

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA DĚJIN UMĚNÍ

Obor: DĚJINY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

Kurt Gröger (1905-1952)

„snílek v Paříži“

ze soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari

Magisterská diplomová práce

Bc. Eva Fráňová

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. Pavel Štěpánek, Ph.D.

OLOMOUC 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně, s použitím literatury uvedené v seznamu.

V Olomouci dne 27. 6. 2012

Bc. Eva Fráňová

Mé poděkování patří vedoucímu práce panu Prof. PhDr. Pavlu Štěpánkovi, Ph.D. za věnovaný čas, cenné rady a trpělivost. Paní Anisabelle Berès-Montanari za umožnění fotodokumentace její sbírky. Chtěla bych poděkovat i Doc. PhDr. Josefu Malivovi CSc. za zasvěcení do problematiky a paní Mgr. Štěpánce Bieleszové za doporučení tématu. Dále pak Městskému archivu v Boloni konkrétně paní Jenny Schneider a panu Françoisovi Bedoussacovi a Městskému archivu Paříže. Za překladatelskou konzultaci bych chtěla poděkovat Mgr. Alexandře Homové, Tomáši Bartovi a Ralfovi Zyzákovi a dalším lidem, bez kterých by tato diplomová práce nemohla vzniknout.

Obsah:

1. Úvod	5
2. Stav bádání	7
3. Životní příběh sudetského Němce, Francouze, malíře jedinečných kvalit, příběh obyčejného člověka	8
3. 1. Dětství	8
3.2. Drážďanský pobyt a studium u Roberta Sterla (1922 - 1929).....	8
3.3. První cesta do Paříže (1926). Cesta, která obrátila pohled od německého expresionismu k intimnímu francouzskému.....	9
3.4. Paříž podruhé (1929-1936.) Doba klidu a tvůrčího období, etapa, kdy propadl především malířům bonnardovské linie.....	10
3.5. Paříž po třetí (1938), doba 2. světové války, doba, kdy poznává kouzlo jižní Francie.....	12
3.6. Paříž po čtvrté (1945-1952), poválečná léta, obrat v malířské tvorbě a dobrovolné ukončení života.....	13
4. Figurální motivy	16
4.1 Portréty.....	16
4.1.2. Portréty Simone Gröger.....	17
4.1.3. Portréty rodičů.....	17
4.1.4. Portréty přátel.....	18
4. 2. Elsa Koeberlé.....	18
5. Motivy z města	20
5.1. Prostředí kaváren a restaurací.....	20
5.2. Žánrové výjevy z městského prostředí.....	21
5. 3. Výjevy z ulic a náměstí.....	21
5.4. Výjevy z parků.....	22
5.5. Pohledy na město.....	23
5.6. Pohledy na Seinu.....	23
5.7. Interiéry.....	25
6. Krajinomalba, přímořské motivy, zátiší	26
6.1 Krajinomalba.....	26
6.2 Přímořské motivy.....	27

6.3 Zátíší.....	27
7. Závěr.....	29
8. Poznámky.....	30
9. Seznam použité literatury.....	37
10. Katalog maleb.....	44
11. Výstavy.....	268
11.1. Československo.....	268
11.2. Vídeň.....	268
11.3. Francie.....	268
12. Seznam obrazové přílohy.....	271
13. Obrazová příloha.....	277
14. Summary.....	298
15. Anotace.....	299

1. Úvod

Magisterská diplomová práce si klade za cíl zpracovat monografii o malíři Kurtu Grögerovi, z pozůstalosti jeho ženy Simone Gröger, která se dnes nachází v soukromé sbírce Anisabelle Berès-Montanari V Paříži.

Simone Gröger se rozhodla věnovat obrazy svého muže dceři Pierra Bèrese,¹ významného pařížského starožitníka a knihkupce a Huguette Bères,² velké specialiste na impresionistickou malbu, Anisabelle Berès-Montanari. Simone Gröger po skončení 2. světové války a po příchodu do Paříže z jižní Francie byla zaměstnána v knihkupectví a galerii rodičů Anisabelle Berès-Montanari, otevřenou v roce 1939 na 14 avenue Friedland v Paříži. Huguette Bères později v roce 1951 založila Galerii Berès, nacházející se na 25 Quai Voltaire v Paříži, věnující se francouzskému malířství 19. - 20. století a japonskému umění, kterou dnes vede právě její dcera Anisabelle Berès- Montanari. V současnosti zde můžeme nalézt i část děl z této pozůstalosti.

Simone Gröger, tak jako její muž, byla velkou obdivovatelkou Pierra Bonnarda. Již od mládí se orientovala v uměleckých kruzích v Paříži a po seznámení se svým mužem se mu stala celoživotní inspirací pro jeho dílo. Význam této ženy spočívá také v tom, že kromě pozůstalosti svého muže, o kterou se bedlivě starala a kterou přenechala jako celek Anisabelle Berès-Montanari, vytvořila také pro dnešní umělecko-historické bádání nedocenitelnou sérii karet, která nás informuje o lokačních a jiných údajích. Tato diplomová práce používá karty jako důležitý badatelský pramen. Původní francouzské názvy obrazů uvedené v katalogu vycházejí právě z údajů na kartách vytvořených Simone Gröger.

Úvod práce stručně nastiňuje dosavadní stav bádání o životě a díle této osobnosti obohacený o nová fakta zjištěná ze soukromých dopisů a jiných dokumentů v majetku Anisabelle Berès-Montanari nebo z archivů.

Následuje hlavní část práce, vědecký katalog. Zaměřuje se na figurální motivy malířových přátel, rodiny a ženy. Věnuje se i městským motivům zasazeným především do francouzské metropole a shrnuje díla krajinomalby inspirované místy jižní Francie, přímořské motivy, konkrétně přímořské bretaňské letovisko Bénodet a nakonec i obrazy představující zejména květinová zátiší.

Práce se výhradně zabývá Grögerovou tvorbou ve Francii. Doba jeho studií a umě-

leckých počátků již byla zpracována jeho největším odborníkem panem Doc. PhDr. Josefem Malivou CSc. Z tohoto důvodu se také literatura orientuje na francouzské publikace.

Snahou práce bylo podat jakýsi úvod k této problematice. Díla Kurta Grögera se nachází kromě sbírky v Paříži také v dalších soukromých sbírkách ve Švýcarsku, Lichtenštejnsku, USA a v České republice v institucích jako Národní galerie v Praze, Muzeum umění Olomouc a Galerie výtvarného umění v Ostravě.

Obrazy vzniklé ve Francii, věnující se především pařížskému období, nebyly zatím nikde veřejně publikovány a jako celek nebyly dosud vystaveny.

Téma diplomové práce jsem si vybrala, protože mě zaujal pozoruhodný život malíře Kurta Grögera, který se osobně znal například s malířem jako Albertem André nebo uměleckým kritikem Georgem Bessonem a dalšími osobnostmi. Ke vzniku této práce výrazně přispěla i možnost přístupu do soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari veřejnosti jinak nedostupné. Dané téma si určitě zaslouží velkou pozornost a ještě důkladnější výzkum.

2. Stav bádání

Literatura se malíři Kurtu Grögerovi dlouho věnovala pouze okrajově a mnohdy i nepřesně. Osobností Kurta Grögera se začal naplno zabývat až historik umění Doc. PhDr. Josef Maliva CSc. v 80. letech 20. století, který v roce 1993 shrnul své poznatky v publikaci *Kurt Gröger, malba z let 1923-1937*. Kniha se podrobně věnuje životu této osobnosti. Jeho dětství, drážďanským studiím a částečně se dotýká také francouzského období.³

V současnosti Maliva dokončil novou knihu s názvem *Kurt Gröger*, která čeká na vydání. Autor v ní blíže zmiňuje a reflektuje další literaturu, jež současný výzkum obohatí o řadu nových poznatků.

Dalším důležitým pramenem je druhý svazek samizdatové edice Rubu z 2. listopadu 2011, v němž kromě korespondence Simony Gröger, kterou vedla od února 1990 do května 1991 s Kanceláří prezidenta Václava Havla, najdeme i články jiných odborníků jako Josefa Malivy, Ladislava Chateau, Štěpánky Bielešové nebo soukromého sběratele Patrika Šimona, kteří se v současnosti vyjádřili k této problematice. Tyto texty reagují na studentskou tvorbu a zařazení Grögera do Československé jednotky ve Francii nebo vyřízení jeho žádosti o zachování československého státního občanství. Zamýšlí se nad významem jeho účasti v odboji během 2. světové války i jeho uměleckou činností a dílech nacházejících se dodnes na francouzském území.⁴

První výstavu věnovanou Grögerovi v České republice připravila Mgr. Štěpánka Bielešová. Tato výstava nesla název *Kurt Gröger-souvenir. Malba, kresba, grafika ze sbírek Muzea umění Olomouce* a konala se v Galerii Šternberk od 16. října 2002 do 21. ledna 2003. V současné době se o Kurtu Grögerovi dovídáme i díky putovní výstavě *Zapomenutí hrdinové*, uspořádané Muzeem města Ústí nad Labem společně s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR a Národním archivem. Tato výstava putuje od listopadu 2007 po městech v České republice, Německu a Rakousku. Zabývá se tématem německých odpůrců nacismu v českých zemích, kteří v letech 1930-1940 aktivně bojovali proti Hitlerovi. Jedním z odpůrců byl také Kurt Gröger, Čech s německým původem žijící v exilu ve Francii.

3. Životní příběh sudetského Němce, Francouze, malíře jedinečných kvalit, příběh obyčejného člověka.

3. 1. Dětství

Kurt Gröger se narodil 22. ledna 1905 ve Šternberku na severu Moravy, v tehdejší součásti Rakouska-Uherska, jako první ze tří dětí.⁵ Rodiče Margareta a Herman Grögerovi patřili mezi místní vážené občany a spolumajitelé textilního závodu,⁶ kteří se snažili svoje děti vést ke skromnosti a řádnému vzdělání. Kromě německého a českého jazyka Kurt uměl již od šesti let⁷ francouzsky díky švýcarským guvernankám mluvícím francouzsky.⁸ Od mládí se začal projevovat jeho velký zájem o kresbu a také disponoval velkou inteligencí a dobrou pamětí, kterou pravděpodobně zdědil po svém otci známém v okolí svými přednesy dlouhých pasáží z Goethova Fausta.⁹ Po skončení studii na vyšší reální škole ve Šternberku v roce 1922 odchází studovat do Drážďan na přání svých rodičů Vysokou technickou školu. Zřejmě kvůli rodinnému podniku, který měl jako nejstarší z dětí a jako jediný syn po nich převzít.

3.2. Drážďanský pobyt a studium u Roberta Sterla (1922 - 1929)

Saské město, ležící na řece Labi, bylo po 1. světové válce místem, které si ještě pamatovalo na hrůzy války a v němž vzkvétal expresionismus. Pohled citlivého mladého muže se spíše než na studium technického oboru obrátil k výtvarnému umění. Okouzlen drážďanským kulturním děním, které se mu zde naskytovalo, začíná navštěvovat hodiny na soukromé škole „der Weg“ v té době vedené Edmundem Kestingem.¹⁰ Zásadní obrat ovšem v jeho životě nastává úspěšným přijetím na výtvarnou Akademii v Drážďanech v roce 1923, kde poznává řadu významných pedagogických osobností. Kromě jiného zde od roku 1919 začíná přednášet i Oskar Kokoschka, významný expresionistický malíř.

První učitelé, kteří vstúpili adeptovi zásady malířského kumštu, byli osobnosti jako Ferdinand Dorsche, Max Feldbauer a později rovněž i Georg Lühring. Teprve až u profesora Roberta Sterla a po navázání přátelství s Paulem Wieghardtem a Robertem Liebknechtem, dalšími studenty akademie, dochází v jeho tvorbě k zásadnímu obratu.

Profesor Robert Sterl (*23. 6. 1876 Großdobritz - † 10. 1. 1932 Naundorf)¹¹ patřil k respektovaným autoritám na Akademii. Svým žákům ponechával jistou tvůrčí svobodu a snažil se respektovat jejich moderní přístupy k umění. Kurt Gröger začíná navštěvovat jeho hodiny od školního roku 1924/25, kde se zanedlouho seznamuje s Paulem Wiegardtem (*26. srpna 1897 Lüdenscheid - † 1969 Wilmette)¹² a Robertem Liebknechtem (*26. únor 1903 Berlin - † 26. říjen 1994 Paříž). Tedy spolužáky, kteří ho jednak ve své tvorbě ovlivnili, ale později ho také následovali do Francie.¹³ Společně doslova nasávají nejen uměleckou atmosféru Drážďan nýbrž i současné vlivy z Berlínského ovzduší. Náměty ke svým plátnům čerpají především z rušného velkoměsta, kdy inspirací se jim stávají ulice, varieté, divadla a kavárny. Tedy místa, kam mladí lidé často zavítali a trávili hodně času.

Robert Liebknecht¹⁴ se velmi zajímal o francouzské umění a během studia se na drážďanské akademii seznámil s umělci, jež se doslova vášnivě nadchnuli pro Barbizonskou školu (l'école Barbizon).¹⁵ Liebknecht pravděpodobně přenesl tuto vášeň pro francouzské umění na Kurta Grögera. Zásadní zlom a obrat v jeho životě přichází ovšem až s první cestou do Paříže koncem roku 1926 a to díky Robertu Sterlovi.

Tvorba šternberského malíře během studií na drážďanské akademii se formovala pod silným vlivem expresivního impresionismu Roberta Sterla, jenž ctí zásady německé, klasické realisticko-impresivní malby. Důležitý byl vliv expresionismu a současného kulturního dění odehrávajícího se na německé scéně především v Drážďanech a v Berlíně.¹⁶ Kurt Gröger se těmito vlivy inspiroval, ale ponechal si od nich určitý profesionální odstup, který vedl k osobitému vyjádření a prezentaci jeho vlastní umělecké tvorby. Plátna z této doby se vyznačují volnějším rukopisem, kdy za pomoci širokého štětce nanáší hutné pasty výrazných čistých barev. V soukromé sbírce v Paříži se dochovaly dvě díla z této studentské a počáteční umělecké tvorby Kurta Grögera (Kat. č. 92 a 114).

3.3. První cesta do Paříže (1926). Cesta, která obrátila pohled od německého expresionismu k francouzskému intimismu.

Od 1. poloviny 19. století až do 2. poloviny 20. století se francouzská metropole stala světovým uměleckým velkoměstem a zavítalo do ní mnoho zahraničních umělců. V roce 1926 sem přijíždí také mladý student drážďanské akademie, aby tuto atmosféru poznal.

Okouzlen městem na Seině, daleko vzdáleného od německého stylu myšlení a tvorby, se mu otevírá nová cesta, pro kterou se v budoucnu rozhodne. V Paříži se v tomto roce seznamuje také se svojí budoucí ženou slečnou Simone Driayovou.¹⁷ Student navštěvuje kurzy na škole des Beaux-arts¹⁸ a do Drážďan se vrací zpátky v letech 1927-28, aby se po skončení studií mohl opět vrátit do Paříže, ohniska evropského umění, které se pro něj stalo celoživotní láskou.

3.4. Paříž podruhé (1929-1936.) Doba klidu a tvůrčího období, etapa, kdy propadl především malířům bonnardovské linie.

„Světlo Île-de-France, krása města, poklady muzeí, tím vším prý byl mladík okamžitě sveden. Ale ještě víc pro něj znamenali malíři. Seduit par les peintres en activité, sveden byl malíři jménem Bonnard, Marquet, Vuillard, Puy, Braque, Gris...“¹⁹

Berlín, Paříž a Moskva, evropské metropole, kde expresionismus, abstrakce a nové tendence určovaly směr v umění. Paříž, kam se v roce 1929 přestěhoval Kurt Gröger, byla v té době „Mekkou“ kulturního dění, kde se střetávali umělci z různých koutů světa hledající inspirační zdroje na cestě svého budoucího profesního vývoje, tak jako mladý adept z drážďanské Akademie. Kurt Gröger po příjezdu do Paříže nebydlel na stálé adrese. Nejprve se ubytoval v ulici 74 rue Moulin-Vert. Dále v letech 1933-35 pobýval na nedaleko vzdálené ulici 16 rue Bardinet a nakonec v roce 1936 u své přítelkyně slečny Driayové v domě její matky na 13 rue d'Alexandrie.²⁰

Pravděpodobně také díky své přítelkyni Simone Driayové podléhá kouzlu malby Pierra Bonnarda a jeho okruhu. Vliv Bonnarda (*1867 Fontenay-aux-Roses - † 1947 Le Cannet),²¹ který svoje malířské poznání obrazu vytvořené konstrukcí světla a barvy hledal u Van Gogha, Cézanna nebo u Moneta,²² je na plátnech Kurta Grögera vytvořených nejen během prvních let ve Francii silně patrný. Tento vliv se projevil příklonem k jasným barvám především žluté a blankytně modré, k technice založené na tradici impresionistické malby a k námětům z rodinného prostředí. Tohoto výrazného působení si můžeme na dílech ze soukromé sbírky v Paříži povšimnout na obrazech *Šijící žena* (Kat. č. 4) nebo na pozdějších plátnech jako *Dvojice před oknem* (Kat. č. 1) a *Lampa* (Kat. č. 189), kde se objevuje motiv

prosklených dveří, který ve své tvorbě používal právě Pierre Bonnard.²³

Kurt Gröger se stejně jako např. Vincenc Beneš²⁴ a jiní umělci na naší výtvarné scéně přiřadil k malířům, kteří se přiklonili k francouzskému senzualistickému pojetí malby. K intimismu zasazeného většinou do interiérů evokující subtilní poezii radosti a snění z domácího života, kde světlo prostupuje barvou a vzduch proudí kolem postav a předmětů. A podle slov Pierra Bonnarda sdělených významnému uměleckému kritikovi Georgesovi Bessonovi: „*Celý můj život, řekl v roce 1943 Georgesovi Bessonovi, jsem se pohyboval mezi intimismem a dekorací.*“²⁵ tedy směřem, kterým se vydal i Kurt Gröger.

Mezi dalšími představiteli, jež ho zaujali svým stylem malby po příjezdu do Paříže nebo později a z nichž umělecky taktéž čerpal, byli např. francouzští malíři Albert Marquet, Albert André, Jean Puy, Georges Braque, Juan Gris, Henri Matisse a další. Nadšen novými přístupy k malbě začíná nepřetržitě malovat. Z námětů, kterými se v pařížském prostředí zabýval, to byly jednak figurální kompozice, portréty jeho ženy zasazené do intimní atmosféry, tak městské motivy, těch si všímal již v Drážďanech²⁶ jako motivy z ulice (Kat. č. 96), kavárenského prostředí (Kat. č. 75) nebo náměty z nábřeží (kat. č. 160), kde kromě Eiffelovy věže a Seiny vidíme postavu opuštěného jedince. Významnou roli hlavně v pozdějším období hrálo i květinové zátiší.

V srpnu v roce 1936 si bere svojí přítelkyni Simone Driayovou za ženu. Novomanželé odcházejí do Prahy a odtud zanedlouho do rodného Šternberka. Období, které zde umělec strávil, nepatřilo k jeho nejšťastnějším. Stále vycházel z tvorby Pierra Bonnarda a reflektoval ji na motivy ze Šternberka a především na jeho rodinu, jak to můžeme vidět např. na portrétu jeho matky (Kat. č. 40), motivu, který na svá plátna vtiskl mimo jiné i významný francouzský malíř Toulouse-Lautrec . Po vyhlášení války²⁷ manželé volí jako jedinou možnost útěk zpátky do Paříže.

Ve Francii se v první fázi malíř odklonil od německého stylu malby a zaměřil se ryze na nový francouzský styl. V jeho díle dochází k jakémusi změkčení, impresionistické devize s využitím křehkého koloritu. Později přichází na řadu kultivace hmoty za pomoci hutných pastózních nánosů a živelnějších tahů štětce, kdy dochází k estetické volnosti delikátního až rafinovaného odstínu barvy uplatňující se v intimní tématice zaměřené převážně na portréty jeho ženy čerpající z díla Pierra Bonnarda a jeho okruhu. Jeho díla působí harmonicky a dosahují senzualistické dimenze. Malíř na cestě svého hledání propadl doslova kráse malířské

hmoty tzv. francouzské „belle matière“, která pokračovala během krátkého pobytu ve Šternberku, aby vyvrcholila až na jihu Francie.

3.5. Paříž po třetí (1938), doba 2. světové války, doba, kdy poznává kouzlo jižní Francie

„Šepot. Magický účinek šeptaných slov: Paříž-Marseille-Pau-Adge-Pyreneje. Místa budící touhu, ale také strach nebo ulehčení, hrůzu nebo radost. A jejich názvy nedokáže Anna dodnes oddělit od tehdejších pocitů.“²⁸

Po příchodu do Paříže v září roku 1938, patnáct dní před vyhlášením Mnichova²⁹ se manželé ubytovali na adrese 13 rue d'Alexandrie v domě matky Simone. Kurt Gröger žije v Paříži jako politický emigrant na tzv. apatriditní (bezdomovecký) Nansenův pas.³⁰ Začíná pracovat pro známého uměleckého kritika a ředitele Braunova vydavatelství George Bessona (1882-1971),³¹ kde navazuje blízké vztahy s jeho přáteli malíři Albertem Marquetem, Éduardem Vuillardem a zejména s Albertem Adréem. Po vyhlášení 2. světové války je začleněn v roce 1939 do československé odbojové armády v Agde na jihu Francie. Později se spolu s marockou sčeleckou jednotkou dostává až k Bayonne. Po vyhlášení kapitulace Francie si mění německé jméno Kurt Gröger na francouzské Roger Charles. V Pau, kam později odchází, mu byly naneštěstí nové falešné dokumenty sebrány. Vrací se proto zpátky do Adge, kde se také konečně setkává se svojí ženou Simone a společně se v srpnu 1940 rozhodují k odchodu do Marseille. V roce 1942 prchají manželé do Salon de Provence, kde strávili zimu roku 1942-43. Kurt v té době podepisuje některá svá plátna jako Richard Gouffet, jménem pod kterým se schovává. To můžeme vidět např. na obraze *Pohled z mostu Mirabeau* (Kat. č. 158). Na jaře v roce 1943 začíná Simone pracovat ve Villeneuve-lès-Avignon, kde se manželé spřátelí s Elsou Koeberlé majitelkou kláštera Saint-André, starobylého opatství tyčícího se nad řekou Rhonou, které při svých cestách zachytil i „barbizonský“ krajinář Jean-Baptiste Camille Corot. V prostorách kláštera Kurta Grögera zaujme především místní zahrada, známá také mezi jinými umělci, a z ní pohled na papežské město Avignon.

Kurt Gröger v okolí Villeneuve-lès-Avignon opět začíná hodně malovat. Jednak kvůli překrásné krajině, ale hlavně díky velké pomoci přátel Alberta Andrého, jehož dům byl neda-

leko v Laudunu, Marqueta Vuillarda a Puye, kteří ho zásobovali malířskými potřebami. Gröger do konce války v roce 1945 vytvořil několik krajin z jižní Francie. „*Ça a été une période de répit et de félicité, doba odkladu a štěstí mezi kultivovanými lidmi a odboje, résistants, ze kterých se brzy stali velmi milí přátelé. Každý přemýšlel, jak by mého muže zásobil plátnem, barvami a terpentýnem a on tedy zase začal malovat...*“³²

Malíř na jihu Francie opět razí cestu, kdy ctí zásady krásy malířské hmoty, tak typickou pro francouzské umění. Námětově se jedná převážně o krajinomalby vyznačující se ušlechtilostí, smyslností a teplým jižním sluncem. Paradoxně nám bez náznaku hrůz války předkládá harmonické a klidné pohledy na místní krajinu. Ve sbírce Anisabelle Bères-Montanari se nachází díla z míst, kde pobýval jako voják či uprchlík. Jedná se např. o plátna z Marseille (Kat. č. 107), z Vileneuve-lès-Avignon (Kat. č. 119) nebo pohled na starodávne město Avignon ze zahrady kláštera Saint-André (Kat. č. 143).

3.6. Paříž po čtvrté (1945-1952), poválečná léta, obrat v malířské tvorbě a dobrovolné ukončení života.

Léta okupace a následně osvobození vedly k jisté kreativnosti a k nové tvůrčí tvorbě umělců. Ve Francii během okupace to byli především uprchlíci jako Kandinsky, Chagalle, Max Ernst, Mondrian, Litchitz nebo Brancussi. A po osvobození zase malíři Fautrier, Dubuffet, Bissière, Hartung, Wols, De Staël, Mathieu, Riopelle nebo Soulage, kteří se zasadili o nové výtvarné dění a možnosti společně s umělci starší generace Picassem, Giacometti a jinými.

Po příchodu do Paříže se manželé ubytovali provizorně u bratrance Simone na 20 avenue Trudaine. Zakrátko se přestěhovali do bytu malíře Alberta Andrého³³ na ulici 13 rue Duperré,³⁴ která ústí na náměstí Pigalle. Z této ulice se nám dochoval ostatně zajímavý obraz s pohledem na protější fasádu uličního domu (Kat. č. 184) nebo obraz zachycující slavné náměstí Pigalle (Kat. č. 54), jež na svých plátnech zachytil také Maurice Utrillo, malíř „montmartrských uliček.“

Dle slov Simone Grögerové se dovídáme o dojmech z návratu do Paříže: „*Mysleli jsem na návrat do Paříže, kde jsme už neměli nic. Byt mojí matky byl vyloupen Němci, protože matka je francouzská židovka. Malíř Albert André se stal jedním z našich nejlepších přátel....*“

Je to Albert André, který nám přenechal svůj atelier v Paříži... “³⁵

Z dalšího dopisu zaslánému Kurtu Grögerovi panem Hammem cítíme, jakési povzbuzení malíře pro jeho budoucí život v poválečné Paříži: „*Jsem si jistý, že musíte být šťastný v atmosféře ateliéru pana Alberta Andrého a přeji Vám úplný a celkový úspěch. Je jisté, že pouze v Paříži můžete najít ohlas, který si zasloužíte.*“³⁶

V Paříži je Kurt Gröger bez finanční pomoci rodinného podniku ve Šternberku postaven do situace malíře, který musí začít prodávat svoje plátna. V době, kdy se v umění mění celkový řád. Naštěstí Simone Gröger nachází práci u známého knihkupce a starožitníka Pierra Bèrese v jeho knihkupectví Bères na 14 avenue Friedland nedaleko od Vítězného oblouku a Champs-Élysée, kde od října 1945 začala pracovat. Z dopisů víme, že Kurtu Grögerovi se naskytla velká možnost vystavovat u slavného impresionistického obchodníka obrazů Paula Durand-Ruela (*31. 10. 1831 Paris - † 5. 2. 1922)³⁷ a úspěch se svým dílem měl i u Georgese Bessona. „*Během toho moje žena znovu našla práci v knihkupectví a já jsem měl v poslední době několik úspěchů jako malíř. Několik z mých pláten jsou u Durand-Ruela a jiné díky duchu Georges Bessona v Edici Braun a Cie.*“³⁸

Koncem roku 1947 si našli manželé byt na 93 avenue Pierre Grenier v pařížské čtvrti Boulogne-Billancourt. Kurt se v roce 1949 stává francouzským občanem³⁹ a od roku 1950 až do své smrti pobývají manželé kromě Paříže také v bretaňském letovisku Bénodetu. Na výstavě uspořádané malířkou Mercédès Legrand na počest Marcela Prousta u paní Berry a Clauzier v ulici Republiky vystavuje kromě Jeana-Pierra Grasa, Edmonda Kaisera i Gröger dvě plátna zobrazující krajinu zachycenou z terasy kláстера Saint-André.

11. září 1952 se rozhoduje Kurt Gröger k dobrovolnému odchodu. Volí ho jako jediné možné východisko z poválečných depresí a strachu z budoucí existence. Hrob této výjimečné osobnosti se dnes nachází na jednom z nejslavnějších hřbitovů světa Père Lachaise,⁴⁰ kde odpočívají po jeho boku další velikáni francouzského malířství. Např. Eugène Delacroix nebo Jacques-Louis David, kteří stejně jako on prožili pohnutý život.

Během poválečných let až do své smrti Kurt Gröger vytvořil pozoruhodná díla zasazená převážně do Paříže nebo do Bénodetu. Opět pokračuje figurálními motivy zobrazující jeho ženu nebo autoportréty zasazené do kavárenského prostředí (Kat. č. 73). Velkou roli v jeho poválečné tvorbě určují také motivy inspirované městským prostředím. Malíř na svých plátnech zachytil městské parky, kavárny, náměstí, pohledy z mostů nebo poh-

ledy z oken jeho bytu na střechy domů, tak jako je zachytil na svých obrazech francouzský malíř, mecenáš a sběratel umění Gustave Caillebotte. Další významnou složku v jeho tvorbě činí květinové zátiší, které tvoří svou vlastní citlivostí nebo přímořské motivy.

Počáteční tendence směřovaly ke kráse malířské hmoty a během poválečné doby na některých plátnech přetrvaly. Ostatní tvorba se vyznačuje plošným až dekorativním stylem se silně stylizovanými tvary. Malíř využívá tahů širšího štětce, které někdy vede až expresivně. Kolorit se vyznačuje doslova barevnou renesancí především červené, zelené, žlutozelené a dalších tónů jasných barev.

4. Figurální motivy

„Od narození žila Anna s těmito obrazy. A s rostlinami. S lidmi a květinami a obrazy. A obrazy ji udělaly bohatší: všechno zdvojily. Ano, existují obrazy její matky, prarodičů, tet a strýčků, obrazy květin a obrazy našich talířů a citronů na misce a domů a ulic a kopců, na nichž jsem alespoň jednou byla, a také kopců, ulic a domů a lidí, které znám jen z obrazů. Víím, co to je – malovat. A jestli se mi nepodaří přesně vyjádřit, co to je, pak stačí žít rok s babičkou a s jejím portrétem. Možná, že dokonce postačí dívat se na kytici pivoňek vedle strýčkova obrazu pivoňek, dívat se, jak se poupata pomaloučku otvírají, dívat se, dokud neuvadnou.“

Erica Pedretti ⁴¹

Velká část umělecké tvorby Kurta Grögera se týká portrétní činnosti. Dokazuje to i značný počet pláten v soukromé sbírce Anisabelle Berès-Montanari v Paříži. Umělec se během svého života věnoval autoportrétům, ale také portrétování blízkých osob ve svém okolí, převážně svých přátel nebo rodiny. Jedinečným inspiračním zdrojem se mu stala, po celou jeho malířskou kariéru, manželka Simone Gröger, která mu pózovala na mnoha obrazech.

Portrétované se snaží umělec zachytit několika způsoby. Jednak během jejich každodenní činnosti, při čtení, šití nebo sedící a pohlížející na nás. Na různých místech, venku na terase zahrady nebo v interiérech domů, obklopené předměty jako obrazy na stěnách,⁴² stoly, na kterých jsou umístěny překrásné kytice různobarevných květin nebo ovocné zátiší. Zalité denním světlem či rozzářené noční lampičkou, evokující tak útulnost a intimitu daného místa. Originalita a jedinečnost těchto pláten však spočívá v portrétovaných tvářích. Umělec nám dovoluje nahlédnout do jejich nitra a tím dokazuje svoji ojedinělou portrétní činnost.

4.1. Autoportréty

Podle dochovaných fotografií nebo podle jeho vlastních autoportrétů si můžeme utvořit alespoň částečnou představu o umělcově podobě. Postavou byl štíhlý s tmavými vlasy a brýlemi, které nosil od dětství pro svoji krátkozrakost. Dále z jeho způsobu pohledu může-

me vyčíst, že byl spíše citlivá osobnost zahleděná do svého nitra.

Dnes je známo několik Grögerových autoportrétů. Mezi nejzajímavější řadíme *Autoportrét* z r. 1929, kde hladí bílého psíka a pronikavým pohledem nás pozoruje.⁴³ Na *Autoportrétu s kyticí* z let 1933-34 sleduje z plátna svým pronikavým pohledem diváka s kyticí květin v pozadí.⁴⁴ K této řadě pláten můžeme přiřadit další dva autoportréty (Kat. č. 30, 46) nebo plátno, kde sedí u stolu se svojí ženou (Kat. č. 1) a tři plátna z prostředí kaváren (Kat. č. 64, 71, 73). Umělec zpodobnil obyčejného člověka, jenž prožil útrapy života, které se promítnuly v jeho niterné autoanalýze.

4.1.2. Portréty Simone Gröger

Simone Alice Grögerová (rozená Driayová)

(*29. 10. 1910 Paříž? † 2002 Paříž)

Rodiče Simone byli alsasko-tuniské národnosti. Pro svého muže Kurta Grögera se stala po celý jeho život nevyčerpatelným zdrojem inspirace - „malířskou múzou“.

Množství zachovaných pláten a kreseb, které ji zachycují, je rozsáhlé. Můžeme jmenovat například *Čtenářku* z roku 1934, kde umělec zobrazuje sedící Simone, která si nerušeně čte⁴⁵ nebo *Interiér* z roku 1936, ve kterém při rozsvícené lampě šije.⁴⁶

Převážná část figurálních motivů z této sbírky zachycuje právě Simone. Oblečenou do županu nebo letních šatů s rozpuštěnými i učesanými vlasy. Sedící nebo ležící na posteli či židli, venku na zahradě nebo v interiéru nějakého domu, zachycená při šití nebo při četbě. Často zobrazena osamoceně či v doprovodu s matkou, Kurtem nebo Roseline Bacou.⁴⁷

4.1.3. Portréty rodičů

Margareta Grögerová, (rozená Beutlová)

(* 1. 11. 1878 Vídeň † 1964 Grabs)

Herman (Heřman) Gröger

(* 7. 4. 1875 Šternberk † 7. 6. 1948 Hohenberg)

Herman Gröger, ředitel tkalcovny ve Šternberku, byl pozoruhodný člověk, který se vyznačoval svojí neobyčejnou pamětí a velkou vášní pro botaniku. Podle slov Štěpánky Bielešové: „Pozornost vzbuzovala i Heřmanova zahrada v blízkém okolí továrny. Sám, profesně specializovaný na barvení textilií, citlivě přenášel barevné vize do volného prostoru zahrady, kde se zálibou dbal na harmonické kombinace keřů, stromů a květin“.⁴⁸

Z portrétů Grögerových rodičů, které dnes známe, existuje jediný, kde Margareta a Herman Grögerovi zabráni každý do své činnosti sedí společně u jednoho stolu.⁴⁹

Další plátna jsou dnes umístěna ve sbírce Anisabelle Berès-Montanari. Jedná se o dvě plátna (Kat. č. 18, 21), jež znázorňují Hermana, obklopeného květinami, a Margaretu (Kat. č. 5, 40), čtoucí nebo šijící v jejich rodinném domě ve Šternberku.

4.1.4. Portréty přátel

Početnou skupinu Grögerových maleb představují portréty blízkých osob, se kterými se Kurt a jeho žena Simone seznámili na různých místech Francie během válečných a poválečných let. Bližší informace o portrétovaných jsou k dispozici pouze u Elsy Koeberlé (Kat. č. 16) či Huegette Berès (Kat. č. 20).⁵⁰ U početné řady dalších portrétů známe jen dochovaný záznam o jejich jméně či útržkové údaje dochované díky kartám o obrazech, které vytvořila Simone Gröger (dnes majetku Anisabelle Berès-Montanari). Zmínit můžeme např. Pierra Aronova (Kat. č. 7, 14), Ariane Lanssade (Kat. č. 9, 17), Jacques Suffelta (Kat. č. 12) či slečnu Sauzéde (Kat. č. 45), které umělec zachytil na zmíněných plátnech čtoucí, šijící nebo malující.

4. 2. Elsa Koeberlé

„ Čas od času přijížděl do Villeneuve navštívit Jacqueline, kterou k sobě vzala majitelka starého opatství. „La belle ancienne abbaye, krásné staré opatství tyčící se nad Rhône. Jeho majitelkou byla alsaská stará panna, která bez předsudků přijala i mého přítele Richarda Gouffeta, malíře, který se zabýval záležitostmi, jež ho čas od času nutily zmizet.“

Erica Pedretti⁵¹

V březnu roku 1943 se podařilo Simone Grögerové najít práci na jihu Francie ve Villeneuve-lès-Avignon, kde se seznámila s Elsou Koeberlé, majitelkou kláštera Saint-André

a s její přítelkyní Génia Lioubow. Známa svojí knihou *Les Visages et les âmes (Tváře a duše)*, jež zaujala otce Elsy, profesora Koeberlé, který jí pozval do Štrasburku. Zde se také poprvé seznámila s Elsou. Společně s ní se o pár let později podílela na rekonstrukci kláštera v Saint-André.⁵²

Elsa byla alsaská básnířka a malířka. Měla charakteristické rysy v obličeji, vypouklý nos, vystouplé lícní kosti, oči plné zápalu, brilantní a rychlou inteligenci.⁵³ Věrnou podobu zachycují např. její portréty od tehdejších známých umělců Lothara von Seebacha nebo od Eugèna Carrièra, dnes v Musée d'art moderne et contemporain ve Štrasburku.⁵⁴

Narodila se do rodiny známého chirurga a profesora medicíny Eugèna Koeberlé ve Štrasburku. Už od mládí se projevovala její inteligence, když například ve svých 21 letech publikovala v *Mercure de France* svojí první sbírku poezie *La Guirlande des jours (Girlanda dní, 1902)*, kterou později následovaly další *Les Accords (Dohody, 1906)* nebo *Décors et chants (Ozdoby a písně, 1909)*. Ve Štrasburku se snažila bojovat proti germanizaci oblasti Alsasko-Lotrinsko. Před vypuknutím 1. světové války se jí podařilo uprchnout přes hranice do Francie. Z důvodu nemoci se zastavila v hotelu Grand-Hôtel des Lecques u Saint-Cyr-sur-Mer, kde se seznámila s Gustavem Fayetem.⁵⁵

Přátelství Elsy a Fayeta se projevilo při společné práci na renovaci starobylého kláštera Saint-André ve Villeneuve-lès-Avignon. Toto místo se pro Elsu stalo místem jejího druhého domova a to od roku 1916 až do její smrti 1950.⁵⁶ A jak sama prohlásila: „*Jsem, řekla-ona, žena bez papírů⁵⁷ a přesto jsem objevila dům mého života.*“⁵⁸

Z dnešního pohledu byla Elsa Koeberlé obdivuhodnou ženou. Díky ní začala rekonstrukce starobylého kláštera a obnova místní zahrady. Zahrada se stala známá jednak pro úchvatný pohled na Papežský palác a Rhonu, ale také pro svoji jedinečnou květinovou výzdobu. Mohli jsme zde najít kosatce, růže nebo dlouhou pergolu a dvě vodní nádrže. Malebná zahrada přitahovala mnohé umělce, např. malíře André Lhôta či spisovatele Jeana Schlumbergera, André Gida a Paula Claudela.⁵⁹ Během války poznali toto překrásné místo také manželé Grögerovi, což dokazuje několik akvarelových studií inspirovaných touto zahradou od Elsy, které jsou dnes součástí pozůstalosti u Anisabelle Berès-Montanari, a které paní Simone uchovávala během svého života.

5. Motivy z města

*„Pod mostem Mirabeau se valí Seine
A lásky mé
Mám-li už vzpomínat ta jména
Po zlém vždy přišla radost vytoužená...“*

*„ Sous le pont Mirabeau coule la Seine
Et nos amours
Faut-il qu'il m'en souviennne
La joie venait toujours après la peine...“*

Guillaume Apollinaire: Most Mirabeau, Le Pont Mirabeau ⁶⁰

Nejpočetnější část pláten ze soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari, inspirována městským prostředním Paříže, Marseille, Laudun, Collioure, Bagnères-de-Bigorre nebo Villeneuve-lès-Avignon, odkryla malíři nejedno malebné zákoutí, které osobitým způsobem vnesl na plátna. A dnes díky nim máme možnost odhalit neopakovatelné kouzlo těchto míst.

5.1. Prostředí kaváren a restaurací

Francouzské kavárny byly vždy místem setkávání spisovatelů, malířů, myslitelů a náhodných kolemjdoucích, kteří zde hledali azyl klidu. Pro Kurta Grögera se staly především nevyčerpatelnou pokladnicí lidských charakterů. Tímto tématem se začal zabývat během svých drážďanských studií a následně v Paříži. Dokazuje to jednak obraz *V baru* ⁶¹ a řada dalších pláten především ze soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari.

Na venkovních terasách nebo v interiérech kaváren, restaurací či barů zachycuje v nestřežené chvíli obsluhující nebo odpočívající číšníky, kteří se starají o zamilované dvojice, módně oblečené dámy a další přítomné hosty, vychutnávající si zde šálek kávy, poklidně vedoucí rozhovor nebo čtoucí nápojový lístek či noviny.

Některé názvy podniků jsou nám dnes známy jako interiér kavárny Dupont-Montparnasse v pařížské čtvrti Montparnasse (Kat. č. 55, 57), kde dokonce v roli hosta mů-

žeme vidět samotného umělce (Kat. č. 64, 71, 73). Doba slávy montparnasských kaváren La Rotondo, Le Select, Le Dôme, La Coupole nebo La Closerie des Lilas byla již za Grögera sice pohaslá, přesto zde stále dýchala umělecká atmosféra 20. let 20. století, kde se potkávali umělci, jako básník Guillaume Apollinaire nebo malíři Pablo Picasso, Marc Chagall či fotograf Man Ray.

U jiných známe pouze název náměstí nebo město, kde se nacházely. Jde o terasu jedné z kaváren na náměstí Porte de Saint-Cloud (Kat. č. 56, 58, 60, 61, 68, 72, 78) v Paříži nedaleko jeho bydliště v avenue Pierre Grenier. Pod barevnými slunečníky tady sedí příjemně se bavící zákazníci a kousek od nich tiše plyne Seina. Dále kavárna na náměstí Pigalle (Kat. č. 54),⁶² známá především pro svůj noční život, terasa kavárny v lázeňském městečku Bagnères-de-Bigorre (Kat. č. 63) či interiér restaurace v Collioure (Kat. č. 76).⁶³

5.2. Žánrové výjevy z městského prostředí

Další kolekce pláten se věnuje svým zaměřením žánru zasazeného do městského prostředí. Město, které skýtá plno možností, jak se zabavit ve volné chvíli, kde se člověk nestihne téměř ani na chvíli zastavit a kde mu jeho život utíká převratným tempem, motivovalo umělce k vytvoření několika námětově pozoruhodných děl.

Jedná se o pohledy do dopravních prostředků, metra a autobusu (Kat. č. 89, 90). Dále místa, kde se lidé rádi baví; divadlo, které Gröger sám často navštěvoval již za studijních let v Drážďanech⁶⁴ a později v Paříži (Kat. č. 85, 94), cirkus (Kat. č. 92), kolotoč (Kat. č. 87), tančírna (Kat. č. 84), při hře šachu (Kat. č. 79). Malíř zachytil prostředí, ze kterého dýchá kulturní atmosféra jako prostředí uměleckých výstav (Kat. č. 81) či recepce (Kat. č. 86) a místní trhy nebo velkoobchodní domy (Kat. č. 83, 91), kde lidé nakupují a odpočívají nebo místa, která dnes těžko rozpoznáme (Kat. č. 82).

Tyto plátna doplňují *Diváci ve varieté*⁶⁵ a *U pultu*⁶⁶.

5.3. Výjevy z ulic a náměstí

Všudypřítomný dav lidí, děti co si hrají, elegantně oblečené dámy v doprovodu partnerů nebo osamocení jedinci, pospíchají nebo se poklidně prochází kolem kaváren, stanic metra, po

slavných avenue či v postranních uličkách a náměstích ukrytých kdesi v Paříži i v jiném koutě Francie. Ulice, osvětleny lampami nebo projasněny slunečními paprsky, jsou lemovány alejemi košatých stromů. Malíř byl jimi doslova uchvácen a začal je malovat již během svého prvního pařížského pobytu v roce 1926⁶⁷ a během následujících let až do své předčasné smrti. Dokazuje to několik pláten, nacházející se dnes v soukromých sbírkách nebo v galeriích a muzeích v České republice. Jedná se například o *Ulici v Montrouge*⁶⁸ nebo plátno *Porte d'Orleans*⁶⁹ a dále obrazy ze soukromé sbírky v Paříži, na kterých osobitě ztvárnil nepříliš velké náměstí Balzac, nedaleko od avenue Champs-Élysée, kde z okna budovy 1 rue Beaujon⁷⁰ maloval toto poklidné místo (Kat. č. 97, 109, 111, 113, 118, 120).

Mezi další náměstí patří Porte de Saint-Cloud,⁷¹ poblíž tohoto náměstí na avenue Pierre Grenier Gröger bydlel (Kat. č. 98, 99, 103, 110, 112, 116, 117) nebo náměstí, která zachytil během druhé světové války. Jednak náměstí v Marseille⁷² (Kat. č. 105, 106, 107), paradoxně poklidné místo bez náznaku válečných hrůz, a náměstí ve Villeneuve-lès-Avignon (Kat. č. 119). Po válce to bylo především náměstí v lázeňském městě na úpatí Pyrenejí Bagnères-de-Bigorre (Kat. č. 102, 104). A pak známé avenue v Paříži jako Versailles (Kat. č. 123) nebo plátno, kde zachytil politickou událost, pohřeb francouzského prezidenta Paula Doumera⁷³ na avenue du Maine (Kat. č. 96).

5.4. Výjevy z parků

Středem zájmu se malíři ve Francii staly rovněž městské parky. Na studii *Stromy v parku*⁷⁴ z Galerie výtvarného umění v Ostravě navazuje kolekce několika obrazů z Paříže. Malíře na nich uchvacovala tichá zákoutí, kde si vzdáleny od všudypřítomného městského ruchu hrají děti nebo kde osamoceně sedí meditující jedinci. Ve francouzské metropoli ho především okouznil park Monceau⁷⁵ s alejí Velasquez, dnes přejmenovanou na hraběnky Ségur.⁷⁶ Ten se stal inspirací také pro mnoho jiných umělců. Maloval ho několikrát například významný impresionistický malíř Claud Monet,⁷⁷ Albert André na obraze *Allée au Parc Monceau*⁷⁸ nebo jej na svých fotografiích zachytil Eugène Atget. Kurt Gröger ho ztvárnil na svých plátnech několikrát při západu slunce (Kat. č. 128), během podzimního dne (Kat. č. 129) nebo s jeho dominantu, neoklasicistní rotundou⁷⁹ (Kat. č. 130 a na rubu plátna 99). Dále se jedná o plátna z Bagnères-de-Bigorre (Kat. č. 124), hrající si děti v parku nedaleko náměstí

Porte de Saint- Cloud (Kat. č. 125) a další, které dnes neznáme (Kat. č. 126, 127).

5.5. Pohledy na město

„Poodstoupil od stojanu, na němž nově vzniká výhled z okna, opírá se o rám a hledí přes střechy, tovární haly renaultky. Daleko, vzadu se ve večerním slunci třpytí kousíček Seiny.“

Erica Pedretti ⁸⁰

Pohled z okna domu na klikatě ubíhající uličky do dálky, na barevné střechy nebo jenom na blankytně modré nebe, klenoucí se nad městskou scénérií, poskytlo malíři nevyčerpatelný zdroj inspirace. Motivy našel především na odlehlých perifériích pařížského předměstí, jak můžeme vidět například na obraze *Krajina s terasou (La terrasse de Meudon I)*.⁸¹ Na ni navazuje pařížská kolekce, kde zachytil především periferní čtvrt' Paříže Boulogne-Billancourt ⁸² ze svého bytu na avenue Pierre Grenier č. 93.⁸³ V ateliéru, kde se nacházelo velké okno, se mu naskytl pohled na kouřící komíny z místní automobilové továrny (Kat. č. 133,136), žlutý dům (Kat. č. 137,138), bouloňské střechy (Kat. č. 132, 141, 145), sportovní stadion Pierre-de Coubertin (Kat. č. 139) ⁸⁴ nebo avenue Pierre Grenier (Kat. č. 131,134, 135, 150, 151). Městské motivy z prostředí Paříže doplňují motivy z jižní Francie z Villeuneuve-lès-Avignon a výhled na jejich domy (Kat. č. 142, 144, 147, 149). Dále pohledy na Avignon (Kat. č. 143, 146), ze zahrady starého opatství Saint-André, trůnícího na skále vysoko nad Rhonou, kde na protější straně je ve stejné výšce situován papežský palác,⁸⁵ maloval jeho majestátně se tyčící panorama.

Nakonec se jedná o pohled na bretaňské město Bénodet (Kat. č. 148) a další (Kat. č. 140).

5.6. Pohledy na Seinu

„Dny, týdny hasnou, ztrácejí se jména

Jsou navždy pryč

Čas přešlý, láska utracená

Pod mostem Mirabeau se valí Seina...“

„ Passent les jours et passent les semaines

Ni temps passé

Ni les amours reviennent

Sous le pont Mirabeau coule la Seine“

Guillaume Apollinaire: Most Mirabeau ⁸⁶

Významná francouzská řeka Seina se stala nevyčerpatelnou pokladnicí nápadů mnohým umělcům. Ti byli uchvázeni jejím nábřežím, kde bukinisté prodávají staré knihy nebo plujícími loděmi. Fascinovalo je její velké bohatství barev, vytvořené odrazem slunečních paprsků a pouličních lamp. Jako malířský motiv ji proslavili především impresionisté v 19. století, jak můžeme vytušit například ze slov Clauda Moneta: *„Seina! Maloval jsem jí během celého života, každou hodinu, každé období, od Paříže k moři ...Nebyl jsem jí nikdy unavený: je pro mě stále nová. Prožil jsem tam horká léta, oči oslněné odlesky“*. ⁸⁷ A později další generace malířů, kteří dodnes se skicákem v ruce procházejí po jejím nábřeží, aby zachytili její neopakovatelný půvab. Ten stejně neopakovatelný půvab, který zde kdysi dávno našel také malíř Kurt Gröger. Dnes je nám známo několik pláten s touto tematikou. Například se jedná o *Most přes Sein* ⁸⁸ ze soukromé sbírky v České republice a soubor dvanácti pláten ze sbírky v Paříži. Malíř na nich zachytil Sein, kterou obklopuje pařížská krajina někdy doplněná o majestátně se tyčící Eiffelovu věž (Kat. č. 152, 154, 160). Další pohledy na řeku Gröger zachytil ze známých mostů jako Mirabeau ⁸⁹ (Kat. č. 158), Auteuil (Kat. č. 154) nebo z mostů, u kterých neznáme přesný název (Kat. č. 153, 156, 161, 162, 163).

Maloval i pohledy z nábřeží na třpytící se vodní hladinu (Kat. č. 155, 157) nebo pohled na koupající se v Seině nebo Maisons-Alfort v Marně (kat. č. 159), ⁹⁰ který se stylisticky přibližuje k obrazu *La Marne à Maison – Alfort*, jež se nachází v soukromé sbírce v USA.⁹¹ Městskou scénérii, jejímž ústředním bodem je francouzská řeka, zde malíř doplňuje osamělými jedinci nebo davem lidí, které zachycuje v nestřeženém intimním okamžiku.

5. 7. Interiéry

Do kapitoly, která čerpá z městského prostředí, patří námětově i dva pohledy do interiéru. Obrazy jako *Židle* (Kat. č. 164) a *Interiér* (Kat. č. 165) jsou situované do francouzské metropole, kdy útulnost zabydleného domova v zadním plánu doplňuje pohledem z okna. Malíř tak docílil celkově zevrubného pojetí tohoto motivu, vsazeného do rušné industriální krajiny.

6. Krajinomalba, přímořské motivy, zátíší

6.1 Krajinomalba

„Byly by poklady v této krajině, která ještě nenašla interpreta na úrovni svého bohatství.“

Cézanne, 1886⁹²

Téma krajiny se v Grögerově díle objevuje již během studijních let na Drážďanské akademii, kdy se mu především věnuje během letních prázdninových pobytů na Moravě. O několik let později na něj navazuje pozoruhodnou sérií děl, které vznikají na území Francie a v současnosti se nachází v majetku Anisabelle Berès-Montanari.

Krajinomalbu lze rozdělit podle míst, kde maloval. První skupinu tvoří dvě plátina vzniklá v údolí Bagnères-de-Bigorre (Kat. č. 166, 167), lázeňském městečku na úpatí Pyrenejí. Dále se jedná o krajinné výseky, které dnes lokačně nelze určit (Kat. č. 169, 171), ale s velkou pravděpodobností vznikly taktéž na jihu Francie. Poslední skupinu tvoří díla, jež jsou spjatá s klášteřem Saint-André ve Villeneuve-lès-Avignon. Samostatný pohled na klášterní zahradu (Kat. č. 170) nebo obrazy zachycující okolní krajinu (Kat. č. 168) a horu Ventoux (Kat. č. 172). Erica Pedretti popsala prostředí kláštera takto: *„Provence je neuvěřitelně krásná. Také park opatství, který Groger často maloval: geometrické záhony květin lemované kosatci, staré růže a na pozadí jižního nebe stromy v plném květu, arbres de judée, jidášovy stromy.“*⁹³

Hora Ventoux nacházející se v jihovýchodní části Provensálských Alp kousek od Villeneuve-lès-Avignon a Avignonu představuje významnou symbolickou figuru Provence. Ta inspirovala mnoho umělců již od 15. století, jak můžeme vidět např. na obraze *Korunovace Panny Marie*⁹⁴ vlevo dole vytvořený Enguerrandem Quartonem.⁹⁵

Rovněž pro Paula Cézanna se provensálská krajina s horou Saint-Victoire stala nevyčerpatelným zdrojem inspirace, což vedlo k vytvoření obrazů, jež vstoupily do historie dějin umění. Své pocity a dojmy vyjádřil nejen pomocí štětce na plátně, ale charakterizoval oblast jižní Francie i slovy: *„Mám ještě pod očima pronikající krajinu mojí mladosti; cítím, že jí patřím; že z toho mála lásky a pravdy co ještě v sobě mám, pochází z její klidné vášně.“*⁹⁶

Kurt Gröger převzal do svých pláten stejně jako Cézanné autentickou spirituální dimenzi, která vyřazuje z celé provensálské krajiny a působí na všechny lidské smysly.

6.2 Přímořské motivy

Sluncem projasněnou krajinu Provence, kterou Kurt Gröger zachytil během válečného období, vystřídal mezi lety 1950-1952 zájem o Bretaň a především její vyhlášené pobřežní lázeňské letovisko Bénodet (Kat. č. 148), které leží v západní Francii v departementu Finistère při ústí řeky Odet.⁹⁷ Bénodet se nalézá nedaleko vesničky Pont-Aven, kterou proslavila v 70. letech 19. století tzv. Pont-Avenská škola a Paul Gauguin.

Motiv přímořské krajiny, kde u pobřeží nebo přístavů plují plachetnice, byl oblíbený např. u fauvistických malířů Henriho Matisse, André Deraina, Luise Valta nebo Jeana Puye.⁹⁸ Pro něj se bretaňský kraj stal často vyhledávaným místem. Okouzly ho hlavně pláže v Bénodetu, které zachytil přibližně na patnácti obrazech.⁹⁹

Krajina písčitých pláží Coq, Trez nebo Grand Plage, kde se pod barevnými slunečníky schovávají nebo opalují návštěvníci a na azurově čisté vodní hladině křižují či kotví bílé výletní plachetnice, inspirovala Kurta Grögera natolik, že vytvořil několik ojedinělých pláten, jež se do dnešních dnů zachovaly v soukromé sbírce Anisabelle Berès-Montanari.

6.3 Zátíší

Na obrazy s figurální tematikou zasazené do útulných interiérů, kde kytice květin hrají spíše doplňující roli k postavám, navazuje početná kolekce pláten tvořená jednak samostatným květinovým zátíším nebo plátna, kde zátíší tvoří váza s květinami, ovocná mísa, stolní lampička či láhev od vína.

*„Již od roku 1931 věnoval Gröger zvláštní pozornost detailu, jakým se stalo zátíší na stole či kytice, na který malíř soustředil divákovu pozornost jako na vzácný malířský šperk a zvýšil tak dojem intimacy scény a její estetický dosah.“*¹⁰⁰ Tyto plátna doplňují z českých sbírek dva obrazy *Květinové zátíší*¹⁰¹ a *Květiny*,¹⁰² kde vidíme na stole kromě květin i odložené poháry.

Doslova barevná erupce je malířem uplatněna na drobných nebo až giganticky působících kyticích, kdy harmonická tonalita studených tónů modré, fialové, bílé doprovázena teplejší žlutou, červenou či oranžovou reflektuje na povadlých nebo rozkvetlých sasankách, tulipánech, kosatcích, šeřících či pivoňkách. Ty vkládá do různorodých skleněných, hliněných či cínových váz, které jsou umístěny doprostřed stolu eventuálně na okraj krhu. Celkovou atmosféru dotváří pozadím. Stěnou, na níž je zavěšený obraz nebo dokořán otevřeným oknem s výhledem na městskou scenérii.

Plátna s motivem zátiší, která vznikla ve Francii během jeho tvůrčího období, tvoří nepostradatelný vývojový úsek v jeho tvorbě. Dnes nás na nich fascinuje jejich rafinovaná barevnost svobodně vedeného rukopisu a především jejich nedocenitelný půvab.

7. Závěr

Dílo moravského a francouzského malíře dnes v našich očích budí respekt, obdiv a úctu. Osobnost člověka, který zažil překotný dramatický vývoj 1. poloviny 20. století v různých místech Evropy, si dnes můžeme jen těžko představit. Malíř se vydal ve svém životě na cestu expresivního impresionismu povstalého v německém prostředí a následně v Paříži podlehl zásadám tvorby Pierre Bonnarde a jeho okruh. Tedy principům ctící krásu malířské hmoty, malířem reflektované v jeho tvorbě během válečných let na jihu Francie a v poválečných letech v Paříži ovšem s dramatičtější a citlivějším pojetím a prolínající se s novou výrazovou tvorbou směřující ke stylizaci. Přestože dílo Kurta Grögera se v poslední etapě jeho života vyznačovalo uměleckou vyzrálostí, technickou propracovaností a harmonickou barevnou skladbou, nenašlo větší odezvu kvůli novým uměleckým trendům na francouzské ani české výtvarné scéně.

Kurtu Grögerovi a jeho dílu se bohužel zatím nedostalo patřičně velké pozornosti, jež by si umělec zasloužil. Za zmínku např. stojí pozůstalost jeho ženy, dnes v majetku Anisabelle Bères-Montanari v Paříži, čítající přes 200 obrazů, kterou jsem se snažila ve své diplomové práci prozkoumat. Tato sbírka by si minimálně zasloužila samostatnou výstavu. Pokusila jsem se rekonstruovat místa, kde Kurt Gröger maloval svá plátna a jeho oblíbené náměty. Snažila jsem se i osvětlit nejasná místa jeho života a přispět tak k posunu uměleckohistorické bádání. Obsáhlé téma si však žádá ještě další výzkum. Hlubší studium by si zasloužilo např. období umělcova pobytu v jihovýchodní Francii během války nebo úzké vazby na klášter Saint-André. Osobnost tohoto malíře, tak můžeme zařadit k Alfonsu Muchovi či Václavu Brožíkovi, k významným českým malířům, kteří svůj život zasvětili Francii jako Kurt Gröger.

V budoucnu bych se i nadále chtěla věnovat francouzskému umění, případně jiným českým umělcům, které nejen ovlivnilo francouzské umění, ale pro něž se Francie stala jejich druhým domovem.

9. Seznam použité literatury

- Véronique Alemany, *Albert Marquet : itinéraires maritimes* (kat.výst.), Musée national de la Marine, 15 octobre 2008 - 2 février 2009, Paris 2008.
- Juliette Armand, *Gustave Caillebotte: 1848-1894*(kat.výst.), Grand Palais, Paris 1994.
- Guy Barruol - Roseline Bacou – Alain Girard, *L'Abbaye Saint-André de Villeneuve-lès-Avignon : histoire, archéologie, rayonnement : actes du colloque interrégional tenu à l'occasion du millénaire de la fondation de l'Abbaye*, 999-1999, Villeneuve-lès-Avignon, 24-26 septembre 1999, Mane 2001.
- Guy Barruol - Nerte Fustier-Dautier – Bernard Mondon, *Le mont Ventoux : encyclopédie d'une montagne provençale*, Forcalquier 2007.
- Emmanuel-Charles Bénézit, *Dictionnaire critique et documentaire des peintres, sculpteurs, dessinateurs et graveurs de tous les temps et de tous les pays par un groupe d'écrivains spécialistes français et étrangers*, Tome 6, Paris 1999.
- Noël Benoît, *Les arts en Seine : le paradis des impressionnistes : la Grenouillère, le Bal des canotiers, la Maison Fournaise*, Paris 2004.
- Marie Berhaut, *Gustave Caillebotte : catalogue raisonné des peintures et pastels* (kat. výst), Paris 1994.
- Francoise Besse - Jérôme Godeau, *Tableaux parisiens du moyen âge à nos jours: six siècles de peinture en capitale*, Paris 2005.
- Štěpánka Bielešová, *Kurt Gröger-souvenir:malba, kresba, grafika ze sbírek Muzea umění Olomouc*, (kat. výst.) Galerie Šternberk, Šternberk 2003.

- Maurice Billo, *Le pont de Mirabeau : histoire du site et des ouvrages d'art*, Aix-en-Provence 1989.
- Christiane Birot, *Les plus belles balades autour d'Avignon : du Mont Ventoux à la Camargue, 40 itinéraires pour baladeurs curieux*, Lyon 1993.
- *Pierre Bonnard: l'oeuvre d'art : un arrêt du temps*,(kat.výst.) Musée d'Art moderne de la Ville de Paris, Paris 2006.
- Dominique Bottani, *Le Guide des pays du Ventoux*, Lyon 1995.
- Vincent Bouvet, *Paris 1919-1939: art et culture*, Paris 2009.
- Jean-Philippe Breuille (ed.), *Le Dictionnaire de peinture et de sculpture l'art du 19. siècle*, Paris 1993.
- Emmanuel Bréon - Michèle Lefrançois, *Boulogne-Billancourt : images d'un autre temps*, Boulogne-Billancourt 1995.
- Pierre Cabanne, *L'Art du 20. siècle*, Paris 1982.
- Thierry Cazaux, *Les boulevards de Clichy et de Rochechouart : 9e et 18e arrondissements*, Paris 2004.
- Guy Cogeval, *Bonnard*, Paris 1993.
- Philip Conisbee - Denis Coutagne , *Cézanne en Provence* (kat.výst.), National gallery of art, Washington, 29 janvier-7 mai 2006, Musée Granet, 9 juin-17 septembre 2006, Aix-en-Provence, Paris 2006.
- Philippe Dagen, *L'art français le 20. siècle*, Paris 2011.

- Pierre Daix, 1918-1958: La cite d'Azur et la modernité, Paris 1997.
- Pierre Daix, Paris des Arts: 1930-1950, Paris 2011.
- Jean a Henry Dauberville, *Bonnard : catalogue raisonné de l'oeuvre peint*, Paris 1974.
- Jean Fabris - Cédric Paillier, *L'oeuvre complet de Maurice Utrillo*, Paris 2009.
- Silvia Ferrari, *Guide de l'art de 20. siècle*, Paris 2000.
- Marc Gaillard, *Quais et ponts de Paris*, Paris 1982.
- Frédéric Gaussen, *Paris des peintres*, Paris 2002.
- Bruno Girveau, *La Belle époque des cafés et des restaurants*, Paris 1990.
- Stéphanie Grégoire, *Plein air : les impressionnistes dans le paysage*, Paris 2009.
- Jacques Hillairet, *Dictionnaire historique des rues de Paris*, Paris 1997.
- Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění, A -M*, Praha 1995.
- Marie-Claude Chaudonneret, *Les artistes étrangers à Paris de la fin du Moyen Âge aux années 1920 : actes des journées d'études, organisées par le Centre André Chastel les 15 et 16 décembre 2005*, Paris 2007.
- Claude Jeancolas, *La peinture des Nabis*, Paris 2002.
- Albert Kostenevitch, *Les Nabis*, Paris 2009.

- Vojtěch Lahoda, Proměny realismu a kubismu v malířství dvacátých a třicátých let, in: *Dějiny českého výtvarného umění (IV.2) 1890/1938*, Praha 1998.
- Valérie Laurent, *Guillaume Apollinaire*, Paris 2004.
- Gérard-Georges Lemaire, *Cafés d'artistes à Paris hier et aujourd'hui*, Paris 1998.
- *Les peintres au camp des Mille*, septembre 1939-été 1941, Hans Bellmer, Max Ernst, Robert Liebknecht, Leo Marschütz, Ferdinand Springer, Wols, Arles 1997.
- Suzanne Limouzi - Louis Fressonnet-Puy, *Jean Puy (1876-1960)*, Roanne 2000.
- Suzanne Limouzi - Louis Fressonnet-Puy, *Catalogue raisonné de l'oeuvre peint de Jean Puy (1876-1960)*, Roanne 2001.
- Josef Maliva: Malíř Kurt Gröger, in: *57. Buletin Moravské galerie v Brně*, Brno 2001.
- Josef Maliva, *Kurt Gröger*, Olomouc (v tisku).
- *Marquet : vues de Paris et de l'Ile-de-France* (kat. výst.), Musée Carnavalet, 20 octobre 2004-23 janvier 2005, Paris 2004.
- Jean-Claude Martinet - Guy Wildenstein - Michèle Paret, *Marquet : l'Afrique du Nord*, catalogue de l'oeuvre peint, Milano 2001.
- Joëlle Moulin, *L'Autoportrait au 20. siècle*, Paris 1999.
- Jean Monneret, *Catalogue raisonné du Salon des Indépendants 1884-2000*, Paris 2000.
- *Nabis 1888-1900* (kat. výst.), Galeries nationales du Grand Palais 21. septembre 1993-

3 janvier 1994, Paris 1993.

- Jean-Pierre Néraudau, *Dictionnaire d'histoire de l'art*, Paris 1996.
- Gilles Néretm, *L'art des années 20*, Suisse 1986.
- Erica Pedretti, *Nechte být, paní Smrti*, Olomouc 1997.
- Paul Pétridès, *L'oeuvre complet de Maurice Utrillo*, Paris 1959.
- Peter de Polnay, *Svět Maurice Utrilla*, Praha 1967.
- Anna Pravdová, *Zastihla je noc. Čeští výtvarní umělci ve Francii 1938-1945*, Praha 2009.
- Stuart Preston, *Édouard Vuillard*, Paris 1990.
- John Rewald, *Paul Cézanne*, Paris 2011.
- Géraldine Rideau - Michaël Darin, *Places de Paris: 19.-20. siècles*, Paris 2003.
- André Roussard, *Dictionnaire des peintres à Montmartre*, Paris 1999.
- André Roussard, *Dictionnaire des lieux à Montmartre*, Paris 2001.
- Philippe Roy, *Paris 9e arrondissement, 1900-1940*, Paris 2005.
- Pierre Sanchez - Olivier Meslay, *Dictionnaire du Salon d'automne : répertoire des exposants et liste des oeuvres présentées : 1903-1945, F-ME*, Dijon 2006.

- Pierre Sanchez - Chantal Beauvalot, *Dictionnaire du Salon des Tuileries : répertoire des exposants et liste des oeuvres présentées : 1923-1962, Tome premier A-G*, Dijon 2007.
- Pierre Sanchez - Emmanuel Bréon, *Dictionnaire des Indépendants : répertoire des exposants et liste des oeuvres présentées : 1920-1950, F-M*, Dijon 2008.
- Bernard Sournia, *Villeneuve-lès-Avignon: histoire artistique et monumentale d'une villégiature pontificale*, Paris 2006.
- Antoine Terrasse, *Bonnard*, Paris 1988.
- Claire Frèches-Thory - Antoine Terrasse, *Les Nabis*, Paris 2002.
- Maïthé Vallés-Bled, *Vlaminck, un instinct fauve* (kat.výst.), Musée du Luxembourg, 20 févr.-20 juill. 2008, Paris 2008.
- Maïthé Vallés-Bled - Itzhak Goldberg - Jacqueline Munck, *Valtat : indépendant et précurseur* (kat. výst.), Musée Paul Valéry, 29 janvier-7 mai, Sète 2011.
- David Voda (ed.), *Simone Grögerová píše Václavu Havlovi*, Rub 2, Olomouc 2011.
- Nicholas Watkins, *Bonnard*, London 1994.
- Daniel Yonnet, *Du Mont-Saint-Michel à Nantes*, Côtes de Bretagne 2011.
- Zamlčená moderna, *Iluze a sny, Středoevropské umění ze sbírky Patrika Šimona 1880-1930: Eminent*, Praha 2009.

Internetové zdroje

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/boulogne-billancourt>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Laudun-l'Ardoise>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/marseille>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/ParcMonceau>
- http://d-d.natanson.pagespersoorange.fr/artistes_milles.htm
- <http://dobryrub.wordpress.com>
- <http://fr.wikipedia.org/alléedelacomtesse-de-ségur>
- [http://fr.wikipedia.org/wiki/Albert André.fr](http://fr.wikipedia.org/wiki/Albert_André.fr)
- <http://fr.wikipedia.org/wiki/Montventoux>
- <http://fr.wikipedia.org/wiki/pontmirabeau>
- http://www.archivesdelacritiquedart.org/uploads/isadg_complement/fichier/6/TextesurBesson.pdf
- <http://www.fontfroide.com>
- <http://www.gustavefayet.fr>
- <http://www.maisons-alfort.fr>
- <http://www.parisinfo.com/parc-monceau>
- <http://www.psanci.cz/literaturepontMirabeau>
- <http://www.wikipedia.org/wiki/Porte-de-saint-Cloud>
- <http://www.wikipedia.org/wiki/Stade-Pierre-de-Coubertin>

Katalog maleb

Kat. č. 1

Nepovoleno publikovat

Dvojice před oknem, 1950

(Couple devant une fenêtre)

olej na plátně, 63 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Obraz zachycuje malíře a jeho ženu u stolu s výhledem do ulice. Stejně téma

nalzáme ve větším výřezu i na rubu plátna. Z hlediska kompozičního můžeme předpokládat, že z nějakých důvodů se malíř rozhodl scénu překomponovat.

Celkové vyznění obou pláten, které se věnuje intimní tématice rodinného prostředí, na nás působí klidným dojmem. Umělec se zde vracel k malbě utvářené způsobem volné štětcové traktace barvy s akcenty koloristicky živých detailů. Autor také užil v široké míře barevnou tonalitu blankytných modří typickou pro Pierra Bonnarda a jeho okruh.

Foto: autorka

Kat. č. 2

Nepovoleno publikovat

Čtoucí žena s kyticí květin, 1935

(Femme lisant avec un bouquet de fleurs)

olej na plátně, 60 x 47 cm

signováno vpravo dole: *KG 35*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ústředním motivem k plátnu se umělci stala jeho choť čtoucí v křesle rodinného domu ve Šternberku. Celkovou atmosféru poklidného odpočinku doplňuje kytice rozkvetlých bílých pivoněk. Jemné měkce modelované odstíny tlumených tonů nanáší s vlastní suverenitou, vyznávající krásu malířské hmoty, zdůrazněnou intenzivní modří sukně.

Foto: autorka

Kat. č. 3

Nepovoleno publikovat

Sedící žena na lehátku, r. 1949

(Femme assise dans une chaise pliante)

olej na plátně, 58 x 51 cm

signováno vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ústředním motivem obrazu je malířova žena věnující se ruční práci na terase zahrady v Bagnères-de-Bigorre. Sedí na rozkládací židli, za níž se otevírá pohled na bílé schodiště vedoucí k domu s barevnými okenicemi. Umělec využívá bohatou škálu barev červené, modré, žluté, které nanáší na plátno razantními tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 4

Nepovoleno publikovat

Šijící žena, 1936

(Femme cousante), r. 1936

olej na plátně, 73 x 55 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 36*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Žánrově pojatý portrét umělcovy ženy zašívající bílou látku. Pozadí interiéru se zdobí kytice a hodiny na zdi, které dodávají dané scéně útulnost domova. Impresivní nádech tohoto motivu podtrhují zvolené barvy. Dominuje šedo-bílá v kombinaci se světle modrou a žlutou. Malíř se tak vrací k zásadám tzv. belle matière, kdy ctí krásu malířské hmoty, kterou propracovaně hněte.

Foto: autorka

Kat. č. 5

Nepovoleno publikovat

Umělcova matka, 1936

(Femme en noir cousante)

olej na plátně, 71 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Portrétovaná žena na plátně je umělcova matka Margareta. Sedící, namalovaná v černých šatech, když zašívá bílou látku v jejich rodném domě na Moravě. Velkou pozornost zde umělec věnuje rodinnému zázemí. V průhledu do dvou místností v pozadí můžeme pozorovat kromě červeného koberce i obrazy na stěnách. Tmavé tóny malíř rozjasňuje místy bělavými detaily, které hněte za pomoci chvějivých tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 6

Nepovoleno publikovat

Žena čtoucí dopis, 1934

(Femme lisant une lettre)

olej na plátně, 71 x 55 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 34*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Pohled do šternberského ateliéru rodinného domu doplňuje napravo na plátně z profilu sedící Simone, jak si zamyšleně čte dopis. Rukama se opírá o stůl, na kterém jsou umístěny žluté a červené květiny, jež svojí barevnou růzností korespondují s oděvem i pletí ženy společně s akcentem světle modré barvy. Tuto bohatost koloritu tlumí bílá stěna v zadním plánu s hodinami. Malíř si zde nechává záležet na dobře propracované hmotě, kterou hněte, dále na světle a velmi živém koloritu.

Foto: autorka

Kat. č. 7

Nepovoleno publikovat

Muž sedící před knihovnou, 1949

(Homme en costume assis devant un bibliothèque)

olej na plátně, 70 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Pierre Aron v dobře padnoucím obleku sedí se zkříženými nohama před knihovnou a pronikavým pohledem sleduje dění kolem sebe. Zajímavým detailem námětu je obraz opřený o křeslo. Možná jeho profese nějak souvisí s výtvarným uměním nebo se zde jedná o jiné Grögerovo dílo. Umělec tímto plátnem dokazuje svoji technickou vyzrálost, kterou můžeme vidět například na psychologické charakteristice portrétované tváře nebo na modelaci barevných odstínů prostředí v modro-šedo-červené kombinaci.

Foto: autorka

Kat. č. 8

Nepovoleno publikovat

Šijící žena s kyticí květin, 1950

(Femme cousante, à sa gauche, un bouquet)

olej na plátně, 54 x 73 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátno můžeme rozdělit na dva samostatné celky. Napravo Gröger zachycuje svoji ženu Simone, jak navečer šije v jejich bytě v Boloni. V levé části obrazu je umístěna váza s velkou kyticí rozkvetlých květů na stole s proužkovaným ubrusem. Celý výjev dotváří francouzské okno s tmavou oblohou. Jedná se o malbu s lyrickým nádechem z rodinného prostředí. Malíř používá pestrou škálu barev, které klade na plátno promyšleně do harmonicky souznících celků s převahou modro-žluté kombinace s akcenty červeno-růžové.

Foto: autorka

Kat. č. 9

Nepovoleno publikovat

Malující dívka, 1947

(Femme debout devant un pupitre)

olej na plátně, 70 x 62 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 47*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem k plátnu se umělci stala mladá dívka Ariane Lanssande v modro-bílých šatech s dlouhými rozpuštěnými vlasy. Ariane stojící před stojanem, na kterém má položené plátno, jenž zrovna maluje, byla možná také umělkyní nebo Grögerovou žákyní. Se skloněnou hlavou se soustředí na paletu barev. Dojem ateliéru navozují různě rozmístěna plátna. Převážně jasné barvy jako blankytně modrou, růžovou či žlutou doplňuje vepředu pohozená rudě červená látka, kterou umělec nanese sebejistými a rychlými tahy.

Foto: autorka

Kat. č. 10

Nepovoleno publikovat

Ženy sedící před krbem, 1938

(Couple assis à une table, devant une cheminée)

olej na plátně, 52 x 79 cm,

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Obraz zachycuje intimní moment posezení matky s dcerou u stolu se žlutým ubrusem a pestrou kyticí, která svojí převahou červení barevně souzní i s barvou šatů čtoucí dcery. Pocit tepla této scéně dodávají zářivé barevné akcenty, které nalzááme na svetru matky, bílém ubrusu a džbánu na odkládacím stolku s hnědým krbem v pozadí. Smyslové opojení barevnou hmotou umocňuje bravurní malířskou technikou.

Foto: autorka

Kat. č. 11

Nepovoleno publikovat

Večer, 1949

(Fleurs, corbeille de fruits et femme au lit)

olej na plátně, 79 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Simone leží zakrytá v posteli v pokoji bouloňského bytu a čte si při rozsvícené lampě. Intimní moment doplňuje v předním plánu stůl s odloženou ovocnou mísou a kyticí pestrobarevných sasanek. Převážně teplou paletu barev s dominujícími žluto-oranžovými tóny podtrhuje suverénní malířský rukopis.

Foto: autorka

Kat. č. 12

Nepovoleno publikovat

Sedící muž s knihou, r. 1946

(**Homme assis avec un livre**)

olej na plátně, 59 x 46 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V neznámé místnosti sedí za stolem Jacques Suffelt a čte si. Sedící postava muže za stolem nás okamžitě zaujme svým pronikavým a zamyšleným pohledem upřeným někam do neznáma. Umělec si zde pohrává s psychologií tváře. Suffelt má ruce položené na knížce, kterou právě čte. Vedle knihy se nachází razítko a další obtížně identifikovatelné předměty evokující pracovní stůl. Nánosy hutných past, převážně okrových barev, zde malíř hněte.

Foto: autorka

Kat. č. 13

Nepovoleno publikovat

Žena v lehátku, 1948 - 1949

(Femme assise dans une chaise pliante au bord d'un escalier)

olej na plátně, 61 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Jedná se o přípravnou studii k obrazu kat. č. 3. Barevně a kompozičně koresponduje s originálem.

Foto: autorka

Kat. č. 14

Nepovoleno publikovat

Portrét Pierra Arona, 1949

(Homme en costume assis devant un bibliothèque)

olej na plátně, 70 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Jedná se o přípravnou studii k plátnu kat. č. 7. Tato studie se některými detaily odlišuje. Na rozdíl od finální verze, kde portrétovanému Pierrovi Aronovi spočívají ruce na nohou, zde se jednou rukou opírá o židli a nemá překřížené nohy. Tato studie působí až expresivně, což můžeme vidět hlavně na způsobu ztvárnění tváře.

Foto: autorka

Kat. č. 15

Nepovoleno publikovat

Sedící žena na lehátku, 1949

(Femme assise sur une chaise longue)

olej na plátně, 52 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na obraze, namalovaném pravděpodobně během letního dne v Bagnères-de-Bigorre, vidíme umělcovu ženu Simone na lehátku před doširoka otevřeným oknem. Oblečená do barevných šatů drží v rukou kus bílé látky, kterou se snaží zašít. Tuto lyricky působící malbu, prostoupenou slunečním sfumatem, umocňuje zvolená paleta jasných zářivých barev s převažující žluto-zelenou, kladena promyšleně se smyslem pro jemnost.

Foto: autorka

Kat. č. 16.

Nepovoleno publikovat

Portrét Elsy Koeberlé, 1944

(Femme en bleue)

olej na plátně, 60 x 47 cm

signováno a datováno vlevo dole: *KG 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem k tomuto obrazu se umělci stala Elsa Koeberlé. V tmavých modro-červených šatech, které doplňuje výrazná, červená mašle ve vlasech, sedí na židli a v zamyšlení se dívá někam před sebe. Malíř zde opět dokazuje svoji mistrnost v psychologii tváře a v pronikavosti pohledu. V pravém rohu plátna vedle ní je situovaný stůl s kyticí květin a ornamentem, který ji dokresluje a dodává tím scéně na dramatičnosti. Zvolené pastózní nánosy živých fauvistických barev malíř hněte a klade razantním způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 17.

Nepovoleno publikovat

Malující Arianne, 1947

(Femme de profil peignant)

olej na plátně, 31 x 42 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Jde o přípravnou studii k obrazu kat. č. 9. Plátno je doplněno na rubu o květinový motiv.

Foto: autorka

Kat. č. 18

Nepovoleno publikovat

Muž v zahradě, 2. polovina 20. století

(Homme dans un jardin)

olej na plátně, 40 x 34 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malířův otec Herman je portrétovaný z profilu v rozepnuté bílé košili, kdy se zaujetím věnuje květinové zahradě ve Šternberku, která se nachází nedaleko jejich domu, jak vidíme v pozadí. Zvolené barvy jako zelenou, žlutou a červenou nanáší nahodile se svérázným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 19

Nepovoleno publikovat

Žena s rozpuštěnými vlasy, 2. polovina 20. století

(Femme aux cheveux longs)

olej na plátně, 27 x 35 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Sedící dáma, která se stala ústřední motivem obrazu, je umělcova žena Simone. Namalovaná se skloněnou hlavou, jak si čte před velkým oknem. Na sobě má letní, tmavě modré šaty a její vlasy jsou rozpuštěné. Celkové vyznění plátna s koloritem tónů žluté, modré a černé působí velmi nahodile. Hmotu zde malíř hněte a místy až překrývá.

Foto: autorka

Kat. č. 20

Nepovoleno publikovat

Žena opírající si hlavu, 1949

(Femme accoudée sur une table)

olej na plátně, 37 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem k obrazu se umělci stala sedící Huguette Berès. Namalovaná z profilu si jednou rukou opírá hlavu o stůl a zamyšleným pohledem sleduje dění před sebou. Plátno je provedeno velmi nahodile a působí až skicovitým dojmem. Barevné pasty jsou zde kladeny v hutných vrstvách s převahou žlutých a zelených tónů.

Foto: autorka

Kat. č. 21.

Nepovoleno publikovat

Muž pečující o květiny, 2. polovina 20. století

(Homme entouré de fleurs)

olej na plátně, 46 x 38 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř portrétuje svého otce Hermana Grögera v momentu, kdy se pečlivě stará o květiny v jeho zahradě. Plátno je namalováno rychlými tahy širokého štětce s převahou studených a okrových barev.

Foto: autorka

Kat. č. 22

Nepovoleno publikovat

Žena sedící na posteli, 1944

(Femme au t-shirt jaune assise dans un lit)

olej na plátně, 28 x 50 cm,

signováno a datováno napravo dole: *Gröger 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Umělcova žena Simone sedí a plete v posteli. Má rozpuštěné vlasy a na sobě oblečené žluté tričko. Vedle modré stěny za ní, která barevně souzní s uháčkovanou látkou v rukou ženy, jsou otevřené dveře do další místnosti. V ní je na podlaze rozprostřen rudě červený koberec. Umělcův smysl pro citlivé využití barevného koloritu dotváří tahy svižně vedeného štětce s uvolněným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 23

Nepovoleno publikovat

Čtoucí žena u stolu, 1949

(Table garnie devant une fenêtre, femme lisant sur la droite)

olej na plátně, 38 x 46 cm

signováno a datováno napravo nahoře: *Gröger 49*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Scéna se odehrává během večerních hodin v umělcově bytě v Boloni. Před zavřeným oknem je umístěný stůl, na němž jsou rozprostřeny vázy s květinami a ovocem tvořící pozoruhodné zátiší. Vedle stolu si poklidně čte jeho žena. Plátno oživené světle zelenou, rudě červenou, tmavě modrou a žlutou maluje volnějšímí tahy širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 24

Nepovoleno publikovat

Sedící žena s nakloněnou hlavou, 1945

(Femme assise avec tête penchée)

olej na plátně, 44 x 39 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 45*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř osobitě zachytil portrét čtoucí Simone, sedící u stolu s mírně nakloněnou hlavou. Na plátně převažují tóny černé a bílo-žluté, nanášené v pastózních vrstvách. Přestože nezvolil svoji typickou bohatou škálu barev, plátno i tak dosahuje své jedinečné umělecké hodnoty.

Foto: autorka

Kat. č. 25.

Nepovoleno publikovat

Sedící žena na posteli, 2. polovina 20. století

(Femme assise sur un lit)

olej na plátně, 37 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na obraze je namalovaná umělcova žena Simone. Zobrazená, jak si čte v blankytně modrých šatech a sedí na posteli v bytě v Boloni. Scénu dekorují rozmístěné knížky kolem postele nebo pestře pruhovaný závěs. Výjev je na rubu

plátna doplněn o další motiv, jenž znázorňuje tři ženy prostírající jídelní stůl. Tahy štětce jsou na plátno kladeny nahodile až skicovitě. Barevné spektrum teplých a studených tónů je v rovnováze.

Foto: autorka

Kat. č. 26

Nepovoleno publikovat

Sedící žena, kolem 1945-46

(Femme assise de profil)

olej na plátně, 39 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev se odehrává během večerních hodin v bytě Alberta Andrého v ulici Duperré. Na stole, na kterém je rozprostřen červený ubrus, je rozsvícená lampa a kolem ní jsou položeny různé kusy barevných látek. Nalevo u tohoto stolu sedí se skloněnou hlavou Simone a šije. Tahy štětce malíř na plátno nanáší v hutných pastózních vrstvách a přitom využívá pestrou škálu převážně teplých barev s výraznou červenou a kombinací zelené a světle modré.

Foto: autorka

Kat. č. 27

Nepovoleno publikovat

Balkón, 1948

(Femmes au balcon)

olej na plátně, 44 x 56 cm

signované vlevo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

První plán tohoto obrazu tvoří motiv dvou žen, které jsou zabrané do ruční práce na balkóně. Ve druhém plánu pozorujeme nebe s horou a z pozadí můžeme vytušit, že scéna je zřejmě situovaná na předměstí Paříže nebo do venkovské oblasti. Může se jednat o horu Ventoux, která se nachází v jihovýchodní části Provensálských Alp v departementu Vaucluse. Podobné pozadí se totiž objevuje i na obraze kat. č. 172. Oba výjevy jsou formovány rychlými tahy štětce za pomoci hutných a místy zářivých barevných past. Jak můžeme vidět, umělec zde směřuje k plošnému nanášení barev a expresivní dramatičnosti.

Foto: autorka

Kat. č. 28.

Nepovoleno publikovat

Šijící žena, 1944

(Femme cousante)

olej na plátně, 52 x 46 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem k plátnu se umělci stala Simone ve Villeneuve-lés-Avignon. Simone oblečená do blankytně modrých šatů sedí na sedačce u stolu a šije. Na stole vidíme položenou například špulku bílé nitě. Interiér místnosti dotváří dva obrazy zavěšené na stěně. Barevné odstíny jsou na plátně měkce a promyšleně nanášeny s koloristickou vytříbeností.

Foto: autorka

Kat. č. 29.

Nepovoleno publikovat

Žena v křesle, 1946-47

(Femme aux jambes croisées, assise)

olej na plátně, 44 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V interiéru bytu Alberta Andrého v Duperré vidíme sedět s překříženými nohama Grögerovu manželku Simone. Oblečená do tmavě modrých šatů s bílým sakem zašívá oděv, který je rozprostřen kolem ní. Obrazu dominuje barevná erupce hnědo-červených barev, jež malíř na plátno klade s jemným provedením.

Foto: autorka

Kat. č. 30.

Nepovoleno publikovat

Autoportrét, 2. polovina 20. století

(Autoportrait)

olej na plátně, 59 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Upřímným, pronikavým a až nedůvěřivým pohledem se na nás z plátna dívá samotný umělec. Malíř oděný do černého kabátu stojí zřejmě ve svém ateliéru, obklopen svými plátny. Tahy štětce malíř nanáší plošně v jasných tónech červeno-žluté, které tlumí např. černá na zmíněném kabátu.

Foto: autorka

Kat. č. 31

Nepovoleno publikovat

Žena před oknem, 1937-38

(Femme reprisant devant une fenêtre)

olej na plátně, 52 x 38 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Centrálním prvkem na obraze je kruhový stůl z rodinného domu ve Šternberku. Přes něj je rozprostřen bělostný ubrus s dvěma šálky a kyticí červených květů. Celou scénu ještě dotváří velké okno, jímž do místnosti proniká denní světlo. V místnosti u stolu vidíme sedět a soustředěně šít umělcovu manželku. Kolorit převážně jemných tónů žluté narušuje oděv ženy, černý svetr i tmavě modrý akcent na jejich šatech. Obdobný akcent spatřujeme i na neidentifikovatelném detailu umístěném na stole. Malíř zde razí cestu osobitě pojaté tzv. belle matière.

Foto: autorka

Kat. č. 32.

Nepovoleno publikovat

Žena u stolu, kolem 1948

(Femme reprisant)

olej na plátně, 54 x 39 cm

nesignované

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikované

Malíř nám dovoluje nahlédnout do interiéru rozzářeného světlem lampy, kde u stolu sedí v černých šatech štíhlá vysoká dáma. Portrét této neznámé ženy, která zašívá kus světla modré látky, doplňují předměty kolem ní, váza s květinami nebo již zmíněná lampa, jež navozují a dotvářejí dojem útulného domova. Tahy štětce jsou na plátno kladeny až expresivním způsobem s využitím různorodých barevných tónů.

Foto: autorka

Kat. č. 33

Nepovoleno publikovat

Čtenářka, 1937

(**Liseuse**)

olej na plátně, 60 x 72 cm

signováno a datováno na líci vpravo dole na boku: *Gröger 37*; signováno na rubu:

Gröger 13 rue d'Alexandrie Paris 2^e

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Centrálním bodem plátna se stala malíři postava sedící Simone v křesle v domě jeho rodičů ve Šternberku. Oblečená do rudých šatů je zachycená z profilu, jak si čte. Kolem ní jsou rozprostřeny obtížně identifikovatelné předměty dotvářející poklidnou atmosféru rodinného prostředí. V prvním plánu můžeme vidět stůl, na kterém stojí dóza. Malíř opět používá techniku tzv. belle matière, tedy krásu malířské hmoty utvářené bohatou škálou barev.

Foto: autorka

Kat. č. 34.

Nepovoleno publikovat

Interiér, 1937

(Intérieur II.)

olej na plátně, 77 x 92 cm

signováno na rubu: *Kurt Gröger 13 rue d'Alexandrie Paris 2e*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Nalevo sedící postavu ženy v červených šatech ozařuje postranní světlo. Malíř zde zobrazil svojí ženu Simone při četbě. Pravou část plátna částečně zahalenou do tmy tvoří stůl s velkou kyticí květin a odloženým kloboukem. Prostoru nad stolem dominuje mohutný bílý lustr. Obraz je kompozicí, námětem a stylem provedení velmi podobný obrazu kat. č. 33.

Foto: autorka

Kat. č. 35.

Nepovoleno publikovat

Interiér s kyticí květin, 1937

(**Intérieur**)

olej na plátně, 103 x 82 cm

signováno a datováno nalevo dole: *Gröger 37*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem obrazu se umělci stal jeden z interiérů domova jeho rodičů. Vpředu můžeme vidět dva dominující celky. Napravo jídelní stůl s bohatou kyticí převážně červeno-bílých květů, kterou ještě doplňují dva šálky. Zatímco nalevo od tohoto stolu je sedící a šijící Simone ve žlutých šatech. Hloubku obrazu a celou scénu dotváří v zadním plánu otevřené okno s kyticí květin, jež dovoluje divákovi nahlédnout ven. Bohatou škálu jemných tónů barev nanáší na plátno osobitě chvějivými tahy štětce ctící „belle matière“.

Foto: autorka

Kat. č. 36

Nepovoleno publikovat

Pohled do ložnice, 1937

(Intérieur)

olej na plátně, 85 x 79 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zde zachycuje interiéry dvou místností rodného domu ve Šternberku. V prvním, na kterém nejprve spočinou oči diváka a který se nám nejvíc otvírá do prostoru plátna, vidíme ležící Simone, jež si čte při světle lampičky. Na podlaze kousek od ní jsou odložené vyzuté černé střevíce. Otevřenými dveřmi v zadním plánu nahlížíme do druhého interiéru, v němž je umístěný červený koberec či komoda. Umělec se zde vrací ke kráse barevné hmoty, nanášené na plátno subjektivním způsobem s využitím jemných tonů barev především žluté.

Foto: autorka

Kat. č. 37

Nepovoleno publikovat

Simone v zahradě, 2. polovina 20. století

(Simone au jardin)

olej na plátně, 102 x 83 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Simone v bílé halence sedí na židli v zahradě s otevřenou knihou a čte si. Nerušeně ji sleduje odpočívající kočka, ležící na vedlejším stole, který zdobí pestrobarevná kytice květin. Celkovou atmosféru tohoto výjevu doplňuje pohled do dálky na ubíhající krajinu. Koloristicky živé plátno je utvářeno volnými štětcovými tahy.

Foto: autorka

Nepovoleno publikovat

Interiér, 1939

(**Interieur**)

olej na plátně, 92 x 80 cm

signováno a datováno na líci napravo dole: *Gröger 39*; signováno na rubu plátna:

K. Gröger

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Široký pohled nám dovoluje nahlédnout do interiéru rodinného domu malířových rodičů. Prostor je osvětlen denním světlem, které proniká přes velká okna. V místnosti vidíme na jedné straně sedící Simone a na druhé jídelní stůl, jenž zdobí kytice květin. U stolu je židle s tmavě modrým potahem, který barevně ladí s šaty umělkovy ženy. Smyslové opojení světlem a barevné spektrum barev, které zde malíř měkce a osobitým půvabem modeluje, dodává plátnu jedinečné hodnoty.

Foto: autorka

Kat. č. 39

Nepovoleno publikovat

Ležící Simone, kolem 1933

(Simone entendu)

olej na plátně, 55 x 73 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námětem obrazu se stala pololežící Simone. V červených šatech s rozpuštěnými vlasy si opírá jednou rukou hlavu a sleduje okolní dění. Malíř tak osobitým způsobem zachytil portrét své ženy, kdy její podoba ukrývá intimitu mezi manželským párem. Razantní červenou a černou barvu tlumí jemnější tony žluto-bílé, které nanáší uceleně pozvolněji tahy štětce. V soukromé sbírce Patrika Šimona se nachází podobné plátno z 30. let.

Foto: autorka

Kat. č. 40

Nepovoleno publikovat

Umělcova matka, kolem 1936-38

olej na plátně, 53 x 81 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námětem obrazu, který se v Grögerově tvorbě objevuje výjimečně, se stala umělcova matka. Oblečená do bílých šatů si čte v posteli. Plátno je laděno do zeleno-bílých a modro-černých tónů užitých na stěně za ženou kontrastující s červeným přehozem. Malířem rozehraná hra štětcového umění, při které na plátno místy až expresivně klade barvu, podtrhuje nádech osobitého pojetí vztahu mezi matkou a synem.

Foto: autorka

Kat. č. 41

Nepovoleno publikovat

Rozhovor, kolem 1944-45

(Deux femmes conversant)

olej na plátně, 44 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Tématem obrazu se malíři stal rozhovor mezi Roseline Bacou a nalevo sedící Simone Gröger. Obraz navozuje atmosféru odpočinku dvou blízkých žen, které se usadily do křesel pod klenbou v zahradě kláštera Saint-André. Měkce modulované odstíny žluto-zelené jsou nanesené za pomoci temperamentně vedených tahů a doplněné o široké spektrum modré i akcenty červené na šatech Simone.

Foto: autorka

Kat. č. 42

Nepovoleno publikovat

Interiér s červeným kobercem, 2. polovina 20. století

(Personnage attablé sur un tapis rouge)

olej na plátně, 59 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Tématem obrazu se stal pohled do interiéru pokoje, kde na červeném koberci u stolu sedí Simone. Subjektivního přepisu námětu autor dociluje živým kolorismem, který na plátno nanáší širokým štětcem.

Foto: autorka

Kat. č. 43

Nepovoleno publikovat

Váza s květinami a čtoucí žena, kolem 1948-50

(Femme lisant et se tenant la tête, vase de fleurs)

olej na plátně, 45 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř nám dovoluje nahlédnout do pokoje svého bytu v Boloni během večera. V místnosti na posteli leží Simone, která si jednou rukou podpírá hlavu a soustředí se na čtení knihy. Scénu dotváří v levé části obrazu kulatý stůl s kyticí převážně žlutých květů doplněných o akcenty vínově červené, jež se objevují i na látce v pozadí a županu ženy. Studené i teplé tóny jsou na plátně vyvážené a kladené plošnými, rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 44

Nepovoleno publikovat

Čtoucí Simone, kolem 1948-50

(Personnage lisant face à une lampe)

olej na plátně, 44 x 55 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během večerních hodin si v pokoji bouloňského bytu čte Simone. Oblečená do červeného županu s rozčuchanými vlasy sedí vedle rozsvícené lampičky. Poklidnou atmosféru narušuje ornament na zdi, který dodává scéně na dramatickosti. Malíř používá svoji typickou škálu barev, jako blankytně modrou, červenou, žluto-bílou a okrové tóny, které na plátno nanáší s citlivostí pro světelné elementy.

Foto: autorka

Kat. č. 45

Nepovoleno publikovat

Slečna Sauzéde, 1946

(Femme cousant)

olej na plátně, 59 x 47 cm

signováno a datováno napravo dole: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř na plátně portrétuje slečnu Sauzéde soustředící se na šití. Mělo by se jednat o dceru profesora, který ubytoval několikrát Kurta Grögera. Oblečená do zeleno-černých šatů lemovaných u krku bílým límečkem sedí na židli vedle stolu s kyticí květin. Zelený tón dominuje bohaté škále barev, které jsou na plátno kladeny uvolněným rukopisem v pastózních vrstvách.

Foto: autorka

Kat. č. 46

Nepovoleno publikovat

Muž před oknem, 1949

(Homme assis devant une fenêtre)

olej na plátně, 54 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Muž sedící před otevřeným oknem s výhledem na Boloň je samotný malíř. Umělec se zachytil ve svém bytě, jak odpočívá, hledíc do neznáma. Malba na plátně má až skicovitý charakter. Převažují světlé tóny zalité do žlutého-zeleného sfumata.

Foto: autorka

Kat. č. 47

Nepovoleno publikovat

Terasa, 2. polovina 20. století

(Deux femmes assises au village)

olej na plátně, 72 x 63 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Dvě ženy v letních šatech sedí na terase zahrady kláštera Saint-André ve Villeneuve-lès-Avignon. Malíř je zachytil z profilu zřejmě při odpočinku. Celkový dojem obohacuje o pohled na malebnou krajinu s majestátně tyčícím se Papežským palácem. Plátno zalité do slunného dne s převahou odstínu zelené a žluté měkce moduluje až s impresionistickým nádechem.

Foto: autorka

Kat. č. 48

Nepovoleno publikovat

Žena v restauraci, 2. polovina 40. let 20. století
(Femme passant commande dans un restaurant)

olej na plátně, 71 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Bliže neidentifikovaná žena sedí osamoceně v jedné z pařížských restaurací a obsluhují ji dva číšníci. Bohatě strukturovaná malba světlých tonů růžové a modré, vedle živější rudě červené a žluté, působí na plátně až dekorativně - plošně. Scénu z interiéru doplňuje na rubu plátna exteriérový pohled na střechy domů z ateliéru v Boloni.

Foto: autorka

.

Kat. č. 49

Nepovoleno publikovat

V restauraci, 2. polovina 40. let 20. století

(Scène de restaurant devant une fenêtre)

olej na plátně, 71 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V předním plánu sedí u jídelního stolu v restauraci elegantně oblečený muž, který nás pozoruje. Muže doprovází dvě dámy a v pozadí stojící číšník. Interiérovou scénu autor doplňuje v zadním plánu průhledem na krajinu s ubíhající cestou. Kultivovaná hra jemně tónovaných barev s převažujícími žlutými a zelenými tóny aplikovaná pomocí letmých doteků štětců, vytváří vzdušnou, vibrující atmosféru.

Foto: autorka

Kat. č. 50.

Nepovoleno publikovat

Rozhovor v baru, kolem 1949

(Discussion entre un homme et une femme assis dans un bar)

olej na plátně, 59 x 74 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátno zachycuje rozhovor mezi mužem a ženou usazenými u dvou stolků v baru. Muž upírá pohled na ženu oblečenou do tmavě modrých šatů s bílým límečkem. Žena naopak hledí před sebe. Scénu ještě dokreslují dva obsluhující číšníci. Studené barvy doplněné o tóny oranžové a okrové jsou na obraze naneseny plošně a tahy směřují různými směry. Např. na stěně za sedícím párem malíř dosáhl pozoruhodné tvarové a barevné skladby s převažující kombinací modro-žluté barevnosti.

Foto: autorka

.

Kat. č. 51

Nepovoleno publikovat

V baru, 1946

(Homme adossé, dans un bar)

olej na plátně, 71 x 60 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Při pohledu do interiéru baru spatřujeme postavu opírajícího se číšníka a elegantní dámu oblečenou do šedých šatů, která sedí u červeného stolu. Obě postavy jsou zobrazeny v nestřeženém momentu zamyšlení. Na rubu plátna se objevuje pohled na Seinu, který vznikl asi o deset let dříve. Koloristické a světelné bohatství scény umocňují osobitě vedené volné tahy štětce. Čisté a jasné barvy jako blankytně modrá v doprovodu bílé a šedé rozjasňují odstíny červené a žluté.

Foto: autorka

Kat. č. 52

Nepovoleno publikovat

Číšníci v kavárně, 1946

(Les garçons de café)

olej na plátně, 79 x 64 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námětem k obrazu se stala postava stojícího číšníka se zvednutou hlavou a s rukama za zády. Za ním sedí na rudě červené sedačce host a v zadních prostorách kavárny jsou další neurčitě zachycené postavy. Malířská hmota nanesená až těžkavě působícím rukopisem v hutných vrstvách, vytváří vyvážený vztah mezi teplými a studenými tóny.

Foto: autorka

Kat. č. 53

Nepovoleno publikovat

Rozhovor dvou mužů, 2. polovina 40. let 20. století

(Conversation dans un café)

olej na plátně, 64 x 80 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V kavárně vedou konverzaci dva muži, oblečení do dobře padnoucích tmavých obleků s bílou košilí. Za nimi sedí u stolu ostatní hosté, čtoucí nebo popíjející kávu. Interiér je reflektován s odrazem pouliční večerní scény, která je zachycena přes okna kavárny. Přepis malířského tahu je podán plošně v uceleném celku s převažující modrou barvou, kterou obohacují akcenty červené a žluté.

Foto: autorka

Kat. č. 54

Nepovoleno publikovat

Kavárna na náměstí Pigalle, 1946

(Scène nocturne)

olej na plátně, 52 x 64 cm

signováno a datováno nalevo: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev se odehrává v interiéru prosklené kavárny s výhledem na slavné náměstí Pigalle, které rozzařují pouliční svítilny. Z postav nás především zaujme z profilu sedící žena v tmavě modrých šatech a další naproti stojící dáma. Hutné pasty, omezující se převážně na červenou, modrou a žlutou, nanáší traktovaným razantním způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 55

Nepovoleno publikovat

Výjev z baru, kolem 1946

(Scène de bar avec 6 lampes)

olej na plátně, 64 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nesignováno

V interiéru kavárny Dupont-Montparnasse v Paříži se nachází točité schodiště. Po něm nahoru na balkón stoupá postava neznámého muže, jenž směřuje ke svému stolu. Interiér místnosti v pozadí dokreslují mohutné lampy nebo velké francouzské okno. Bohaté spektrum barev, kterým dominuje odstín žluté a červené je nanášeno do plošných celků rychlými tahy štětce. Obraz je nalevo uříznutý. Původně u stolů stál číšník a na stole byla položena sklenice.

Foto: autorka

Kat. č. 56

Nepovoleno publikovat

Terasa kavárny, 2. polovina 40. let 20. století

(Deux hommes assis sous un parasol à la terrasse d'un café)

olej na plátně, 70 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Pod červeným slunečníkem sedí zády k nám dvojice mužů na terase jedné z kaváren poblíž náměstí Porte de Saint-Cloud během letního dne. Oba muže sleduje mladá žena, která k nim přichází. Zářivé jasné barvy, jež evokují letní atmosféru jako červená, oranžová nebo žlutá, jsou kladeny do barevných harmonických celků poklidně vedeným štětcem.

Foto: autorka

Kat. č. 57

Nepovoleno publikovat

Zamilovaná dvojice, kolem 1949

(Conversation amoureuse)

olej na plátně, 58 x 72 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátno znázorňuje postavy dvou si blízkých lidí sedících v kavárně Dupont-Montparnasse. Lásku mezi nimi vyjádřil malíř gestem držících se rukou a jejich vzájemnými milostnými pohledy. Scénu dotváří v pozadí pruhovaný závěs, lampy, zábradlí a částečný průhled do druhé místnosti. Teplé červeno-žluté odstíny jsou doprovázeny studenými jako zelenou nebo modrou, které nanáší umělec nahodile a rychle.

Foto: autorka

Kat. č. 58

Nepovoleno publikovat

Žena pod slunečníkem, kolem 1948-50

(Femmes à la terrasse d'un café)

olej na plátně, 57 x 73 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během slunného dne na terase kavárny nedaleko náměstí Porte de Saint - Cloud sedí pod rudě červeným slunečníkem čtoucí dáma v tmavě modrých šatech. Napravo od ní stojí u stolu další dvě ženy, které doplňuje procházející se dav po vedlejší ulici. Zvolenou paletu barev odstínů červené, modré a zelené klade převážně do ucelených jednolitých celků.

Foto: autorka

Kat. č. 59

Nepovoleno publikovat

Scéna z interiéru, 2. polovina 40. let 20. století

(Scène d'intérieur)

olej na plátně, 52 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev na plátně se odehrává v kavárně nebo restauraci. Ústředním bodem je postava procházející se ženy, jejíž rysy tváře jsou jen letmo naznačeny obdobně jako tváře ostatních postav na tomto výjevu. Celkovou atmosféru podtrhují rozsvícená světla, která se odráží na bílé stěně nacházející se nalevo za postavou obsluhujícího číšníka, jehož pohled zřejmě směřuje k nám. Téma obrazu doplňuje na rubu plátna pohled na ulici lemovanou alejí stromů. Jemné, tlumené, měkce modelované barevné odstíny, které se místy překrývají, jsou kladeny volnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 60

Nepovoleno publikovat

**Venkovní terasa kavárny, 2. polovina 40. let 20. století
(Scène de café au bord de l'eau)**

olej na plátně, 70 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na břehu Seiny poblíž náměstí Porte de Saint-Cloud připravuje číšník na venkovní terase kavárny stoly před otvírací dobou. Kolem něho prochází dvě ženy oblečené do černých a rudě červených šatů. Tyto barvy se opakují i na zavřeném deštníku a kulatých stolech. Bohatý kolorit a volný až osobitý rukopis souzní v harmonické skladbě.

Foto: autorka

Kat. č. 61

Nepovoleno publikovat

Terasa kavárny, 1948

(Terasse du café)

olej na plátně, 40 x 34 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 48*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Terasa kavárny na březích Seiny kousek od náměstí Porte de Saint-Cloud je během večerních hodin zaplněna hosty, kterým se věnuje obsluhující personál. Kolem nich prochází stará žena v černých šatech, opírající se o hůl a naproti k ní přichází mladá žena v modré róbě. Vyvážené teplé a studené odstíny malíř citlivě hněte a vytříbeně nanáší na plochu plátna.

Foto: autorka

Kat. č. 62

Nepovoleno publikovat

Scéna z kavárny, kolem 1949-50

(Scène de café)

olej na plátně, 45 x 38 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Muž sedí v kavárně a snaží se číst, ale něčím nebo někým je vyrušen a otáčí se nalevo od sebe. Převažující okrové barvy v kontrastu s tmavými tóny jsou naneseny širokým štětcem plošně až nahodile. Původně se na plátně na levé straně nacházela postava muže. Tato část však byla z neznámých důvodů uříznuta.

Foto: autorka

Kat. č. 63

Nepovoleno publikovat

Výjev z terasy kavárny, kolem 1948

(Scène à la terrasse d'un café)

olej na plátně, 53 x 40 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Poklidný výjev znázorňuje terasu kavárny s hosty a číšníkem v Bagnères-de-Bigorre během slunného dne, s pohledem na vedlejší ubíhající ulici, po které se nerušeně prochází černá kočka. Bohaté spektrum jasných barev umocněné akcenty blankytně modré, rudě červené a žluté je kladeno na plátně impresionistickými chvějivými tahy, ctící krásu malířské hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 64

Nepovoleno publikovat

Scéna z kavárny, 2. polovina 40. let 20. století

(Scène de café)

olej na plátně, 54 x 39cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během večera v kavárně Dupont-Montparnasse sedí u stolku Kurt Gröger. Osamocená postava malíře pozoruje okolní dění. Subjektivní přepis námětu umocňují zvolené barvy. Tmavě modrou v pozadí doprovází rudě červený strop a převaha okrových tonů, které nanáší plošně širokým štětcem.

Foto: autorka

Kat. č. 65

Nepovoleno publikovat

Sedící žena, kolem 1949-50

(**Femme assise**)

olej na plátně, 54 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V interiéru kavárny sedí u červeného stolu žena, která si o něho opírá rukou hlavu a před ní stojí číšník, jež čeká na objednávku. Rub plátna doplňuje malíř o exteriérovou scénu z kavárny, kde jiný číšník, rázně nakročeným krokem, směřuje k zákazníkovi. Teplé tóny živých červeno-žlutých barev tlumené černým odstínem jsou skládané do plošných až dekorativně ucelených, souznících celků. Původně v levé dolní části byla namalovaná láhev na vodu, která byla později odříznuta.

Foto: autorka

Kat. č. 66

Nepovoleno publikovat

Bar, 1950

(Le Bar)

olej na plátně, 64 x 56 cm

signováno vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Číšník pracující v baru a oblečený do bílé košile, černé vesty a světle modré zástěry podává skleničku muži na druhé straně pultu. Ten se baví s vedlejším zákazníkem. Zářivé odstíny ve vyváženém kontrastu s tlumenými barvami se překrývají a jsou nanášeny nahodile rychlými tahy.

Foto: autorka

Kat. č. 67

Nepovoleno publikovat

Scéna z bistra, kolem 1950

(Scène de bistrot)

olej na plátně, 53 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V interiéru bistra sedí u stolu tři ženy, které zrovna obsluhuje číšník. Prostor za nimi, členěný příčkami, vytváří geometrickou zkratku, kterou malíř dociluje bravurní hloubky obrazu. Koloristicky bohatou paletu červené, modré, žluté a zelené podtrhuje diferencovanými tahy širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 68

Nepovoleno publikovat

Terasa kavárny, kolem 1950

(Terasse d'un café)

olej na plátně, 36 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Subjektivní přepis námětu dává nahlédnout během večerních hodin na terasu kavárny nedaleko Porte de Saint - Cloud. Kolem kavárny procházejí chodci

v teplých pláštích a dva číšníci uklízejí terasu. Celý výjev v zadním plánu dokresluje tekoucí řeka. Na exteriérovou část navazuje rub plátna, kde v interiéru restaurace sedí elegantně oblečený pár. Malíř zde razí cestu živého koloritu tmavě modré a červené, který je na plátno nanesen bez řádu širokým štětcem.

Foto: autorka

Kat. č. 69

Nepovoleno publikovat

Scéna z baru, kolem 1948

(Scène de bar)

olej na plátně, 33 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V baru na červené sedačce sedí dvojice. Působná žena má na sobě luxusní žluté šaty a s úsměvem se dívá na společensky oblečeného muže. Na stole před nimi, kterého se dotýká ruka číšníka, je odložená skleněná karafa. Paletu zářivých světelných tónů autor smyslně dramatizuje pastózními nánosy.

Foto: autorka

Kat. č. 70

Nepovoleno publikovat

Terasa kavárny, kolem 1948

(Terasse de café)

olej na plátně, 88 x 120 cm

signováno na rubu plátna: *K. Gröger, 7 rue Bayard Paris 8e*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Muž s přilbou důstojníka sedí venku před kavárnou vedle ženy s blankytně modrým kloboučkem, která si rukou opírá hlavu o stůl. Velkými okny vidíme prostor interiéru kavárny, do které zrovna vstupuje postarší žena. Citlivost pro světelné elementy doplňuje bohatost koloritu, jež je kladena na plátno rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 71

Nepovoleno publikovat

Kavárna, kolem 1950

(Café)

olej na plátně, 115 x 83cm

signováno na rubu plátna: *K. Gröger 93 av. Pierre Grenier Boulogne*; napravo dole na líci: *Gröger* (z neznámých důvodů je tato část uříznuta a dnes lze vidět jen písmeno G)

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř se zde navrácí ke stejnému motivu i technice provedení, kterou můžeme nalézt na obraze kat. č. 64. Kurt Gröger sedí sám u stolku v pařížské kavárně a pozoruje ostatní návštěvníky a personál.

Foto: autorka

Kat. č. 72

Nepovoleno publikovat

Kavárna u Seiny, kolem 1949

(Café Porte de Saint - Cloud)

olej na plátně, 91 x 105 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Nedaleko náměstí Porte de Saint-Cloud se kolem kavárny procházejí dvě ženy. Dáma oblečená do černé sukně a hnědého kožichu doprovází druhou, která tlačí před sebou kočárek. Kolorit se omezuje spíše na tlumené odstíny kontrastující s modrou barvou, jež jsou podané rychlými tahy štětce, kdy na některých místech dochází až k neurčitosti tvarů a osob.

Foto: autorka

Kat. č. 73

Nepovoleno publikovat

Kavárna, kolem 1951

(Café avec autoportrait)

olej na plátně, 119 x 84 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motiv je velmi podobný obrazům kat. č. 64 a 71. Malíř opět sedí v kavárně u stolu a sleduje okolní dění.

Foto: autorka

Kat. č. 74

Nepovoleno publikovat

Scéna z baru, kolem 1947-50

(Scène de bar)

olej na plátně, 48 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

K ženě, zády k nám otočené, přichází v baru číšník. Motiv, který jsme mohli vidět již na plátně s kat. č. 59 doprovází malba na rubu obrazu s pohledem na bouloňské střechy domů za slunného dne. Převážně studené hnědo-zelené odstíny barev nanáší s nahodilým provedením rychlými tahy.

Foto: autorka

Kat. č. 75

Nepovoleno publikovat

Dvojice u kávy, 1933

(Couple prenant un café)

olej na plátně, 44 x 55 cm

signované vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Dvojice sedí v pařížské kavárně, kde popíjejí kávu, kouří a povídají si. Z obrazu dýchá atmosféra velkoměstského života, kterou umocňuje jejich módní oblečení. Koloristicky rozechvělou malbu s dominujícími odstíny bílo-zelené oživené akcenty červené, černé a modré nanáší až impresionisticky s citem pro světelné elementy a krásu malířské hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 76

Nepovoleno publikovat

Pokladna, kolem 1950

(La Caisse)

olej na plátně, 53 x 47 cm

signováno na rubu nahoře vpravo: *K.Groger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Děj na obraze se odehrává v restauraci v Collioure na jihu Francie. Malíře zde zaujala obrovská kasa, za kterou poklidně postává majitel s prodavačkou. Vizuální souhru barev, kterou doslova „proráží“ rudě červená na stěně za ženou nanáší širšími tahy do plošných celků.

Foto: autorka

Kat. č. 77

Nepovoleno publikovat

Scéna z bistra, kolem 1949-51

(Scène de bistrot)

olej na plátně, 58 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během večera pracuje v bistro několik číšníků. Jednoho z nich vidíme v prvním plánu obrazu, jak uklízí stůl. Za ním umístěný sloup rozděluje prostor interiéru na dvě části, kde nacházíme další obsluhující a hosty. Kolorit působí až fauvisticky živě a pastózní nánosy se na některých místech překrývají.

Foto: autorka

Kat. č. 78

Nepovoleno publikovat

Scéna z terasy, kolem 1949-50

(Scène de terrasse)

olej na plátně, 45 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev zachycuje terasu kavárny Porte de Saint - Cloud během soumraku. Plátno se kompozičně podobá obrazu s kat. č. 68, které je na rozdíl od této verze provedeno kvalitnějším způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 79

Nepovoleno publikovat

Šachová partie, kolem 1949

(Cinque hommes, partie d'échecs)

olej na plátně, 64 x 79 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Neobvyklé téma, pro které se zde malíř rozhodl, se týká jedné z jeho velkých vášní, šachové hry. Výjev se odehrává v malém lázeňském městečku v Bagnères-de-Bigorre ve Francii, kde kolem několika šachových stolů sedí nebo stojí šachoví hráči. Ti zadumaně přemýšlí nad šachovým tahem. Modro-žluté sfumato s tlumenými barvami doplněné o akcenty jasnější žluté, jak můžeme vidět na sklenici umístěné na rohu stolu, jsou položeny chvějivým rukopisem se smyslem pro světelné elementy.

Foto: autorka

Kat. č. 80

Nepovoleno publikovat

Trh v Laudun, 2. polovina 20. století

(Marché à Laudun)

olej na plátně, 63 x 79 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Poklidný výjev se odehrává během slunného dne na trhu v Laudun v jižní Francii, kde si místní nakupují čerstvé potraviny. Pohledem sledujeme ženu v černých šatech, přemýšlející, co si koupí. Za ženou stojí další zákazníci. Malíři

se zde podařilo docílit ubíhající perspektivy díky tyčím od stánků, které navíc doplňují vývěsní štítky s informacemi o ceně. Plátno na rubu představuje výjev s malým parkem, po kterém se procházejí náhodní chodci. Barevné pasty zářivých tonů žluté, modré a červené jsou pokládány na plátno harmonicky do ucelených částí.

Foto: autorka

Kat. č. 81

Nepovoleno publikovat

Vernisáž, kolem 1947-48

(Personnages devant un tableau)

olej na plátně, 67 x 44 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Do výstavního sálu zavítali kritici nebo laici, aby shlédli aktuální dění na výtvarné scéně. Na zdi v zadním plánu visí velký obraz, kolem kterého postávají diskutující nebo pozorující návštěvníci. Tento moment měl malíř možnost zažít několikrát. Okrové barvy doplňují akcenty červené, kterou podtrhuje tón blankytně modré. Umělec tyto barvy hněte s velikým citem.

Foto: autorka

Kat. č. 82

Nepovoleno publikovat

Stojící dvojice, 1946

(Homme et femme debout devant une carafe d'eau)

olej na plátně, 63 x 52 cm

signováno vlevo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Dvojice muže a ženy, společensky oblečených, stojí v sále, kde pozorují na stěně zřejmě zavěšený obraz. Až expresivně pojaté tváře, které hraničí s jistou karikaturností dodávají plátnu na umělecké hodnotě. Barevné tóny s výrazným akcentem světle modré na šatech ženy hněte uvolněným štětcem. Dílo mělo být údajně vystaveno na Podzimním salónu.

Foto: autorka

Kat. č. 83

Nepovoleno publikovat

Dvě ženy na schodišti, kolem 1951

(Deux femmes dans un escalier)

olej na plátně, 70 x 55 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev je zasazen do prostředí velkoobchodního domu, jemuž v prvním plánu vévodí točité schodiště, po kterém se procházejí dvě ženy. Za nimi můžeme mihotavě sledovat nakupující zákazníky. Koloristicky bohatou škálu barev s převahou žluto červené klade umělec na plochu plátna do ucelených celků.

Foto: autorka

Kat. č. 84

Nepovoleno publikovat

Tančírna, 2. polovina 40. let 20. století

(Scène du bastringue)

olej na plátně, 50 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ústředním motivem obrazu je scéna z tančírny. V prvním plánu napravo můžeme vidět postavu stojícího číšníka, jehož pohled směřuje ven z plátna. Zatímco nalevo je namalována postava sedícího hosta, který se dívá do interiéru sálu. Celý obraz vyplňují postavy tančících dvojic. Pohledy mužů směřují k nám, zatímco siluety žen jsou otočeny bokem nebo zády. Na plátně je patrná malířova záliba v karikaturnosti obličejů. Tahy štětce jsou kladeny v hutných pastózních vrstvách až impresionisticky. Malíř zde vyznává jistou dramatizaci scény se smyslem pro malířskou hmotu a užívá zářivých jasných barev jako žluté, červené, tmavě modré a bílé.

Foto: autorka

Kat. č. 85

Nepovoleno publikovat

Orchestr, kolem 1952

(Orchestre)

olej na plátně, 39 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před námi se doširoka otevírá jeviště divadla Champs-Élysée, kde ústřední postavou je dirigent s rozpaženými pažemi, který v zápalu vede svůj orchestr, jenž doprovází operní pěvce zpívající árii Oratorio de Noël od Johanna Sebastiana Bacha. Převahu okrových a černých tónů místy střídá odstín červené a modré, které následně autor nanáší na plátno plošně pomocí temperamentně vedeného štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 86

Nepovoleno publikovat

Scéna z recepcce, 2. polovina 40. let 20. století

(Scène de reception)

olej na plátně, 55 x 40cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Daný výjev prezentuje moment z recepcce. Tři elegantně oblečené ženy doprovází dva muži. Postava muže nalevo je částečně uříznuta. Celé scéně dominuje postava dámy uprostřed, jejíž rysy tváře nejsou zcela naznačeny, ale její pohled pravděpodobně směřuje k nám. Malba je utvářena razantními plošnými tahy štětce. Škála modro-žluto-červených ploch na nás působí emocionálním a harmonickým dojmem, který dodává obrazu sílu výrazu.

Foto: autorka

Kat. č. 87

Nepovoleno publikovat

Kolotoč, 1950

(Scène de manège)

olej na plátně, 44 x 57 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 50*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev se odehrává u kolotoče na Champs-Élysées v Paříži. Hrající si děti doprovázené rodiči si vychutnávají poklidné prostředí. Koloristicky živé plátno, kterému dominují především akcenty rudě červené na kolotoči a na šatech malé holčičky tlumí okrové barvy. Škálu barev nanáší na povrch plátna s bravurním přednesem za pomoci rychlých tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 88.

Nepovoleno publikovat

Scéna z velkoobchodu, kolem 1950

(Scène de marché)

olej na plátně, 45 x 39 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námětem k obrazu se umělci stal jeden z běžných výjevu odehrávající se ve městě. U prodejního pultu ve velkoobchodním domě si děti vybírají balóny. Stejně téma nacházíme i na obrazech kat. č. 91 a 93. Kolorit převážně tlumených barev je místy oživen o zářivější akcenty červeného odstínu. Způsob provedení působí nahodileji než u dalších verzí. Až skicovitý rukopis je nanášen na plátno plošně.

Foto: autorka

Kat. č. 89

Nepovoleno publikovat

Autobus, 2. polovina 20. století

(Deux femmes assises)

olej na plátně, 38 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na plátně se nám naskytuje pohled do interiéru autobusu se dvěma sedícími ženami. Jedna z nich nás sleduje, zatímco druhá se dívá z okna na ubíhající cestu. Scéna je doplněna v zadním plánu o další cestující, které díky způsobu provedení nemůžeme identifikovat. Grögerův typický kolorit jasných barev zde ustupuje do pozadí kromě akcentu světle modré v zadním plánu. Zvolil barvy tlumenějších tónů, které za pomoci svižně vedených tahů štětce nanáší na plátno.

Foto: autorka

Kat. č. 90

Nepovoleno publikovat

Sedící žena v metru, 2. polovina 20. století

(Femme assise dans le métro)

olej na kartónu, 39 x 34 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Obraz zachycuje sedící ženu v metru a muže stojícího za ní v hnědém kabátu. Žena se

strnule zahleděným pohledem má na sobě pláštěnku a rukavice. Plátno je obohaceno na rubu o venkovní scénu, která znázorňuje ženy s dětmi na ulici před kavárnou. Převažující žluto-zelené, okrové a hnědé tóny barev jsou na plátno nanášeny osobitými a sebejistými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 91

Nepovoleno publikovat

Balóny, kolem 1947-49

(Le Rayon des ballons dans un grand magasin)

olej na plátně, 114 x 86 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námět dětí, jež si vybírají ve velkoobchodě balóny se opakuje také na obrazech kat. č. 88 a 93. Zmíněné plátno působí svým technickým provedením nejdokonaleji. Užívá stejnou škálu barev, kterou i zde klade plošným způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 92

Nepovoleno publikovat

Cirkus, kolem 1928-29

(Cirque)

olej na plátně, 46 x 70 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev z cirkusu, kde komediant v černém smokingu s rozpraženýma rukama diriguje bílého koně, motivovalo malíře k vytvoření neobvyklého námětu. Pro plátno, ze kterého cítíme Grögerova drážďanská studijní léta, zvolil nepříliš bohatou barevnou škálu. Omezuje se pouze na několik tónů, které nanáší skicovitě narychlo.

Foto: autorka

Kat. č. 93

Nepovoleno publikovat

Scéna z velkoobchodu, kolem 1947-49

(Scène de marché)

olej na plátně, 58 x 51 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Podobnou scénu odehrávající se ve velkoobchodě s balóny vidíme i na obrazech kat. č. 88 a 91. Jasně zářivé barvy, jež tlumí neutrálními tóny, jsou na povrch plátna nanášeny volným štětcovým přednesem.

Foto: autorka

Kat. č. 94

Nepovoleno publikovat

Scéna z divadla, 1939

(Scène de théâtre)

olej na plátně, 53 x 39 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 1939*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V prvním plánu pozorně sleduje přítomné obecenstvo jeviště, na kterém se odehrává divadelní představení. Pravděpodobně milostnou árii z opery zde zpívá pěvkyně v bílo-červené róbě a doprovází ji kolega. Doslova smyslové opojení malířskou barvou umělec hněte za pomoci pastózní hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 95

Nepovoleno publikovat

Scéna z ulice, kolem 1948-50

(Scène de rue)

olej na plátně, 62 x 50

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Městskou ulici lemovanou holými stromy osvětluje za soumraku pouliční lampa. V popředí kráčí muž a dvě ženy, které v zadním plánu doplňují postavy dalších chodců. Vizualní prožitek plátna umělec dociluje jasnými pastelovými barvami, jež umocňuje odstín blankytně modré, žluté a na plátno je klade plošně.

Foto: autorka

Kat. č. 96.

Nepovoleno publikovat

Francouzské vlajky, 1932

(Scène de rue et drapeaux français)

olej na plátně, 53 x 73

signováno a datováno vpravo dole: *KG 32*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Avenue du Maine v Paříži malíř zachytil během významné politické události, pohřbu francouzského prezidenta Paula Doumera. Paradoxně z obrazu nelze poznat, že se jedná o tuto událost. Vidíme poklidný výjev s procházejícími chodci, kdy na pohřeb upozornují snad jen tři francouzské vlajky umístěné nad vývěsní deskou. Koloristická střídmost barev převážně okrových tonů, která je oživena akcenty červené a modré na vlajkách je na plátno nanášena promyšleně za použití kratších tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 97

Nepovoleno publikovat

Tři ženy, kolem 1948-49

(Trois femmes se donnant le bras)

olej na plátně, 70 x 55

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na náměstí Balzac nedaleko od Champs-Elysée se během letního dne prochází tři dámy v kloboučcích. Míjejí Morissův sloup oznamující aktuální kulturní dění v Paříži. Scénu dokresluje postava ženy s kočárkem, další kolemjdoucí a projíždějící auto v pozadí. Bohatý kolorit jasných barevných tónů s akcenty výrazné červené, žluté a modré je na plátno kladen volnějším rukopisem. Malíř se inspiroval motivem tří žen ve své tvorbě několikrát. Dokazují to plátna s kat. č. 113 a 120. Ty ovšem nedosahují kvality tohoto díla.

Foto: autorka

Kat. č. 98

Nepovoleno publikovat

Procházka u mostu, 2. polovina 20. století

(Promenade près d'un pont)

olej na plátně, 59 x 73 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nesignováno

Na náměstí Porte de Saint-Cloud v Paříži nás zahleděným pohledem v popředí pozoruje postava procházející ženy. Rysy její tváře jsou na rozdíl od ostatních postav naznačeny a v pozadí pod mostem poklidně plyne Seina. Rub plátna doplňuje motiv Simone při četbě ve Šternberku (kolem roku 1936). Rozdílné tóny modré barvy malíř obohacuje o barevné akcenty vínově a rudě červené společně se žlutou, které na plátno klade osobitým a svižným způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 99

Nepovoleno publikovat

Ženy sledující dítě, kolem 1948-50

(Trois femmes alignées regardant un enfant)

olej na plátně, 62 x 80 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na náměstí Porte de Saint-Cloud spatřujeme postavy tří žen seřazené za sebou do jedné řady, které sledují hrající si holčičku s kočárkem. Tyto ženy také nacházíme na plátnu s kat. č. 103. Na rubu obrazu Kurt Gröger namaloval scénu s názvem *Slavnost před památkou (Cérémonie devant un monument)*. Slavnost se odehrává před neoklasicistní rotundu v parku Monceau. Stejný motiv můžeme vidět na plátně s kat. č. 130. Bohatý kolorit tónů vínově a rudě červené, žluté, zelené, modré či hnědé je na plátno rozprostřen plošným způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 100

Nepovoleno publikovat

Dvojice na chodníku, kolem 1945

(Couple sur un trottoir)

olej na plátně, 63 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Obraz znázorňuje postarší dvojici na procházce ve městě s individualizovanými rysy tváří. Malíř aplikuje odstíny žluté, šedé a hnědé, které souzní s podzimním obdobím a nanáší je rychlými tahy pomocí širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 101

Nepovoleno publikovat

Žena v modrém, kolem 1950

(Femme en bleu se tenant son chapeau)

olej na plátně, 52 x 66 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Po široké ulici spěchají chodci a žena ve světle modrých šatech, která si přidrží před větrem vlasy nebo klobouček. Převážně tlumené tóny jsou místy oživeny o zářivější akcenty modrého odstínu a dominující rudě červenou objevující se na pouličních sloupech a na pruhu v dolní partii fasády, které jsou plošně rozprostřeny rukopisně volnějším předneselem.

Foto: autorka

Kat. č. 102

Nepovoleno publikovat

Rozhovor, kolem 1948-49

(Conversation paisible)

olej na plátně, 52 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V lázeňském městě Bagnères-de-Bigorre na úpatí Pyrenejí se před budovou s venkovním stánkem poklidně procházejí, projíždějí na kole nebo vedou rozhovor místní obyvatelé. Škála žlutých, zelených a hnědých tonů je zvýrazněna odstínem rudě červené a světle modré nanesená skicovitým rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 103

Nepovoleno publikovat

Tři ženy, kolem 1948-50

(Scène d'extérieur, trois femmes debout)

olej na plátně, 53 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Kompozice tří žen, jež se procházejí po náměstí Porte de Saint-Cloud nalézáme i na plátně s kat. č. 99. Malíř nezachycuje rysy jejich tváří, čímž dociluje určité osobní anonymity. Zářivé barevné pasty červené, oranžové, zelené, žluté a bílé s tlumícím akcentem černé na šatech jedné z žen jsou na plátno kladeny nahodilým způsobem do ucelených ploch.

Foto: autorka

Kat. č. 104.

Nepovoleno publikovat

Procházející se ženy, kolem 1949

(Six femmes se promenant dans la rue)

olej na plátně, 53 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během slunečného dne se po náměstí Bagnères-de-Bigorre prochází několik žen. Rysy jejich tváří nám malíř neumožňuje zahlédnout. Oslňující nádech živých odstínů barev jako červené, žluté, zelené a světle modré jsou na plátno kladeny rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 105

Nepovoleno publikovat

Marseille, 1942

(Marseille)

akvarel na papíře, 27 x 32 cm

signováno a datováno na rubu: *KG 1942*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Kolem venkovní terasy kavárny v Marseille se na malém náměstíčku s košatými stromy prochází nebo odpočívá několik chodců. Tonalitu okrových barev místy oživenou akcenty modrých, červených a černých odstínů umělec osobitě nanáší volnějším štětcovým přednesem.

Foto: autorka

Kat. č. 106

Nepovoleno publikovat

Marseille, 1942

(Marseille)

akvarel na papíře, 26 x 18 cm

signováno a datováno na rubu: *KG 1942*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Akvarelu vévodí zády k nám sedící postava ženy na terase jedné z kaváren v Marseille. Žena otáčí hlavu s udiveným obličejem směrem k divákovi a sleduje okolní dění, které nemáme možnost zahlédnout. V pozadí scénu doplňuje bíle oděná žena a za ní kráčející muž v kontrastním černém obleku. Malíř spontánně až nahodile rychlými tahy štětce nanáší na papír bohatou škálu barevných odstínů jako bílé, zelené a hnědé, jež doplňují drobné skvrny modré a červené.

Foto: autorka

Kat. č. 107

Nepovoleno publikovat

Marseille, 1942

(Marseille)

akvarel na papíře, 23 x 32 cm

signované a datované vpravo dole: *RG 42*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Za slunečného dne se na náměstí v Marseille pod mohutnými stromy prochází nebo sedí na židlích a debatují obyvatelé města. Vizuální rozkoš převážně tlumených tónů zeleno-okrové s tmavě modrou na šatech portrétovaných podtrhuje volnější rukopisný přednes.

Foto: autorka

Kat. č. 108

Nepovoleno publikovat

Žena v modré robě, kolem 1949-50

(Femme en robe bleu)

olej na plátně, 38 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V popředí obrazu je z profilu zachycená tvář mladého muže, jež hledí někam před sebe. V pozadí nás pozoruje klidným pohledem půvabná dáma v tmavě modrých šatech, která si přitom nasazuje rukavice. Za ní se mihotavě pohybují další chodci. Barevné pasty jako tmavě modrá, zelená a červená tlumené okrovými a černými tóny nanáší autor na povrch plátna uvolněným přednesem za pomoci širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 109

Nepovoleno publikovat

Náměstí Balzac, 1948

(Promenade dans un parc et voitures)

olej na plátně, 51 x 47 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 48*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Během dne se po náměstí Balzac v Paříži prochází obyvatelé města. Scénu doplňují v zadním plánu projíždějící auta a budovy, které zakrývají koruny stromů. Převážně okrové barvy doplňují razantnější tóny červené a černé. Malíř tyto barvy nanáší až těkavě rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 110

Nepovoleno publikovat

Náměstí Porte de Saint-Cloud, kolem 1949

(Promenade, bord de quai)

olej na plátně, 45 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Po náměstí Porte de Saint-Cloud se prochází tři ženy. Pospíchají někam za svými povinnostmi a míjejí stojící nebo projíždějící autobusy. Atmosféru scény dotváří malebný pohled na městskou krajinu. Celkové souznění barevných past kladených na plátno plošnými tahy štětce narušuje akcent rudě červeného a modrého tónu na šatech prostřední dámy.

Foto: nepublikováno

Kat. č. 111

Nepovoleno publikovat

Morrisův sloup, kolem 1948

(Jardin public)

olej na plátně, 54 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ústředním bodem plátna se malíři stal Morrisův sloup stojící na náměstí Balzac, který je polepený různobarevnými plakáty oznamující aktuální kulturní dění v Paříži. Kolem sloupu pod korunami stromů kráčí chodci anebo pobíhá černý pes. Koloristicky můžeme plátno rozdělit na dvě části. V horní převažují tmavé odstíny zelené, zatímco spodní část pokrývají okrové tóny v kombinaci se zářivými akcenty rudé a jasně žluté nanášené volnými tahy štětce, které působí až chvějivým dojmem. Podobnou kompozici nalézáme i na plátně s kat. č. 118.

Foto: autorka

Kat. č. 112.

Nepovoleno publikovat

U stanice metra, kolem 1948

(Femme en rouge et chapeau)

olej na plátně, 56 x 50 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Zdrojem námětu obrazu se malíři stala stanice metra v Porte de Saint - Cloud. Chodci, z nichž nás především zaujme postava dámy ve vyzývavě rudých šatech s kloboukem, zde sestupují nebo vystupují z podchodu metra. Jejich tváře nám umělec nedovoluje zahlédnout a ponechává jim určitou anonymitu. Barevnou souhru zeleno-okrových tónů s jasnějšími odstíny světle i tmavě modré, žluté či červené nanáší na plátno svižnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 113

Nepovoleno publikovat

Tři ženy s klobouky, kolem 1948

(Trois femmes au chapeau)

olej na plátně, 38 x 47

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Tři ženy v kloboucích se procházejí po náměstí Balzac v Paříži. Tento motiv nacházíme také na obrazech s kat. č. 97 a 120. Dominující převaha okrových tónů narušuje akcent černé na šatech jedné z žen. Malba působí nahodilým až skicovitým dojmem.

Foto: autorka

Kat. č. 114

Nepovoleno publikovat

Chodník, kolem 1928-29

(Le Trottoir)

olej na plátně, 95 x 67 cm

signováno vpravo dole: *K. GRÖGER*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Sociální výjev z velkoměsta se odehrává na chodníku, po kterém se procházejí dvě vyzývavě oblečené ženy. Jedna z nich nás svým až frivolním pohledem pozoruje, zatímco druhá nerušeně kráčí dopředu. Plátno, vytvořené během nebo těsně po studijních letech v Drážďanech, se vyznačuje volným rukopisným přepisem a omezuje se na odstíny žluto-šedé, černé a živější červené.

Foto: autorka

Kat. č. 115

Nepovoleno publikovat

Pohled na ulici, kolem 1948

(Femme en robe blanche)

olej na plátně, 82 x 102 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Poklidný výjev se odehrává nedaleko terasy jedné kavárny. Kolem ní se během dne prochází žena s holčičkou, štíhlá postava elegantně oblečené dámy otočená zády k nám nebo dvojice vychutnávající si slunný den. Barevným pastám dominuje žluto-zeleno-modrým odstín s harmonickým červeným akcentem.

Foto: autorka

Kat. č. 116

Nepovoleno publikovat

Květinářka, kolem 1949

(Marchande de fleurs)

olej na plátně, 80 x 100 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev zachycuje náměstí Porte de Saint-Cloud před stanicí metra. V popředí vidíme ceduli s názvem stanice, která rozděluje plátno na dvě části. Napravo od ní se poklidně prochází chodci. Zatímco na druhé straně zády k nám postava květinářky aranžuje květiny. Bohatou škálu jasných tónů jako zelené, červené, žluté a modré umělec nanáší na plochu plátna volnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 117

Nepovoleno publikovat

Červený slunečník, kolem 1947-49

(Parasol rouge)

olej na plátně, 43 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Námětem pro obraz se malíři stal červený slunečník kavárny u metra Porte de Saint-Cloud, pod kterým se schovává chlapec. Kolem se prochází jeho rodiče a náhodní chodci. Celkovou atmosféru scény dotváří v levé části plátna žena naklánějící se přes zábradlí metra a projíždějící černé auto v pozadí. Bohatá škála barevných tónů rudě červených, černých a modrých zalitých do žluto-zeleného nádechu je skicovitě nanesena v ucelených plochách.

Foto: autorka

Kat. č. 118

Nepovoleno publikovat

Náměstí Balzac, kolem 1949

(Scène de jardin public)

olej na plátně, 58 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Jednu z městských scénérií umísťuje malíř na nepřliš velké náměstí Balzac, přes něhož přechází několik chodců. Podobnou kompozici nalézáme taktéž na plátně s kat. č. 111. Tady však malíř zakomponoval do scény dominantu náměstí sloup Morisse, který můžeme zahlédnout částečně na okraji obrazu. Převaha jasných tónů jako žluté, červené a blankytně modré kontrastuje s akcenty černé kladené na povrch plátna za pomoci těkavě krátkých tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 119

Nepovoleno publikovat

Zimní výjev, kolem 1943

(Scène hivernale)

olej na plátně, 60 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z otevřeného okna během zimního dne vidíme na holé koruny stromů na náměstí ve Villeneuve-lès-Avignon, po kterém se prochází starý muž opírající se o hůl a další obyvatelé. Převažující žluté tóny rozjasněné o drobné akcenty červené a černé spolu harmonicky souzní a jsou nanášené uvolněným rukopisem za pomoci hutných past.

Foto: autorka

Kat. č. 120

Nepovoleno publikovat

Scéna z náměstí Balzac, kolem 1948-49

(Scène de jardin public)

olej na plátně, 59 x 47

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Náměstí Balzac v Paříži a motiv tří žen, které se po něm prochází, vidíme také na dalších dvou plátnech s kat. č. 97 a 113. Tato verze se nejvíce blíží plátnu s kat. č. 97, ale nedosahuje stejné kvality. Malíř zde opět volí bohatý kolorit červené, žluté, zelené a dalších barev, které na plátno klade volnými tahy štětce s osobitou suverenitou.

Foto: autorka

Kat. č. 121

Nepovoleno publikovat

Červené balóny, kolem 1948-50

(Deux femmes portant enfants)

olej na plátně, 59 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na ulici během vánočních svátků postávají zády k nám otočené matky s dětmi a zaujatě sledují ve vzduchu poletující červené balóny. Zatímco popředí tvoří převážně tmavší barvy jako tmavě modrá a hnědá, v pozadí malíř rozehrává hru výrazné oranžové, žluté a červené, které nanáší plošně do ucelených celků.

Foto: autorka

Kat. č. 122

Nepovoleno publikovat

Žena v bílé róbě, kolem 1948-50

(Femme en robe blanche)

olej na plátně, 48 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z osob procházejících se po ulici ve městě nás zaujme silueta mladé dámy. Oblečená do bílých šatů s modrými proužky směřuje k nám. Tvář ženy nemáme možnost zahlédnout, čímž umělec dociluje její určité osobní anonymity. Kvalitu plátna potrhuje vizuální rozkoš zvolených barev červené, zelené, modré a bílé, které na plátno klade až skicovitým způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 123

Nepovoleno publikovat

Avenue Versailles, kolem 1951

(Scène de rue)

olej na plátně, 53 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Děj obrazu se odehrává na avenue Versailles v okamžiku, kdy je doslova zahlcena davem lidí. Pohled na ni ještě dotváří na jedné straně vysoké budovy s holými stromy a na straně druhé obchodní butiky s vývěsními cedulemi. Bohatá škála tónů jako červené, modré, žluté a hnědé je roztírána na povrch plátna plošným způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 124

Nepovoleno publikovat

Schodiště v parku, 2. polovina 20. století

(Escalier dans un parc)

olej na plátně, 78 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ze schodiště parku Bagnères-de-Bigorre lemovaného vázami s květinami se nám otevírá výhled na dav lidí procházejících se pod palmami. Scénu z parku doplňuje akt neznámé ženy na rubu obrazu. Promyšleně strukturovanou malbu laděnou do zeleno-modrých tónů rozděluje malíř do barevných celků, které jsou v popředí rozjasněny červenou a žlutou. Tahy štětce vede uvolněným rukopisem, který se místy překrývá.

Foto: autorka

Kat. č. 125

Nepovoleno publikovat

Žena a dítě v parku, kolem r. 1947-49

(Femme et enfant dans un parc)

olej na plátně, 47 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V parku nedaleko náměstí Porte de Saint- Cloud, v městské oáze klidu a zeleně, kde lidé hledají chvilkový odpočinek od hektického ruchu velkoměsta, se prochází matka s dítětem. Kolem dokola si hrají děti, které pozorují dospělí sedící na lavičkách. Poklidnou atmosféru umocňuje ubíhající cesta vedoucí ven na ulici. Převahu žluto-zelených tónů oživují akcenty výrazných barev jako červené, černé či tmavě modré, jež tlumí blankytné nebe. Uvolněný rukopis je nanášen na plátno razantními tahy širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 126

Nepovoleno publikovat

Sedící ženy na lavičce v parku, kolem 1948

(Femmes assises sur un banc dans un parc)

olej na plátně, 33 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V parku ve městě sedí na lavičce tři ženy, které šijí a kolem nich si hrají dvě dívky. Tváře žen i děvčátek nám malíř nedovoluje poznat. Plátno laděné do zeleno-modro-žlutých tónů zvýrazňuje černá a červená na šatech jedné z žen a na sukni jedné z dívek. Barvy jsou nanesené za pomoci rychlých tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 127

Nepovoleno publikovat

Procházka v zahradě, 1946

(Promenade dans un jardin)

olej na plátně, 54 x 40 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zachytil výsek z městské zahrady s pěšinkou, po které se zády k nám procházejí dvě dámy a míjejí dominantu celého výjevu slonovinově bílý sloup. Koloristický zájem a cit pro celkové souznění barev především zelené, žluté a modré umělec promyšleně hněte do ucelených částí.

Foto: autorka

Kat. č. 128

Nepovoleno publikovat

Západ slunce, kolem 1950

(Coucher de soleil dans un jardin public)

olej na plátně, 42 x 39 cm

signováno vpravo dole: *K.G.*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Po široké aleji v parku Monceau kráčí směrem k bráně děti s rodiči. Celkovou atmosféru obrazu dodává západ slunce, který umocňuje kouzlo tohoto okamžiku. Koloristickou vytříbenost převážně studených tónů modré a zelené rozjasňuje žlutá na partii slunce.

Foto: autorka

Kat. č. 129

Nepovoleno publikovat

Park Monceau, kolem 1948

(Scène dans un parc)

olej na plátně, 37 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Nostalgicky pohled je zasazen do parku Monceau během podzimního dne. Po cestě tady kráčí žena v černých šatech a mívá muže sedícího osamoceně na lavičce v popředí. Harmonické souznění podzimních tónů hnědé, zelené nebo žluté je „rozráženo“ akcentem černé a nanesené sebejistými volnými tahy štětce do ucelených barevných celků.

Foto: autorka

Kat. č. 130

Nepovoleno publikovat

Park Monceau, kolem 1950

(Parc Monceau)

olej na plátně, 87 x 102 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Park Monceau, jeden z nejkrásnějších parků v Paříži, je zachycen během slunného dne při městských oslavách, kdy se Pařížané poklidně procházejí kolem místní neoklasicistní rotundy. Podobný motiv se opakuje i na rubu plátna kat. č. 99. Na rubu tohoto plátna je zachycen výjev z kavárny. Setkáváme se s ním i na obrazech s kat. č. 59 a 74. Koloristické souznění zeleno-okrových tonů rozjasňují barevné akcenty červené rozprostírané na plátno plošně a volným štětcovým přednesem.

Foto: autorka

Kat. č. 131

Nepovoleno publikovat

Pohled na ubíhající ulici, kolem 1950

(Vue aérienne d'une rue)

olej na plátně, 61 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Tématem obrazu se malíři stal pohled na ubíhající ulici z okna jeho bytu v Boloni, periferní části Paříže. Po rovně ubíhající silnici, kterou lemuje alej vysokých stromů, projíždí černé auto. Harmonický pohled v pozadí narušují snad jen do výšky se tyčící budovy. Nádech dominující blankytně modré, kterou na plátně doprovází další převážně světlé tóny zelené a žluté s akcentem červené nanáší malíř na plátno až impresionisticky chvějivým způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 132

Nepovoleno publikovat

Střechy domů, kolem 1950

(Vue d'usines)

olej na plátně, 64 x 55 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z boloňského bytu malíř zachytil kouřící komíny továren a střechy okolních domů. Vytváří zajímavou tvarovou a barevnou mozaiku, kterou obklopuje blankytně modré nebe. Studené tóny zelené, tmavě modré a bílé rozjasňují odstíny červené a žluté kladené na plátno plošnými a širokými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 133

Nepovoleno publikovat

Městská krajina, kolem 1950

(Paysage citadin)

olej na plátně, 59 x 50 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Komíny boloňských továren se staly inspirací nejednomu z Grögerových pláten. Zachytil je jako štíhlé tyčící se velikány, ze kterých se line bílý kouř rozprostírající se nad střechy městských domů. Koloristické souznění barevných tónů červené, zelené a modré s dominantní bílou zde malíř nanáší suverénními tahy štětce působící až chvějivým dojmem.

Foto: autorka

Kat. č. 134.

Nepovoleno publikovat

Pohled z okna, kolem 1948 - 50

(Vue surplombant toits et route)

olej na plátně, 64 x 51 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Pohledem z okna, které dekoruje kytice květin, malíř zachytil městskou krajinu, jež mohl sledovat ze svého bytu v Boloni. Zeleň a domy zde lemují cestu táhnoucí se do dále. Pro malebný výjev zvolil jasně zářivou škálu barev zelené, žluté, červené a modré, které na plátně hněte za pomoci rychlých tahů.

Foto: autorka

Kat. č. 135

Nepovoleno publikovat

Ubíhající cesta, kolem 1950

(Vue suplobant maisons et route)

olej na plátně, 59 x 51 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Díky malíři můžeme poznat výhled na město, který měl možnost vidět ze svého boloňského bytu. Se stejným pohledem se setkáváme také na obraze s kat. č. 134. Alej stromů, kterou obklopují domy, směřuje rovně k horizontálně se táhnoucím modrým pahorkům hory. Převážně zelené tóny doplňují teplé odstíny hnědých barev, které na plátně působí vyváženě. Barevnou pastu nanáší plošně svým osobitým stylem.

Foto: autorka

Kat. č. 136

Nepovoleno publikovat

Kouřící komín, kolem 1950

(Cheminée fûmante)

olej na plátně, 59 x 48 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátnu dominuje vysoký štíhlý komín továrny, ze kterého se line tmavý kouř kontrastující s jasnou oblohou. V oparu mlhy vykukují střechy boloňských domů a dotvářejí společně s dalšími komíny hektický rozvoj velkoměsta. Koloristicky živé až razantně zelené, hnědé a žluté odstíny jsou naneseny na plátno v pastózních vrstvách za pomoci svižných tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 137.

Nepovoleno publikovat

Pohled na činžovní dům, kolem 1949

(Vue d'immeubles)

olej na plátně, 56 x 50 cm

signováno vlevo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V řadě domů, které lemují avenue Pierre Grenier, nás zaujme svojí barvou a velikostí především silueta žlutého domu, který vidíme také na obraze s kat. č. 138. Za ním se nám naskytuje nekonečný výhled na městské domy s továrenskými komíny. Barevné tóny hnědo-červené, žluté a zelené nanáší autor do ploch a roztírá je štětcem do různých směrů.

Foto: autorka

Kat. č. 138

Nepovoleno publikovat

Pohled na činžovní dům, kolem 1949

(Vue d'un immeuble)

olej na plátně, 59 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíře při pohledu z okna zaujal žlutý dům. Situoval ho do přední části plátna a jeho obrovská kulisa se tyčí do výšky i šířky. Dole pod ním ubíhá městská ulice, kterou lemují pár pouličních stánků. Pohled z okna dokresluje v zadní části výhled na periférii města. Harmonicky vyváženou paletu teplých tónů žluté, hnědé, červené a studených jako zelené a modré nanáší na plátno s osobitou suverenitou za pomoci svižných tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 139

Nepovoleno publikovat

Pohled z okna, kolem 1947-48

(Vue de la fenêtre)

olej na plátně, 63 x 54 cm

signováno vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Zdrojem námětu se malíři stal boční pohled na město z okna bytu v avenue Pierre Grenier. Divákovu pozornost se snaží zaměřit především na sportovní stadion Coubertin, jehož majestátní budova připomíná řecký chrám. Okrová barva ladí s tóny zelené, červené a modré. Barvy jsou na plátno kladeny skicovitě a s osobitou bravurou.

Foto: autorka

Kat. č. 140

Nepovoleno publikovat

Krajina, kolem 1933

(Bâtiments roses et jaunes)

olej na plátně, 45 x 64 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Nostalgický pohled na opuštěnou zelenou pláň, po které kráčí siluety černě oblečených lidí, kontrastuje v pozadí s fasádami růžových a žlutých domů. Barevná škála jasných barev zde ustupuje do pozadí. Umělec se omezuje na výběr několika tónů. Převažuje zelená a modrá barva s akcentem černé nanášené uvolněně za pomoci širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 141

Nepovoleno publikovat

Otevřené okno, kolem 1950

(Fenêtre ouverte sur la ville)

olej na plátně, 70 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z otevřeného okna vidíme na boloňské domy. Před oknem v místnosti se suší prádlo. Intimitu interiéru dotváří vlající záclona ve větru a na skříni odložená drobná kytice červených květin. Plátno, které je zalité do zeleno-žlutého nádechu rozjasňuje červený a světle modrý akcent. Barevná hmota nanesená volnějším rukopisem si zakládá na promyšlené konstrukční skladbě.

Foto: autorka

Kat. č. 142

Nepovoleno publikovat

Villeuneve-lès Avignon, 1943

(Scène de village)

olej na plátně, 39 x 34 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 43*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z okna ve Villeuneuve-lès-Avignon malíř zachytil pohled na domy a na překrásně prosluněnou krajinu jižní Francie, která se mu zde nabízela. Jemné zbarvení plátna do zeleno-žlutých odstínů podtrhují tóny tmavě modré a rudě červené, které hněte v pastózních vrstvách.

Foto: autorka

Kat. č. 143

Nepovoleno publikovat

Villeneuve-lès-Avignon, 1945

(Villeneuve-lès-Avignon)

olej na plátně, 62 x 55 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Groger 45*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ze zahrady kláštera Saint-André zachytil umělec přes střechy domů stromy a třpytící se hladinu vody s majestátně se tyčící siluetu města Avignonu. Vytříbený kolorit průzračných zeleno-žlutých tónů s akcenty červené a modré opět charakteristicky hněte svým osobitým způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 144

Nepovoleno publikovat

Pohled na domy, 1943

(Scène de village)

olej na plátně, 49 x 40 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 43*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Podobný pohled z Villeuneuve-lès-Avignon nalézáme také na obraze s kat. č. 142, kde se ovšem Gröger snažil zachytit především krajinu. Zatímco na tomto plátně se jeho zájem soustředí na malé náměstíčko nacházející se přímo pod oknem, kde maluje. Zvolil barevnou škálu zeleno-žluté doplněné o akcenty tmavě modré a rudě červené, které následně hněte. Tahy štětce vede lehce až skicovitým přednesem.

Foto: autorka

Kat. č. 145

Nepovoleno publikovat

Pohled na střechy, kolem 1948-50

(Vue des toits au travers une fenêtre)

olej na plátně, 44 x 40 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Z okna svého bytu v avenue Pierre Grenier nám malíř předkládá pohled na střechy boloňských domů. Plátnem prostupuje zeleno-žluté světlo, které místy narušují odstíny studené modré nebo teplejší červené a vytváří vyváženou souhru barev. Tu klade promyšleně za pomoci rychlých tahů štětce do geometrických celků.

Foto: autorka

Kat. č. 146

Nepovoleno publikovat

Kvetoucí zahrada, 1944

(Branche dans un jardin fleuri)

olej na plátně, 52 x 46 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Výjev na obraze představuje terasu zahrady kláštera Saint-André. Rozkvetlé kosatce společně s naklánějícími se stromy umožňují neopakovatelný pohled na starobylé město Avignon. Kolorit svěžích barev jako zelené, žluté a růžovo-červené projasňuje jižní slunce. Vzdušným dojmem působí osobité provedení hnětených pastózních vrstev.

Foto: autorka

Kat. č. 147

Nepovoleno publikovat

Městská krajina, 1945

(Paysage et l'arbre)

olej na plátně, 47 x 44 cm

signováno vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Krajina města Villeneuve-lès-Avignon projasněná denním sluncem se před námi otevírá z okna neznámého domu. Barevné spektrum převážně zeleno-žlutých tónů doplňují akcenty červené nebo modré, které na plátně malíř hněte hutnější vrstvou barvy.

Foto: autorka

Kat. č. 148

Nepovoleno publikovat

Bénodet, 1950

(Vue d'un village et d'un lac)

olej na plátně, 37 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zachytil pohled na bretaňskou krajinu, která okouzila nejednoho umělce, z okna domu v Bénodetu. Výhled na ubíhající cestičku vedoucí kolem domů doplňuje v zadním plánu jezerem. Převážně studené barvy jako odstíny zelené nanáší narychlo téměř skicovitým způsobem.

Foto: autorka

Kat. č. 149

Nepovoleno publikovat

Donjon a krajina, 1944

(Donjon et paysage)

olej na plátně, 39 x 33 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Groger 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Blankytně modré nebe s bělostnými mraky se klene nad barevnými střechami domů a starodávným donjonem ve Villeneuve-lès-Avignon. Harmonicky vyvážené odstíny světlých a tmavých tonů zelené, červené a žluto-bílé nanáší malíř s lehkostí vyznávající malířskou cestu tzv. „belle matière.“

Foto: autorka

Kat. č. 150

Nepovoleno publikovat

Městská krajina, 1949

(Angle d'une rue)

olej na plátně, 59 x 47 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Gröger 49*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Avenue Pierre Grenier, nekonečně ubíhající cesta, obklopená zelení a boloňskými domy se stala motivem obrazu. Plátno na nás dýchá svojí lehkostí, kdy převažující žluto-zelené tóny doplněné o akcenty tmavě modré a červené jsou hnětené osobitou uvolněností.

Foto: autorka

Kat. č. 151

Nepovoleno publikovat

Pohled z okna, kolem 1948

(Vue surplombante toits et route)

olej na plátně, 59 x 50 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř nám díky plátnu umožňuje poznat výhled, jenž viděl ze svého boloňského bytu. Malebné zákoutí městské čtvrti, které zde poznal, se stala jeho nevyčerpatelným zdrojem inspirace. Ať už mluvíme o dlouhé cestě nebo domu v popředí s kouřícím komínem. Koloristicky vyvážené plátno s převážně tmavými odstíny zelené, hnědé a modré maluje volným štětcovým přednesem.

Foto: autorka

Kat. č. 152

Nepovoleno publikovat

Most s Eiffelovou věží, kolem 1936

(Femme promenant son chien sur un pont face à la Tour Eiffel)

olej na plátně, 53 x 71

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Inspiračním motivem plátna se malíři stal most přes Seinou s výhledem na Eiffelovu věž. Po něm se právě prochází štíhlá elegantní dáma v tmavých šatech a v doprovodu svého psíka. Sleduje úchvatný pohled na ubíhající řeku s dominantou Paříže v pozadí. Klidného harmonického výjevu malíř dociluje zvolením průzračných tónů blankytně modré a slonovinové narušených černými akcenty, které nanáší na plátno volnou štětcovou traktací.

Foto: autorka

Kat. č. 153

Nepovoleno publikovat

Procházka po mostě, kolem 1946

(Promenade sur un pont sous les rayons du soleil)

olej na plátně, 58 x 73

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Scéna se odehrává za jasného slunečného dne na mostě, po kterém se právě prochází skupinka chodců. V dále můžeme pozorovat plynoucí Seinu s loděmi. Vizuální rozkoš barevného přednesu zde malíř dociluje doslova erupcí zářivých barev modré, zelené, žluté nebo červené. Na plátno je nanáší za pomoci štětce vedeného různými směry s rukopisnou volností.

Foto: autorka

Kat. č. 154

Nepovoleno publikovat

Cyklista, kolem 1945-49

(Cycliste sur un pont devant la Tour Eiffel)

olej na plátně, 63 x 81

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Ústřední děj plátna se odehrává na mostě v Auteuil v Paříži. Z náhodných chodců, kteří se po něm procházejí, nás v první řadě zaujme silueta ženy a projíždějící cyklista. Žena otočená zády k nám a oblečená do černých šatů se opírá o zábradlí a sleduje město i s jeho dominantou. Koloristické souznění teplých žlutých, červených, hnědých tónů a studených barev jako zelené či modré umělec na plátno nanáší plošně a místy do ucelených barevných celků.

Foto: autorka

Kat. č. 155

Nepovoleno publikovat

Procházka po nábřeží, 1948

(Promenade sur un quai et pont)

olej na plátně, 59 x 50,

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 48*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zde volí motiv městské krajiny s pohledem na železný most a na nábřeží řeky, po kterém se nerušeně prochází skupinka čtyř žen s malým psíkem. Oblečené do letních šatů si vychutnávají teplý letní den. Převládající žluto-zelené tóny malíř doplňuje o akcenty červené, černé bílé a modré a na plátno je klade nahodile rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 156

Nepovoleno publikovat

Scéna z mostu, kolem 1950

(*Enfant, chien, adultes sur un pont*)

olej na plátně, 53 x 64

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Pohled na ubíhající krajinu s plynoucí řekou do dálky umělec obohacuje o scénu na mostě, kde si hraje dítě s bílým psem, kolem kterého kráčí nebo odpočívají ostatní kolemjdoucí. Barevné akcenty červené, tmavě modré a hnědé doplňují bohaté tóny žluté a zelené, jež malíř klade na plátno širokými tahy štětce s osobitou suverenitou.

Foto: autorka

Kat. č. 157

Nepovoleno publikovat

Nábřeží, 2. polovina 20. století

(Promenade sur un quai et pont)

olej na plátně, 50 x 60

signováno vpravo dole: *Gröger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motiv železného mostu a nábřeží, po kterém se prochází skupinka žen se psem se kompozičně a souzvukem barev podobá plátnu s kat. č. 155. Na rozdíl od této verze působí ovšem více skicovitě. Koloristicky souznící bílo-žluté a zelené odstíny barev s akcenty červené, černé nebo modré jsou malířem na plátně naneseny rychlými a nahodilými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 158

Nepovoleno publikovat

Pohled z mostu Mirabeau, 1. polovina 20. století

(La vue au pont Mirabeau)

olej na plátně, 52 x 39

signováno na rubu plátna: *R. Gouffet*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Inspirací se umělci stal pohled na plynoucí řeku Seinu z mostu Mirabeau a vzdáleně zachycená krajina na opačném břehu. Harmonický pohled sjednocuje jednoduše zalité světlo bílo-žlutých tónů doplněné o zelenou a modrou, které je na plátno kladeno volnými tahy štětce a místy malířsky hněteno.

Foto: autorka

Kat. č. 159

Nepovoleno publikovat

Scéna z nábřeží, 1935

(Scène de quai)

olej na plátně, 52 x 48

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 35*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř nám předkládá žánrový výjev z koupání v krajině Maisons-Alfort. Koupající jsou naznačeny jen siluetně, jak sedí nebo pozorují vodní hladinu. Krásu barevné hmoty převážně bílo-žluto-zelených tónů s akcentem červené klade na plátno osobitým uvolněným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 160

Nepovoleno publikovat

Procházka po nábřeží Seiny, 1934

(Promenade sur un quai de Seine près de la Tour Eiffel)

olej na plátně, 45 x 56

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 34*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátno můžeme rozdělit na dvě části. Nalevo vidíme postavu muže jdoucího po opuštěném nábřeží Seiny. Zatímco vpravo malíř zachycuje pohled na řeku s Eiffelovou věží, která se odráží na vodní hladině. Hodnotu díla podtrhuje zvolený barevný kolorit s dominujícím žluto-zeleno-modrým nádechem oživený červenými akcenty. Barevné pasty malíř nanáší na plátno s osobitou suverenitou a volnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 161

Nepovoleno publikovat

Most přes Seinu, kolem 1945-49

(Cycliste sur un pont)

olej na plátně, 47 x 61

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motiv náhodného projíždějícího cyklisty přes most nacházíme také na obraze s kat. č. 154. Gröger používá podobnou škálu barev a téměř shodnou kompozici, chybí jen Eiffelova věž. I přesto, že obě plátna pochází ze stejného období, lze vytušit, že toto plátno vzniklo dříve. Především díky technice, kterou malíř zvolil. Při tzv. „belle matière“ barvu nenanáší plošně, ale na plátně ji malířsky hněte.

Foto: autorka

Kat. č. 162

Nepovoleno publikovat

Chodci na mostě, kolem 1949-50

(Chien, adultes sur un pont)

olej na plátně, 48 x 60

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Podobný motiv můžeme také naléznout na obraze s kat. č. 156. Scénu na mostě, po kterém se prochází žena s bílým psíkem a další kolemjdoucí ještě dokresluje pohled na ubíhající krajinu do dálky. Obě dvě verze jsou podány s volnou traktací štětce a s téměř stejnou tonalitou barevných odstínů.

Foto: autorka

Kat. č. 163

Nepovoleno publikovat

Žena s kočárkem, kolem 1950

(Femme poussant une poussette sur un pont)

olej na plátně, 49 x 61

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V popředí po mostě tlačí bílo-šedý kočárek žena oděná do rudě červené sukně a tmavě modré halenky, kterou obklopují dva rázně kráčející muži. Za nimi můžeme vidět širokou, plynoucí řeku lemovanou košatými stromy a v dáli modrý horizont. Malbu sjednocuje jednolitě žluté světlo obohacené o barevné akcenty. Umělec na plátno klade barvu plošně s malířskou kultivovaností.

Foto: autorka

Kat. č. 164

Nepovoleno publikovat

Židle, kolem 1949

(La Chaise)

olej na plátně, 79 x 55 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Za intimním posezením s kulatým stolem a osamocenou židlí se nám přes okno otevírá výhled na boloňskou krajinu s domy. Barevná souhra tmavě modré, blankytné a žluté se opakuje v krajinném výseku, který obohacují červené tóny. Chvějivého dojmu projasněného denním světlem dociluje malíř technikou překrývajících se tahů štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 165

Nepovoleno publikovat

Interiér, 1939

(Pièce avec fenêtre)

olej na plátně, 70 x 54 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Groger 39*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Plátno zachycuje interiér neznámého pařížského bytu. V něm postávají dvě židle, stůl a ovocná mísa. Pohled pokračuje přes francouzské okno na ulici, která je lemována vysokými domy. Paletu barev jako blankytně modrou, červenou a žlutozelenou nanáší Gröger na plátno chvějivými tahy, jež ctí krásu malířské hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 166

Nepovoleno publikovat

Údolí, kolem 1949

(Paysage vallonné)

olej na plátně, 48 x 65 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Významným zdrojem umělecké inspirace pro Kurta Grögera byla krajina jižní Francie s rozkvetlými loukami nebo siluetou tyčících se hor v pozadí, kterou malíř zachytil v údolí Bagnères-de-Bigorre. Převážně žluto-hnědé odstíny barev harmonicky souznící se studenými tóny pokládá na plátno širokými tahy, které překrývá místy tahy užšími a dociluje tím chvějivého vyznění.

Foto: autorka

Kat. č. 167

Nepovoleno publikovat

Údolní krajina, kolem 1949

(Paysage vallonné)

olej na plátně, 48 x 61 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Stejnou krajinu nalézáme na plátně s kat. č. 166. Plátna se navzájem odlišují pouze koloritem. Pro zmíněný obraz zvolil umělec podobnou škálu barev, ale užil tlumenější odstíny.

Foto: autorka

Kat. č. 168

Nepovoleno publikovat

Krajina, 1946

(Paysage)

olej na plátně, 45 x 60 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zachytil malebný pohled na krajinu, který se mu nabízel ze zahrady kláštera Saint-André ve Villeneuve-lès-Avignon. Poklidnou scénérii s ubíhající krajinou do dálky a s jejími různobarevnými políčky narušuje vyčnívající skála nalevo. Okrové barvy zde doplňují tóny zelené a modré, které malíř na plátně za pomoci pastózních vrstev doslova hněte.

Foto: autorka

Kat. č. 169

Nepovoleno publikovat

Pohled na most, 1947

(Vue d'un pont)

olej na plátně, 53 x 47 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Gröger 47*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Krajinný úsek, pravděpodobně z jižní Francie, zachycuje stromy, které zakrývají věž s mostem přes řeku. Pro plátno umělec volí tlumené odstíny okrových, modrých a zelených tónů. Ty na povrchu obrazu hněte rychlými tahy v silných vrstvách.

Foto: autorka

Kat. č. 170

Nepovoleno publikovat

Pěšinka, 2. polovina 20. století

(Sentier dans la nature et femme)

olej na plátně, 53 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

V předním plánu nám větve stromů zakrývají pohled na širokou pěšinku v zahradě kláštera Saint-André nedaleko Avignonu. Po ní se prochází postava ženy v červených šatech. Dominantní zelené tóny společně s modrým a rudě červeným odstínem jsou nanesené nadlehčeným způsobem a volnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 171

Nepovoleno publikovat

Zalesněná cesta, 1950

(Route boisée)

olej na plátně, 43 x 55 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Groger 50*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Cestičku lemují řada štíhlých stromů klenoucích se do výšky. Obklopuje ji i přílehlé pole a louka. Na plátně, které působí poklidným dojmem, jsou použité převážně odstíny zelené s tóny žluté, modré a akcenty červené nanesené razantně vedenými a chvílemi se překrývajícími tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 172

Nepovoleno publikovat

Krajina, 1950

(Paysage)

olej na plátně, 38 x 55 cm

signováno a datováno vlevo dole: *Groger 50*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř zaznamenal krajinu s fasetovanými políčky, dynamicky rozbouřeným nebem a horou Ventoux klenoucí se na horizontu, kterou pozoroval z kláštera Saint-André. Zeleno-okrové barvy v kombinaci se světle modrými tóny nanáší autor rychle vedenými tahy širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 173.

Nepovoleno publikovat

Pláž a plachetnice, kolem 1952

(Plage et voiliers)

olej na plátně, 44 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Inspirací se pro tento obraz stala písčité pláž v Bénodetu s průzračnou vodní hladinou křížovanou bílými plachetnicemi, po které se procházejí děti v doprovodu žen. Blankytně modrou s tmavě zelenou doplňuje bílo-žlutá společně s akcenty červené a černé barvy nanášené širokými tahy a uvolněným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 174

Nepovoleno publikovat

Plachetnice, kolem 1952

(Promenade et voiliers)

olej na plátně, 44 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř nám předkládá pohled na pláž, kde si čte ležící žena obklopená mořem s plujícími nebo zakotvenými plachetnicemi. Harmonické souznění barevných past s převažujícími odstíny světle modré a bílo-žluté roztírá na plátno plošně a poklidnými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 175

Nepovoleno publikovat

Pláž v Bénodetu, kolem 1952

(Scène de plage et deux voiliers)

olej na plátně, 58 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Dvě plující plachetnice kousek od písčitého břehu pláže a několik diváků, kteří se sem přišli vykoupat, vytváří motiv, jenž zaujal malíře natolik, že na dané téma namaloval obraz. Pro plátno zvolil jasné barvy narušené akcentem černé a nánosy utvářel pozvolně promyšlenými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 176

Nepovoleno publikovat

Koupající se, kolem 1952

(Scène baigneurs et tentes)

olej na plátně, 48 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Další z pohledů na pláž v Bénodetu ukazuje postavy opalující se u moře nebo se schovávají před sluncem pod svými barevnými stany a deštníky. Vedle nich se průzračně zrcadlí hladina vody. Barevnou pastu převážně světlých tónů doprovází horizontálně táhnoucí se pruh tmavě modré, kterou malíř v předním plánu roztírá klidnými tahy štětce a v zadním ji drammatizuje.

Foto: autorka

Kat. č. 177

Nepovoleno publikovat

Tři vázy květin, kolem 1946

(**Trois vases de fleurs**)

olej na plátně, 72 x 61 cm

signováno vpravo dole: *Groger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na stole jsou umístěny tři vázy. První z nich je výjimečná svoji barevností a hojností květin na rozdíl od dvou zbylých v pozadí. Ty sice nedosahují kvality kytice v popředí, ale barevně a kompozičně ji doplňují. Vínově červený ubrus na stole s tmavě modrým pruhem koresponduje s barevností vázy a doslova tlumí erupci žlutí na obraze. Ta plynule pokračuje přes první kytici do zadního plánu k dalším rozkvetlým květům. Koloristicky přebohaté plátno se vyznačuje smyslem pro krásu malířské hmoty nanesenou hutnějšími nánosy barev.

Foto: autorka

Kat. č. 178

Nepovoleno publikovat

Květiny na modrém stole, kolem 1944

(Vase à fleurs posé sur une table bleue)

olej na plátně, 70 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Světle modrý stůl zdobí hliněná váza s kyticí květin. V ní září bělostně bílé kosatce s dalšími neidentifikovatelnými modro-fialovými a žlutými květinami. Dojem útulného prostředí domova vyvolává malba na rubu plátna, kde se odehrává scéna u stolu pravděpodobně v rodinném domě ve Šternberku. Bohatá škála barev se vyznačuje harmonickou souhrou teplých a studených tónů, které nanáší v hutných vrstvách až impresionisticky chvějivým rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 179

Nepovoleno publikovat

Dvě vázy před oknem, kolem 1949

(Vue des toits et deux vases posés devant une fenêtre)

olej na plátně, 58 x 50 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Široce otevřené okno s výhledem na střechy a továrenské komíny v Boloni dekorují dvě kytice květin. Ty společně s pruhovaným ubrusem dotváří malebný výjev z prostředí domova. Plátno, kde Gröger využil přebohatou škálu barev žluto-bílé, zelené či červené se vyznačuje jistou syrovostí nanášené hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 180

Nepovoleno publikovat

Květiny a ovocný košík, kolem 1948

(Fleurs et corbeille de fruits posés devant une fenêtre)

olej na plátně, 59 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Večerní krajinu v Boloni doprovází pohled do interiéru umělcova bytu. Na barevně pruhovaném ubrusu je odložená drobná kytice květin s ovocným košíkem. Fauvisticky laděný obraz s převažujícími tóny tmavě modré a žluto-červené nanáší malíř na plochu plátna osobitým a razantním stylem.

Foto: autorka

Kat. č. 181

Nepovoleno publikovat

Květináč, kolem 1950

(Pot de fleurs)

olej na plátně, 59 x 47 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na malém stolku v boloňském bytě je položený hliněný květináč se světle fialovými květy. Pozadí obrazu tvoří pohled do kuchyně. Plátno se nevyznačuje malířovou typickou barevnou bohatostí. Přesto na nás působí ve své jednoduchosti a způsobu plošného provedení harmonickým dojmem.

Foto: autorka

Kat. č. 182

Nepovoleno publikovat

Okno, kolem 1948

(La fenêtre)

olej na plátně, 62 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Květinové zátiší je tvořeno dvěma vázami červených sasek položených na stole s pruhovaným ubrusem. Otevřeným oknem se nám otevírá pohled na Boloň. Obraz na nás působí hřejivým dojmem díky převaze teplých tonů, které tlumí akcenty modré. Malíř zde vyznává krásu malířské hmoty a nanáší ji osobitým a uvolněným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 183

Nepovoleno publikovat

Květiny na stole, kolem 1950

(Deux bouquets)

olej na plátně, 48 x 64 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Stůl v boloňském bytě zdobí dvě bohaté kytice květin. V první váze se vyjmají oranžové a žluté tulipány, kdežto v druhé jsou kromě tulipánů ještě i sasanky. Přebohatá škála barevných tónů osciluje se světelnou těkavostí, které malíř dociluje chvějivým nanášením pastózní hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 184

Nepovoleno publikovat

Květinové zátiší před otevřeným oknem, 1946

(Deux vases à fleurs et individu au balcon)

olej na plátně, 70 x 54 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Groger 46*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před otevřeným oknem stojí na stole rozkvetlé pivoňky v tmavé a světlé váze. Květinové zátiší doplňuje Gröger výjevem na protější dům v ulici Duperré, kde se na balkóně sklání starší žena. Obraz zalitý slunečným světlem se vyznačuje jemnými nuancemi převážně světlých tónů zářivých barev, které klade promyšleně v hutných nánosech barevné pasty.

Foto: autorka

Kat. č. 185.

Nepovoleno publikovat

Dvě vázy květin a pohled na střechy, kolem 1948-50

(Deux vases de fleurs et vue sur les toits)

olej na plátně, 70 x 60 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Květinové zátiší tvořené dvěma vázami různobarevných tulipánů a sasanek je umístěné šikmo na okenním parapetu. Otevřeným oknem vidíme na sluncem projasněnou Boloň, periferní část Paříže. Malíř zde dokazuje smysl pro harmonické souznění barevných tónů, které místy rozvolňuje osobitým rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 186

Nepovoleno publikovat

Okno, kolem 1948

(La fenêtre)

olej na plátně, 62 x 55 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Květinové zátiší červených tulipánů v cínové váze barevně koresponduje s pruhy na ubruse. Otevřeným oknem spatřujeme střechy domů v Boloni, které v pozadí vertikálně narušuje silueta továrního komínu. Bohatost koloritu malíř umocňuje zásadami krásy barevné hmoty, kterou na plátně hněte.

Foto: autorka

Kat. č. 187

Nepovoleno publikovat

Kytice květin a pohled na krajinu, kolem 1950

(Bouquets de fleurs, vue des toits)

olej na plátně, 62 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Dvě kytice bílých, žlutých a fialových tulipánů jsou položeny před otevřeným oknem. Za ním se nám naskytuje pohled na část města Boloně. Pastelové barvy vytónované do jemných odstínů nanáší malíř plošně širokým štětcem.

Foto: autorka

Kat. č. 188

Nepovoleno publikovat

Kytice květin před oknem, kolem 1948-50

(Bouquet de fleurs posé devant une fenêtre ouverte)

olej na plátně, 65 x 54 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malíř situoval kytici červených tulipánů do levé části plátna před otevřené okno, které nám poskytuje výhled na zalesněnou městskou krajinu v Boloni. Živé barvy jasných tónů nanáší rychlými tahy širokého štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 189

Nepovoleno publikovat

Lampa, kolem 1949

(La porte et lampe)

olej na plátně, 50 x 72 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Lampa stojící na stole s pruhovaným ubrusem intimně ozařuje boloňský byt ve večerních hodinách. Oslňující světlo dopadá na drobnou kytici nebo obraz na stěně. Teplé barvy jako žlutá, červená a oranžová přispívají k útulnosti domova. Prosklenými dveřmi nahlížíme do vedlejšího pokoje zahaleného naopak do studeného nádechu zeleno-modrých tónů. Technikou malby a barevnou škálou se malíř inspiroval dílem Pierra Bonnarda.

Foto: autorka

Kat. č. 190

Nepovoleno publikovat

Láhev a váza s květinami, kolem 1947-50

(La bouteille et la vase de fleurs)

olej na plátně, 44 x 33 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Interiér boloňského bytu ozařuje sluneční světlo. Zelená láhev od vína a zvadlé červené sasanky ležící na stole před zavřeným oknem dotváří harmonickou kompozici barev. Jednotlivé pasty klade malíř na plátno chvějivě těžkým rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 191

Nepovoleno publikovat

Kytice pivoňk, kolem 1948-49

(Bouquet de fleurs)

olej na plátně, 44 x 35 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Květinové zátiší tvořené několika bílými rozkvetlými pivoňkami stojí na stole v boloňském bytě. Kolem květin se vznáší mlžný opar žlutavé záře. Souznící barevnost narušuje akcent červené na pružích ubrusu a světle modré v okně za květinami. Námět obrazu je vytvořen citlivým rukopisem se smyslem pro krásu malířské hmoty.

Foto: autorka

Kat. č. 192

Nepovoleno publikovat

Kytice květin, kolem 1948

(Bouquet de fleurs)

olej na plátně, 45 x 38 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Květinové zátiší se skládá z rozkvetlých pivoňek umístěných ve skleněné váze v popředí, zatímco bílé, červené a modré sasanky působící až giganticky jsou situované v pozadí. Barevnou pastu umělec hněte za pomoci uvolněných tahů štětce a celé plátno se opět vznáší v oparu žluto-zeleného světla.

Foto: autorka

Kat. č. 193

Nepovoleno publikovat

Kytice květin a stolní lampa, kolem 1948-49

(Bouquet de fleurs et lampe de chevet sur une table)

olej na plátně, 56 x 40 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Intimní pohled na zátiší položené na stole v pokoji boloňského bytu osvětluje stolní lampička. Vedle ní stojí honosná kytice červených květin a odložené těžko identifikovatelné předměty. Kolorit světla zelené, který se nachází na stojanu lampy a stěně za kyticí rozzařuje červený akcent a zároveň tento kolorit tlumí černo-okrová stěna v zadním plánu. Promyšlenou barevnou kompozici na plátně malíř hněte chvějivými štětcovými tahy.

Foto: autorka

Kat. č. 194

Nepovoleno publikovat

Sasanky, kolem 1950

(Bouquet de fleurs)

olej na plátně, 52 x 46 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Velkou pozornost věnuje malíř na plátně blankytně modrému nebi, kde rozehrává hru s bělostně bílými mraky. Scenérii, která se mu naskytla z okna boloňského bytu obzvláštěňuje drobné květinové zátiší sasanek. Plošně kladené barvy s převahou modré a bílé protepluje červený odstín.

Foto: autorka

Kat. č. 195

Nepovoleno publikovat

Červené tulipány, 2. polovina 20. století

(Bouquet de fleurs)

olej na plátně, 46 x 56 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před otevřeným oknem leží na stole dvě kytice květin, nalevo červené tulipány a na pravé straně různě barevné sasanky. Z okna můžeme pozorovat letmo naznačenou neznámou krajinu. Na rubu plátna Gröger namaloval ženu vyklánějící se z okna a dívající se na pařížské okolí s historickou památkou. Harmonický celek žlutých, modrých, zelených a rudě červených tónů podtrhuje osobitě uvolněný rukopis hutně nanášených past.

Foto: autorka

Kat. č. 196

Nepovoleno publikovat

Šeřík a kosatce, 1944

(Vases de fleurs)

olej na plátně, 59 x 48 cm

signováno a datováno vpravo dole: *Groger 44*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Na světle modrém stole stojí dvě bílé vázy s bohatou květinovou kompozicí vytvořenou z šeříků a kosatců. Barevně souznící plátno s volně vedenými tahy štětce se omezuje na několik tónů barev.

Foto: autorka

Kat. č. 197

Nepovoleno publikovat

Kytice květin u okna, 2. polovina 20. století

(Vue au travers d'une fenêtre et bouquets de fleurs)

olej na plátně, 44 x 34 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před otevřeným oknem leží napravo kytice červených sasaneček, kterou barevně doplňuje protějščí kytice tulipánů. Za květinovým zátiším vidíme v zadním plánu ubíhající boloňskou krajinu. Gröger užívá svižný a sebejistý rukopis, kdy kolorit světlých tónů kontrastuje s rudě červenou.

Foto: autorka

Kat. č. 198

Nepovoleno publikovat

Zátiší, kolem 1949

(La nature morte)

olej na plátně, 89 x 77 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Jako na dlani se před námi otevírá pohled na střechy domů v Boloni. Kompozici domu v popředí doplňuje intimní zátiší složené ze tří kytic, ovocné mísy a dalších předmětů. Bohatý kolorit je nanášen ve větší míře plošně až se skicovitým provedením.

Foto: autorka

Kat. č. 199

Nepovoleno publikovat

Květiny, kolem 1950

(Fleurs)

olej na plátně, 44 x 62 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Za kyticí sasanek situovaných v levé části plátna se nachází abstraktně pojatá stěna. Tu tvoří spleť expresivně vedených tahů štětce okrových a černých hutných past, kterou oživuje červená barva na květinách. Malba působí neklidně a udržuje diváka v pozoru.

Foto: autorka

Kat. č. 200

Nepovoleno publikovat

Váza, 2. polovina 20. století

(Vase)

olej na plátně, 49 x 40 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Hnědou vázu zdobí bílé, modré a několik červených sasanek. Giganticky působící květinové zátiší vytváří umělec za pomoci hutných past rozvolněným rukopisem, který doplňuje v zadním plánu o šikmě vedené tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 201

Nepovoleno publikovat

Zátiší, 2. polovina 20. století

(La nature morte)

olej na plátně, 82 x 104 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

U otevřeného okna boloňského bytu se nachází zátiší komponované z drobné kytice sasanek a ovocného košíku. Kompozici v interiéru doplňuje malíř v zadním plánu o venkovní pohled na městskou scenérii. Projasněný kolorit, který se omezuje převážně na světlé tóny, klade chvějivě uvolněným rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 202

Nepovoleno publikovat

Kytice šeríků, 2. polovina 20. století

(Vue des toits et bouquet de fleurs posé devant une fenêtre)

olej na plátně, 45 x 62 cm

signováno vpravo nahoře: *G*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Otevřeným oknem bytu v avenue Pierre Grenier se díváme na periferní boloňskou krajinu. Námět obrazu navíc obohacuje velká kytice fialového šeríku postavená před oknem. Převážně žluto-zelené tóny s jemnými odstíny modré a červené nanáší malíř rychlými až téměř nahodilými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 203

Nepovoleno publikovat

Dvě vázy, 1945

(Deux interieur aux fleurs)

olej na plátně, 58 x 46 cm

signováno a datováno vlevo nahoře: *Groger 45*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Motivem k obrazu se stal průhled do dvou místností a dvě květinové vázy. V první místnosti, blíže k nám, je nalevo zachycena krbová římsa. Na ní leží několik knih a bílo-mléčná váza s bohatou kyticí laděnou do jemných tónů a rozzářenou jedinou červenou květinou. Podobnou barevnou skladbu nacházíme i u protější kytice. Celkovou tonalitu plátna umocňuje odstín modré stěny v druhém pokoji. Vytríbený kolorit zvolených barev zde malíř podtrhuje osobitým nánosem barevné hmoty i rukopisem.

Foto: autorka

Kat. č. 204

Nepovoleno publikovat

Kytice květin, 2. polovina 20. století

(Bouquet de fleurs)

olej na plátně, 52 x 38 cm

signováno na rubu vlevo dole: *Groger*

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před železným zábradlím v neznámém domě, ze kterého vidíme na slunečně zalitou krajinu ve Villeneuve-lès-Avignon, stojí kytice červeno-modrých květů. Kytice svojí velikostí vévodí prostoru a působí až ornamentálním dojmem. Červeno-modrý kolorit sjednocuje zeleno-žlutavý nádech pozadí. Umělec nanáší hutné pasty razantními tahy. Na rubu plátna malíř zachytil Boloň s jeho charakteristickou scénérii.

Foto: autorka

Kat. č. 205

Nepovoleno publikovat

Pivoňky, kolem 1949

(Bouquet de fleurs posé devant une fenêtre)

olej na plátně, 54 x 38 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Malebné pastelové květinové zátiší tvořené růžovými a červenými pivoňkami souzní s bouloňskými střechami domů i nebem. Osobitou skladbu barev malíř klade mihotavě do neurčitých tvarů rychlými tahy štětce.

Foto: autorka

Kat. č. 206.

Nepovoleno publikovat

Kytice květin před otevřeným oknem, kolem 1948-50

(Bouquet de fleurs posé devant une fenêtre avec une vue sur les toits)

olej na plátně, 54 x 39 cm

nesignováno

Paříž, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Literatura:

nepublikováno

Před velkým a otevřeným oknem je na stole odložená skleněná váza s červenými květy, které barevně souzní s ubíhající krajinou v dálce a střechami boloňských domů. Malbu ve žlutavém nádechu oživenou tmavě modrou a rudě červenou barvou Gröger utvářel osobitě chvějivými tahy štětce.

Foto: autorka

11. Výstavy

Kurt Gröger nebyl nikdy člen žádné výtvarné skupiny, přesto se jako umělec prezentoval na několika kolektivních a jediné samostatné výstavě v Československu, Rakousku a ve Francii.

11. 1. Československo

- 1932 skupina Prager Secession v Praze
- 1932 Zemské muzeum v Opavě
- 1932 se skupinou Metznerbund ve výstavním sále na Masarykově náměstí 5 v Olomouci
- 1933 Sdružení výtvarných umělců slezských v Rudolfinum v Praze
- 1933 Junge Kunst v Domě umění v Moravské Ostravě
- 1933 XI. Výstava Kunstvereinu v Domě umění v Moravské Ostrava
- 1933 skupina Prager Secession v Praze
- 1934 Výstava Soudobí výtvarní umělci Slezska v Praze
- 1934 Výstava Německého sdružení výtvarných umělců v Praze
- 1935 Německá zastavení V Domě umění v Moravské Ostravě
- 1935 se skupinou Metznerbund ve výstavním sále na Masarykově náměstí 5 v Olomouci

11.2. Vídeň

- 1934 Künstlerhaus ve Vídni

11.3. Francie

Přehled vystavených děl Kurta Grögera v Paříži na uměleckých salonech: Podzimní salón (Salon d'Automne), Salón Tuileries (Salon des Tuileries) , Salón Nezávislých (Salon des Indépendants):

- 1933: 16 bis, rue Bardinnet (XIV ème)
- 1933 – 1050(p) Portrait.

- 1051(p) Paysage.
- 1052(p) Tête d'homme
- 1053(p) Femme au bazar
- 1934 – 877(p) Le garçons de café
- 878(p) Deux femmes au café
- 879(p) Couseuse
- 880(p) La Seine au Pont Mirabeau
- 1935 – 812(p) Liseuse
- 813 (p) Femmes arrangeant des fleurs
- 814(p) Femmes dans un café
- 1935: 16 bis, rue Bardinnet, 14 ème.
- 1935 – 1551 Liseuse – 1500f
- 1552 Le café – 2000f
- 1936: Chez Mlle Driay, 13, rue d'Alexandrie, 2ème
- 1936 – 1458 Portrait – 1200f
- 1459 Nature morte – 1000f
- 1937: 13, rue d'Alexandrie, 2 ème
- 1937 – 1402 Intérieur I – 2000f
- 1403 Intérieur II – 1500 f
- 1938 – 1420 Intérieur – 2000f
- 1421 Portrait – 4000f
- 1939 – 3175 bis Intérieur – 2000f
- 3175 Peinture – 1500 f
- 1946: 13, rue Duperré, 9 ème
- 1946 – 1475 Composition
- 1476 Le café
- 1950: 93, avenue Pierre-Grenier
- Boulogne-Billancourt (Seine)
- 1950 – 924 Le Café

- 925 Paysage
- 1930: 74, rue du Moulin-Vert
- 1930 – 960(p) Paysage

- 961 (p) Paysage
- 1935: Aux bons soins de
- Mlle Driay, 13 rue Alexandre
- 1935 – 705(p) La terrasse de Meudon
- 706(p) La Marne à Maisones-Alfort
- 1936: 13, rue d'Alexandrie.
- 1936 – 568 (p) Le Goûter
- 569 (p) Intérieur
- 1937 – 662 (p) Intérieur
- 1938 – 690(p) Intérieur
- 691(p) Portrait de M.J.G. (appartient à M.J.G.)

Jedinou samostatnou výstavu uskutečnil Kurt Gröger v Galerii de L'Elysee, 69 Faubourg Saint-Honoré, od 22. do 30. listopadu, kde bylo vystaveno 30 pláten.

12. Seznam obrazové přílohy

Obr. č. 1

Dům na 13 rue Alexandrie

Foto: autorka

Obr. č. 2

Dům na 1 rue Beaujon

Foto: autorka

Obr. č. 3

Dům na 13 rue Duperré

Foto: autorka

Obr. č. 4

Dům na 16 rue Bardinnet

Foto: autorka

Obr. č. 5

Dům na 69 Faubourg Saint-Honoré

Foto: autorka

Obr. č. 6

Dům na 20 avenue Trudaine

Foto: autorka

Obr. č. 7

Dům na 74 rue Moulin-Vert

Foto: autorka

Obr. č. 8

Pohled na náměstí Balzac

Foto: autorka

Obr. č. 9

Pohled na protější dům v ulici Duperré

Foto: autorka

Obr. č. 10

Pohled na rotundu v Monceau

Foto: autorka

Obr. č. 11

Alej comtesy Ségur v parku Monceau

Foto: autorka

Obr. č. 12

Paul Wieghardt, Krajina z Norska, kolem 1938

Foto: autorka

Obr. č. 13

Plakát z výstavy v Galerii de l'Elysee

Foto: autorka

Obr. č. 14

Portrét Simone Gröger, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 15

Elsa Koeberlé, Akvarel, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 16

Elsa Koeberlé, Akvarel, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 17

Elsa Koeberlé, Akvarel, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 18

Elsa Koeberlé, Akvarel, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 19

Kurt Gröger, Umělcova choť Simone Grögerová, 30. léta 20. století, soukromá sbírka Patrika Šimona

Foto: © foto Patrik Šimon – Eminent /4275.jpg/

Obr. č. 20

Eugène Carrière, Elsa Koeberlé ve věku 22 let, 1903

Foto: <http://fr.wikipedia.org/wiki/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 21

Lothar von Seebach, Portrét Elsy v 17 letech, 1898

Foto: <http://fr.wikipedia.org/wiki/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 22

Elsa Koeberlé, Akvarel, Zahrada Saint-André, soukromá sbírka Anisabelle Berès-Montanari

Foto: autorka

Obr. č. 23

Pohled na Bénodet

Foto: <http://www.google.cz/search?hl=cs&q=b%C3%A9nodet>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 24

Claude Monet, Park Monceau, 1878

Foto: <http://www.wikipaintings.org/en/claude-monet/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 25

Enguerrand Quarton, Korunovace panny Marie, 1453

Foto: <http://www.artcyclopedia.com/artists/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 26

Gustave Caillebotte, Most Evropy, 1876

Foto: <http://entertainment.howstuffworks.com/arts/artwork/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 27

Gustave Caillebotte, Střechy pod sněhem, 1878

Foto: <http://www.wikipaintings.org/en/gustave-caillebotte/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 28

Gustave Caillebotte, Ulice Paříže, 1877

Foto: <http://www.ibiblio.org/wm/paint/auth/caillebotte/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 29

Pohled na horu Ventoux

Foto: <http://www.net-provence.com/en/mont-ventoux.htm>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 30

Jean Béraud, Morrisův sloup, 1880-1884

Foto: <http://commons.wikimedia.org/wiki/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 31

Jean Puy, Krajina v Bénodetu, kolem 1910

Foto: <http://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1123&bih=535&gbv=2&tbm=isch&sa=1&q=jean+puy>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 32

Jean-Baptiste Camille Corot, Pohled na klášter Saint-André ve Villeneuve-lès-Avignon, 1836

Foto: <http://www.posterrevolution.com/gallery/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 33

Toulouse-Lautrec, Madame la Comtesse Adèle, 1881

Foto: [www.toulouse-lautrec-foundation.org/Portrait-of-Comtesse-Adele-Zoe-de-Toulouse-Lautrec-\(The-Artist's-Mother\)-1883.html](http://www.toulouse-lautrec-foundation.org/Portrait-of-Comtesse-Adele-Zoe-de-Toulouse-Lautrec-(The-Artist's-Mother)-1883.html), staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 34

Maurice Utrillo, Náměstí Pigalle, 1910

Foto: <http://en.wahooart.com/A55A04/w.nsf/Opra/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 35

Paul Cézanne, Hora Saint-Victoire, 1904

Foto: http://www.webmarchand.com/a/liste_produit/, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 36

Pierre Bonnard, Portrét Georgese Bessona, 1909

Foto: <http://artboom.info/painting/painting-classics/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 37

Pierre Bonnard, Mimósa, 1915

Foto: <http://en.wahooart.com/A55A04/w.nsf/Opra/>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 38

Náměstí Pigalle

Foto: <http://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1123&bih=535&gbv=2&tbm=isch&sa=1&q=place+Pigalle&oq=place+Pigalle>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 39

Pohled na klášter Saint-André

Foto: <http://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1123&bih=535&gbv=2&tbm=isch&sa=1&q=Saint+Andre>, staženo 23. 6. 2012

Obr. č. 40

Pohled do zahrady kláštera Saint-André

Foto: <http://uk.tourisme-villeneuvelezavignon.fr/>, staženo 25. 6. 2012

Obr. č. 41

Robert Sterl, Krajina s obilným polem, 1903

Foto: <http://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1123&bih=535&gbv=2&tbm=isch&oq=Robert+Sterl>, staženo 23. 6. 2012

13. Obrazová příloha

Obr. č. 1

Obr. č. 2

Obr. č. 3

Obr. č. 4

Obr. č. 5

Obr. č. 6

Obr. č. 7

Obr. č. 8

Obr. č. 9

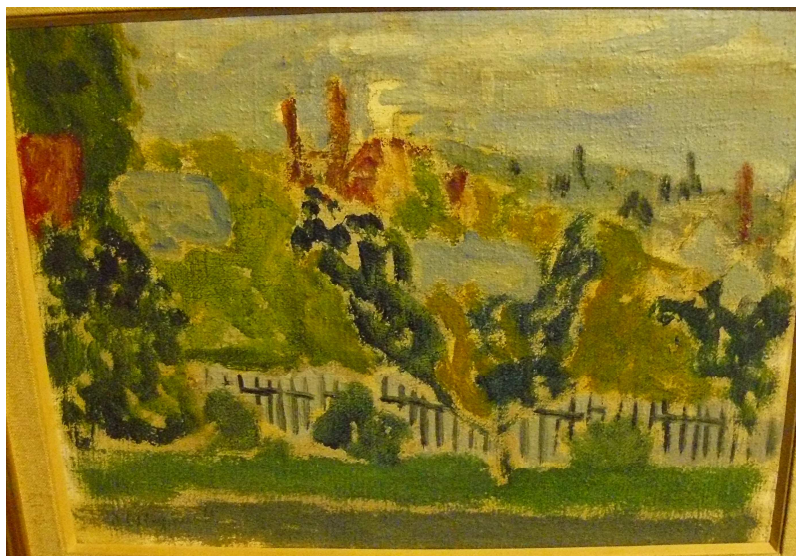
Obr. č. 10

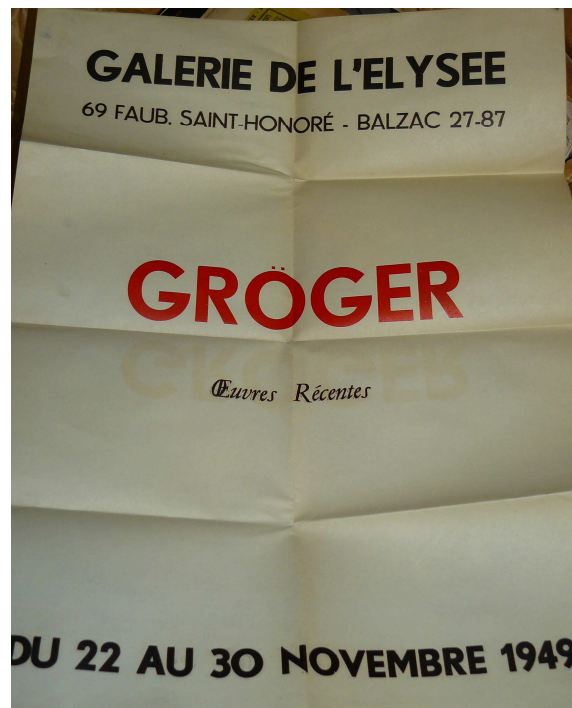
Obr. č. 11

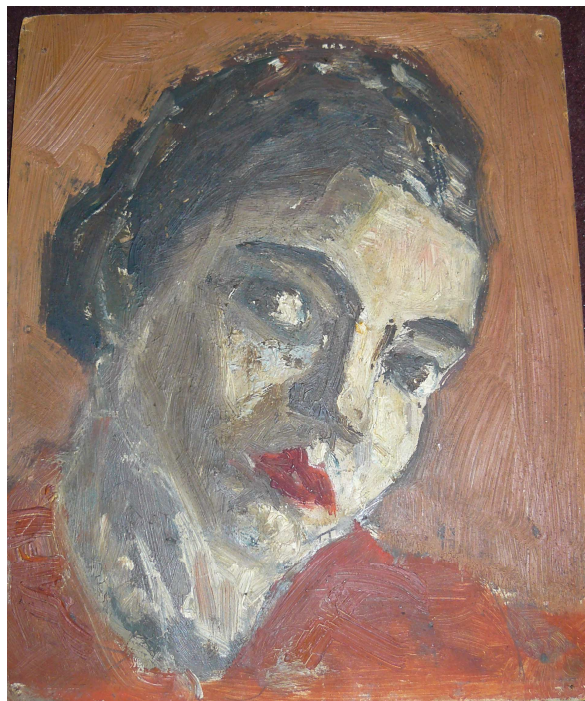
Obr. č. 12

Obr. č. 13

Obr. č. 14

Obr. č. 15

Obr. č. 16

Obr. č. 17

Obr. č. 18

Obr. č. 19

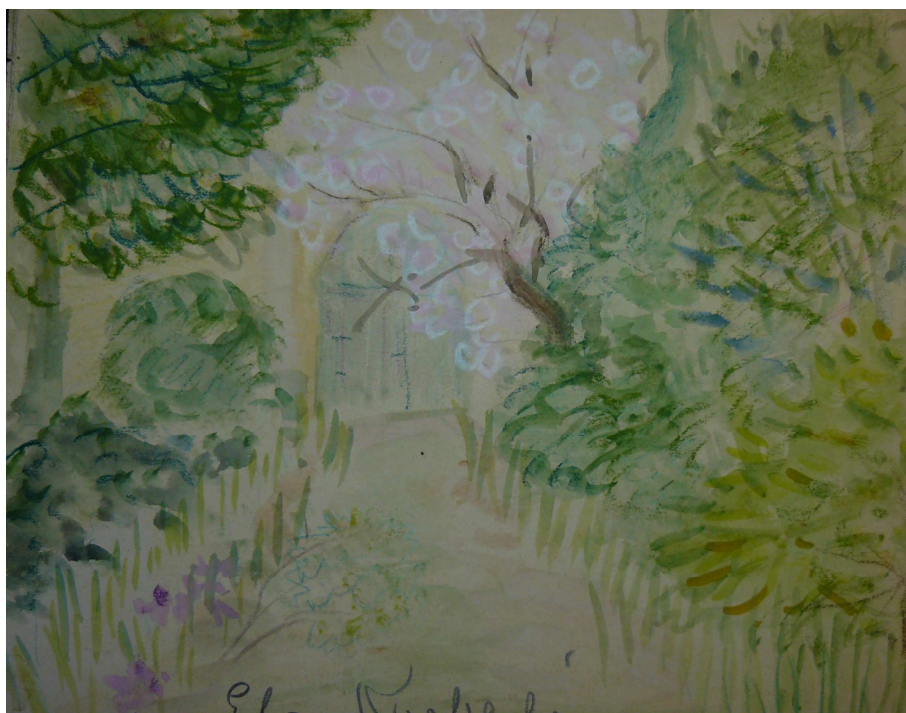
Obr. č. 20

Obr. č. 21

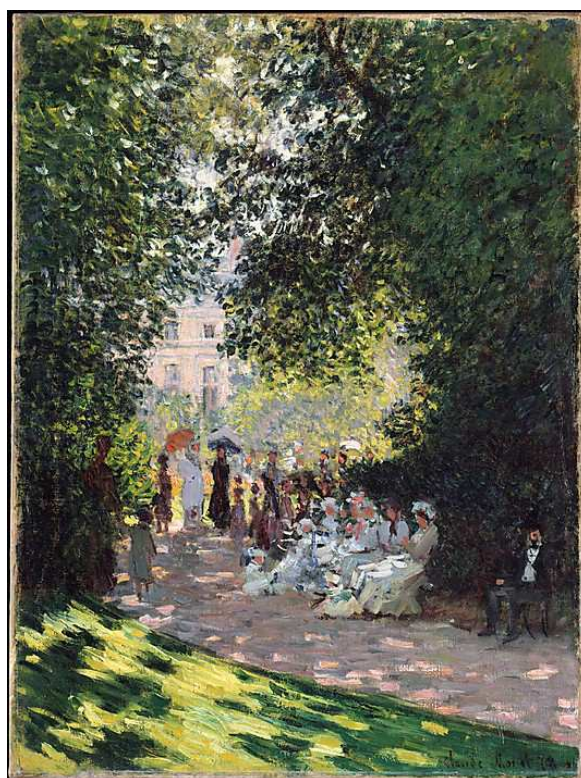
Obr. č. 22

Obr. č. 23

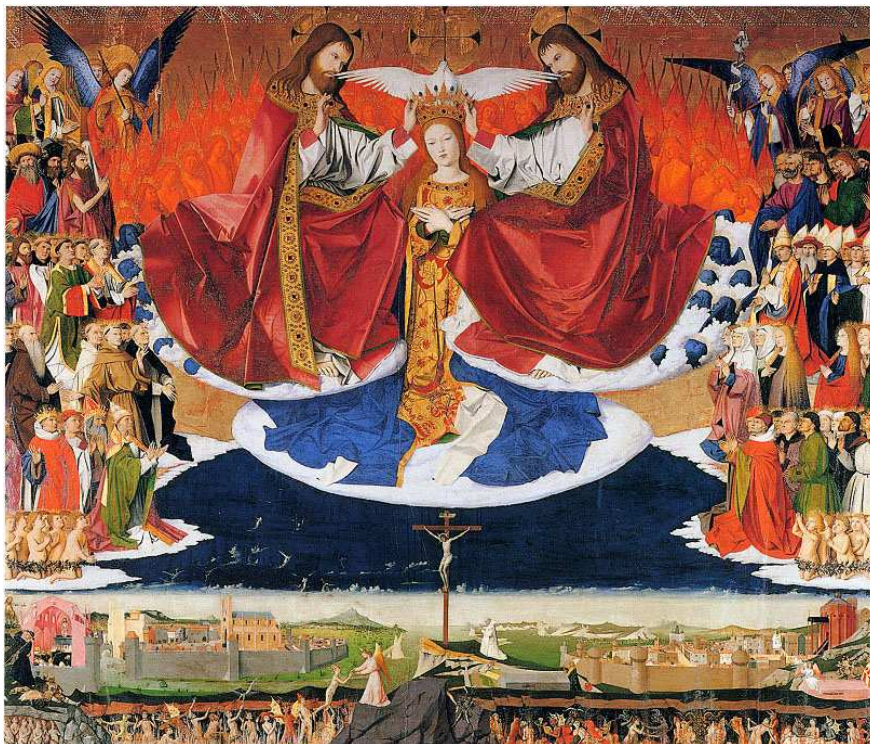

Obr. č. 24

Obr. č. 25

Obr. č. 26

Obr. č. 27

Obr. č. 28

Obr. č. 29

Obr. č. 30

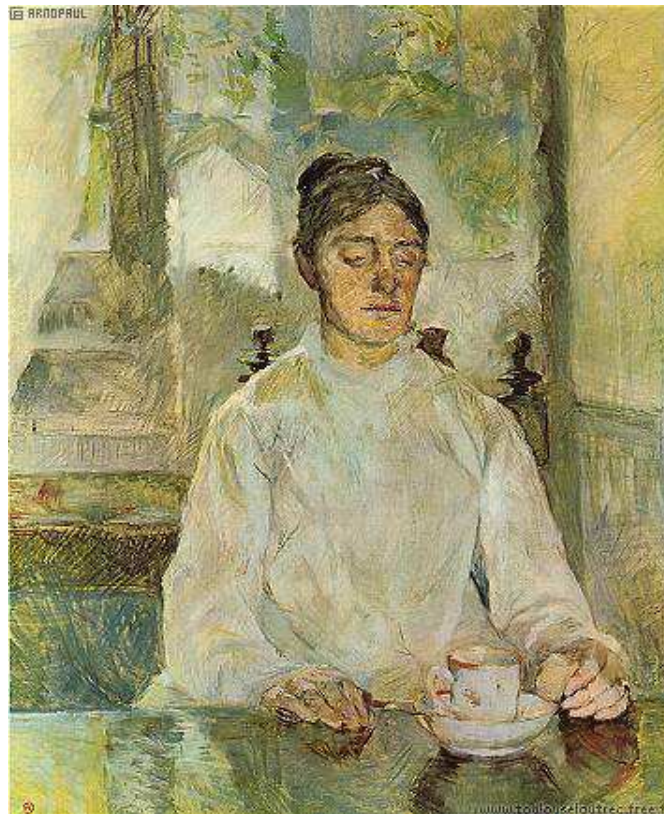
Obr. č. 31

Obr. č. 32

Obr. č. 33

Obr. č. 34

Obr. č. 35

Obr. č. 36

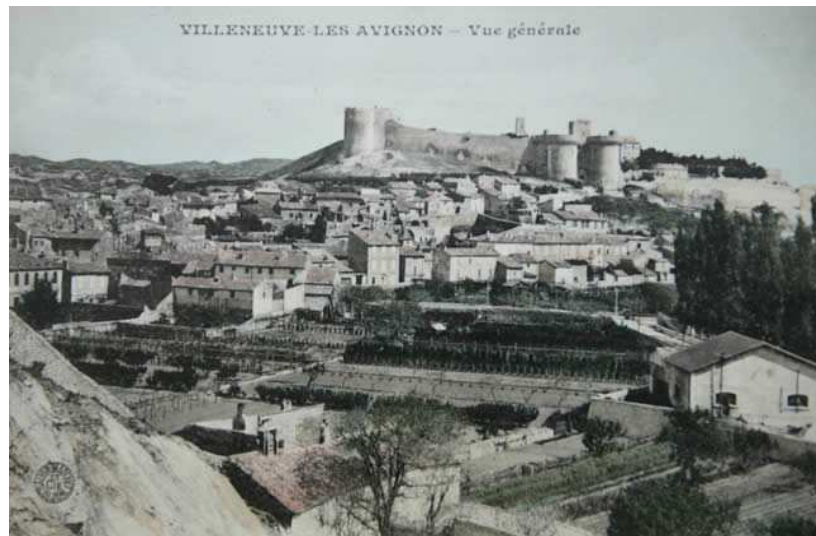
Obr. č. 37

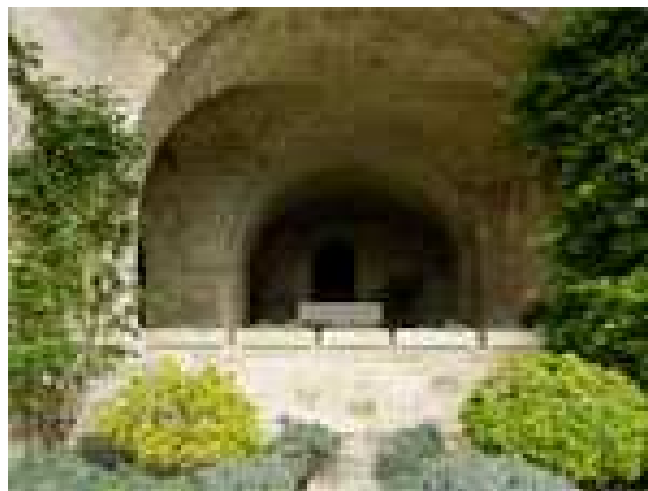
Obr. č. 38

Obr. č. 39

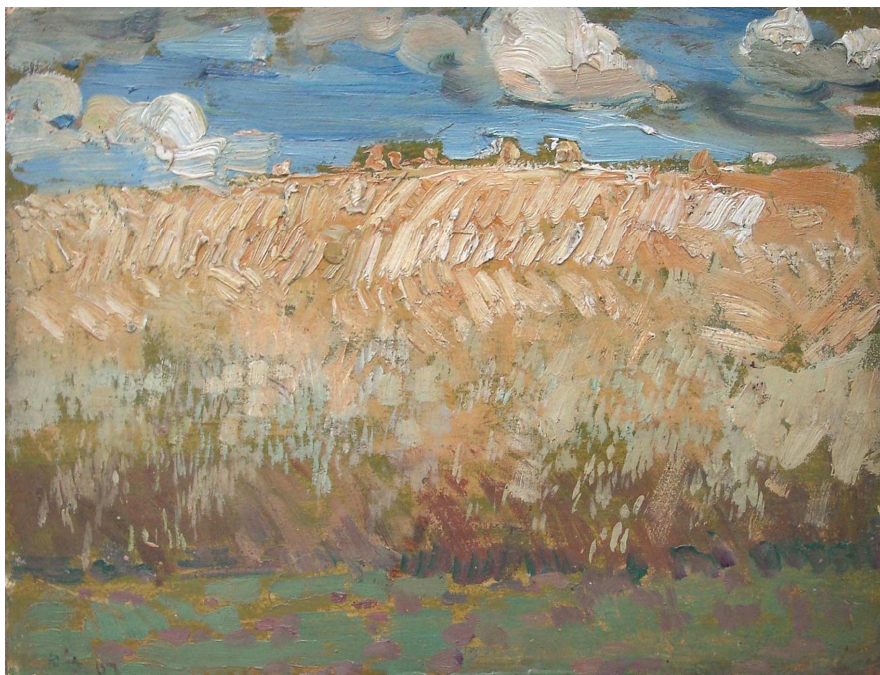

Obr. č. 40

Obr. č. 41

14. Summary

The work of the moravian and french painter command today respect and admiration. The man who lived a dramatic process in the first part of the twentieth century in different places of Europe is unimaginable. The painter followed the way of expressive impressionism and then followed the work of Pierre Bonnarde and his circle which means the principles that honour the buty of the painter´s matter.

The work of Kurt Gröger didn´t find bigger response in France or in the Czech Republic because of new artistic tendences. I concentrated in this work on the inheritance of the Gröger´s wife. This inheritance belongs today to Anisabelle Bères-Montanari and comprise 200 paintings. In the future I would like to dedicate to the french art or to another czech artists influenced by the frech art and who lives in France.

15. Anotace

Jméno a příjmení:	Eva Fráňová
Katedra:	Dějiny výtvarných umění
Vedoucí práce:	Prof. PhDr. Pavel Štěpánek, Ph.D
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Kurt Gröger (1905-1952) „snílek v Paříži“ ze soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari
Název v angličtině:	Kurt Gröger (1905-1952) „the dreamer in Paris“ from the private collection of Anisabelle Berès-Montanari
Anotace práce:	Magisterská práce se věnuje monografii děl Kurta Grögera nacházející se v soukromé sbírce Anisabelle Berès-Montanari v Paříži. Kurt Gröger se narodil ve Šternberku. Následně pobýval v Drážďanech, Paříži a na jiných místech Francie. Jeho tvorba byla zpočátku ovlivněna expresivním impresionismem v Drážďanech a ve Francii především dílem Pierra Bonnard a jeho okruhu, v pozdní tvorbě dochází ke stylizaci.
Klíčová slova:	Kurt Gröger, Simone Gröger, Anisabelle Bères-Montanari, Paříž, Francie, 2. světová válka, Pierre Bonnard
Anotace v angličtině:	Master's thesis focuses on works by Kurt Gröger monograph located in a private collection Anisabelle Beres-Montanari in Paris. Kurt Gröger was born in Šternberk. Subsequently lived in Dresden, Paris and elsewhere in France. His work was initially influenced by the expressive impressionism in Dresden and in France, mainly influenced by the work of Pierre Bonnard and his circle, in the late formation leads to stylization.
Klíčová slova v angličtině:	Kurt Gröger, Simone Gröger, Anisabelle Bères-Montanari, Paris, France, Second world war, Pierre Bonnard
Přílohy vázané v práci:	Katalog maleb Katalog výstav Obrazová příloha
Rozsah práce:	299 stran
Jazyk práce:	čeština

---

8. Poznámky

¹ *18. červen 1913 Stockholm - † 28. červenec 2008 v Saint-Tropez.

² Údaje o narození a úmrtí se nepodařilo zjistit.

³ Jméno malíře Kurta Grögera bylo v moderní české uměnovědné literatuře donedávna takřka neznámé. Objevilo se pouze v 28. Ročníku časopisu *Volné směry*, v drobné zprávě připomínající účast malíře na podzimní mezinárodní výstavě v Paříži na počátku třicátých let. Josef Maliva, *Kurt Gröger, Malba z let 1923-1937*, Olomouc 1993, s. 7.

⁴ <http://dobryrub.wordpress.com>, vyhledáno 27. 1. 2012.

⁵ Mladší sestry byly Helga a Margareta.

⁶ Štěpánka Bielešová, *Kurt Gröger-souvenir: malba, kresba, grafika ze sbírek Muzea umění Olomouc* (kat. výst.), Galerie Šternberk ve Šternberku 2003, s. 3.

⁷ Dopis č. 244 ze soukromé sbírky Anisabelle Berès-Montanari.

⁸ Viz Maliva (Pozn. 3), s. 22.

⁹ .Viz Bielešová, (Pozn. 6), s. 4.

¹⁰ Viz Maliva (pozn. 3), s. 24

¹¹ Robert Sterl jako jediný z někdejšího goppelnského malířského okruhu překlenul lyrický naturalismus ovlivněný činností dachovských a mnichovských umělců a na základě pozdějších klasiků německého umění jako byl Friedrich Karl Hermann von Uhde, Heinrich von Zügel, Max Liebermann a Lovis Corinth rozvinul ve svých temperamentních dílech z prostředí drážďanských lomů, labských bagristů a z prostředí ruského venkova drážďanský impresionismus do nesentimentální výrazové poloh. Ibidem, s. 27.

¹² V soukromé sbírce v Paříži se nachází jedno z jeho děl, viz. příloha.

¹³ Paul Wiegardt přišel do Paříže se svojí ženou, sochařkou Nelli Barovou v roce 1931. Robert Liebknecht do Paříže až v roce 1933. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 41.

¹⁴ Význam tohoto malíře „expresivního realisty“, jehož malba evokuje scény ze života jako portréty nezaměstnaných nebo příměstské krajiny se životně prolíná také s Kurtem. Do Paříže z Berlína přijíždí v roce 1933 a později během 2. světové války je zajat na jihu Francie a umístěn do tzv. le camp des Milles. Od roku 1937 také vystavoval na Salon des Indépendants v Paříži.

¹⁵ Des peintres au camp des Milles, septembre 1939 – été 1941, Hans Bellmer, Max Ernst, Robert Liebknecht, Leo Marschütz, Ferdinand Springer, Wols, 1997: Robert Liebknecht fréquente l'Académie des Beaux-arts de Dresde où il rencontre les artistes passionnés de l'école de Barbizon. Son goût pour la France et la peinture française est alors très fort, s. 49.

¹⁶ Sociální zabarvení Grögerovy časně tvorby, do níž pronikal i ohlas soudobého berlínského výtvarného dění se nejzřetelněji jevil v kresebných pracích a grafických listech z drážďanského období. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 29.

¹⁷ O tomto pobytu se nám bohužel nedochovalo mnoho zpráv. Jediné co víme, se dovídáme ze vzpomínek jeho sestry a ženy, se kterou se tehdy zde seznamuje a tomuto pobytu se přisuzuje rozhodující zlom v jeho životě a tvorbě.

---

¹⁸ Bližší údaje o studium na des Beaux-arts se mi nepodařilo zjistit, jediné, co mi bylo řečené v Archivu městu Paříže, že pro zahraniční studenty, kteří tady pobývali krátce, se nevedla žádná větší evidence.

¹⁹ Erica Pedretti, *Nechte být, paní Smrti*, Olomouc 1997, s. 50.

²⁰ O těchto údajích se dovídáme ze slovníků o umělcích, kteří vystavovali na Podzimním salonu, na Salonu Nezávislých a Salonu Tuileries.

²¹ V roce 1887 se zapisuje na Academii Julian, kde poznává Maurice Denise a Paula Ransona. S nimi v roce 1889 pod vlivem Paula Sérusiera, který přišel z Pont-Aven a konvertoval k syntetismu, zakládá skupinu Nabis, ke které se přidává také Vallotton, Vuillard a Maillol. Všichni jsou prezentováni jako žáci Gauguina, kteří se snažili zjednodušit linii a doslova povznést barvu na vyšší úroveň. Nabis a především Bonnard byli ovlivněni japonskou rytinou, dřevoryty. Bonnard se věnoval námětům z běžného života, z rodinného prostředí nebo např. pařížské krajiny.

²² Joëlle Moulin, *L'Autoportrait au 20. siècle*, Paris 1999, s. 103.

²³ Prosklené dveře, které se objevili snad poprvé u Pierra Bonnarda od roku 1913 a to na obraze *Jídelna na venkově* (la Salle à manger de campagne), dnes v Minneapolis v Institut Of Arts. Jean-Philippe Breuille (ed.), *Le Dictionnaire de peinture et de sculpture l'art du 19. siècle*, Paris 1993, s. 82.

²⁴ Navštívil Paříž a v roce 1931 převzal kolorismus od Pierra Bonnarda, díky němuž jeho malby výrazně barevně oživily.

²⁵ „Toute ma vie, dira-t-il en 1943 à Georges Besson, j'ai flotté entre l'intimisme et la décoration.“ Viz Breuille (Pozn. 23), s. 80.

²⁶ Tak jako pro Nabis byly tématem krajiny ve velkých městech, ulice, náměstí a veřejné zahrady. *Nabis 1888-1900*, Galeries nationales du Grand Palais 21. septembre 1993 - 3 janvier 1994, Paris (kat. výst.), s. 75.

²⁷ Podle mnichovského diktátu z 29. září 1938 se i severní Morava stala součástí militaristické a expanzivní Velkoněmecké říše. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 55.

²⁸ Viz Pedretti (Pozn. 19), s. 50.

²⁹ Dopis zaslaný z Avignonu 4. srpna 1945 na Francouzský Institut Arnoste Denise, Praha II, Štěpánská ulice.

³⁰ Viz Bielešová (pozn. 6), s. 6.

³¹ George Besson(1882-1971) kritik francouzského umění, zakladatel a ředitel des Cahiers d'Aujourd'hui. Pravidelně psal do l'Humanité a do les Lettres Françaises, oženil se s Jacqueline Brétégnier, adoptivní dcerou Alberta Andrého, www.archivesdelacritiquedart.org, vyhledáno 5.3. 2012.

³² Viz Pedretti (pozn. 19), s. 62.

³³ Albert André (*1869 Lyon - † 1954 Laudun) francouzský figurativní malíř. Zapisuje se na Academii Julien, kde potkává: Ransona, Valtata. Navštěvuje skupinu Nabis, u které se na počátku své tvorby inspiruje Bonardem, Vuillardem, Denisem, Vallotonem. Později se seznamuje také s Marquetem a Signacem a přátelství navazuje s Augustem Renoirem. V roce 1917 se ubytuje v Marseille potom v Laudun (Gard), kde jeho rodina vlastní dům. Začne pracovat, jako konzervátor v muzeu v Bagnols-

---

sur-Cèze ve vedlejší městě. Muzeum v Bagnols-sur-Cèze se dnes jmenuje po něm: le Musée Albert-André, [http://fr.wikipedia.org/wiki/Albert Andrée.com](http://fr.wikipedia.org/wiki/Albert_Andr%C3%A9.com), vyhledáno 12. 4. 2012

³⁴ Ulice Duperré spojuje ulici Douai s n mest m Pigalle. Otevřena v roce 1843 pod jménem ulice Victor-Lemaire v roce 1849 se přejmenovala na admir la Duperré (1775-1846). Philippe Roy, *Mémoire des rues Paris 9e arrondissement 1900-1940*, Paris 2005, s. 30-31.

³⁵ „Nous pensons rentrer à Paris où nous n’avons plus rien, l’appartement de ma mère a été pillé par les Allemands, parce que maman est juife française. Le peintre Albert André est avenue eux de nos meilleurs amis....C’est Albert André qui nous laisse son atelier à Paris.“ Dopis   381.

³⁶ „Je suis certain que vous devez être heureux dans l’atmosphère d’atelier de Mr. Albert André , et je vous souhaite une pleine et entière réussite. C’est évidemment seulement à Paris que vous pourrez trouver l’écho quo vous méritez.“ Dopis  . 98 zaslan  7. března 1946 z Marseille na ulici Duperré panem Hammem.

³⁷ Sp še n koho z jeho rodiny, kdo by pokračoval v jeho obchodech.

³⁸ „Cependant ma femme a retrouvé du travail dans la librairie et moi, j’ai eu ces derniers temps quelques suc s en tant que peintre, quelques unes de mes toiles sont Chez Durand-Ruel et d’autres grace à l’esprit de Georges Besson aux Edition Braun et Cie. „, Dopis  . 244.
O kontaktu s Durand-Ruel se ostatn  dovídáme také z dopisu adresovan ho sestrou Margaritou ze dne 29. 8. 1945: Mon ch r Kurt...Jsem velmi šťastn , že jsi zrovna usp l s tvou malbou v Paříži a že Durand-Ruel vystavuje tvoje plátna. Je suis très heureuse que tu viens de r ussir avec tes peintures   Paris et que Durand-Ruel expose tes toiles. Dopis  . 335.

³⁹ Anděla Horov  (ed.) Nov  encyklopedie českého výtvarného umění, Praha 1995, s. 229.

⁴⁰ Za tuto informaci děkuji archivu v Boloni.

⁴¹ Neteř Grögera, kter  napsala román inspirovan  životem a d ilem Kurta Grögera. Viz Pedretti (Pozn. 19), s. 11.

⁴² Např. vybaven  rodinného domu ve Šternberku odpovídalo běžnému standartu tov rnick  domácnosti. V domě se nacházely vz cn  originály. St ny zdobilo několik barevných reprodukcí proslulých d el starých mistrů slavných jmen, např. Tizianova obrazu L ska pozemsk  a nebesk  nebo Rembrandtovy matky. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 23.

⁴³ Autoportrét, 1929, olej na plátně, 83 x 64 cm, signováno vpravo dole: *Gröger, 1929*. OGVU – OL/Muzeum umění v Olomouci, i. .O 1951. Na rubu barvou: „*Selbstportr t*“. Ibidem, s. 68.

⁴⁴ Autoportrét s kyticí, 1933-34, olej na plátně, 54,5 x 45,5 cm, nesignováno. V majetku SGVUO, Galerie výtvarného umění Ostrava, i. . O-1964). Ibidem, s. 70.

⁴⁵  ten rka, asi 1934, olej na plátně, 65 x 45cm, signováno vpravo dole: *K.Gröger*. OGVU OL. Muzeum umění v Olomouci, i. . O-194. Ibidem, s. 90.

⁴⁶ Interiér, 1936, olej na plátně, 65 x 85 cm, signováno vpravo dole: *K. GRÖGER 36*. Vlastiv dn  muzeum v Olomouci. Viz Bielešzov  (Pozn. 6), s. 138.

⁴⁷ Vnučka Gustava Fayeta, kter  po smrti Else Koeberlé v r. 1950 pomáhala při rekonstrukci kláštera Saint-André. www.abbaye-saint-andre.com, vyhledáno 12. 3. 2012.

⁴⁸ Viz Bielešzov  (Pozn. 6), s. 4.

---

⁴⁹ Margareta a Herman Grögerovi, 1934, olej na plátně, 65 x 80 cm, signováno vpravo nahoře: *Gröger 34*. V majetku M. SCH. Rowayton, USA. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 70.

⁵⁰ Huegette Berès, matka Anisabelle Berès-Montanari, zaměstnala v roce 1945 Simone ve své galerii na 14 avenue de Friedland v Paříži.

⁵¹ Viz Pedretti (Pozn. 19), s. 61.

⁵² Génia Lioubow/Maria Louisa Eugénie Mazelin (*15. 2. 1874 Champigny-sur-Varennes - †19. 8. 1944 Villeneuve-lès-Avignon), Guy Barruol, Roseline Bacou, Alain Girard, *L'Abbaye Saint-André de Villeneuve-lès-Avignon : histoire, archéologie, rayonnement : actes du colloque interrégional tenu à l'occasion du millénaire de la fondation de l'Abbaye, 999-1999*, Villeneuve-lès-Avignon, 24-26 septembre 1999, s. 141.

⁵³ *E. K. tenait des traits caractéristiques: un visage au nez busqué et aux pommettes saillantes, des yeux pleins de flammes, une intelligence brillante et rapide*, Ibidem, s. 140.

⁵⁴ fr.wikipedia.org/wiki/Elsa_Koeberlé, vyhledáno 25.3.2012.

⁵⁵ Gustave Fayet (*20. 5. 1865 Béziers - †24. 9. 1925 Carcassonne). Syn malíře a sám nepříliš slavný malíř se proslavil sbírkou v té době ještě neznámých umělců: Van Gogh, Gauguin, Cézanne, Matisse, Bonnard, Redon. Fayete. Byl znám také pro svoji velkou vášeň pro renovace starých pamětihodností. V roce 1908 na aukci v Paříži kupuje starý cisterciácký klášter Fontfroide v Aude a roku 1912 zámek Igny na Seině a Oise, ve kterém umístil svoji uměleckou sbírku. O čtyři roky později kupuje klášter Saint-André ve Villeneuve. www.gustavefayet.fr, vyhledáno 29.4.2012.

⁵⁶ Viz Barruol (Pozn. 52), s. 139.

⁵⁷ Její identifikační papíry byly německé.

⁵⁸ „Je suis, dit-elle, une femme sans papiers (ses papiers d'identité sont allemands) et pourtant j'ai découvert la maison de ma vie“. Viz Barruol (Pozn. 52), s. 140.

⁵⁹ Ibidem, s. 141-142.

⁶⁰ Valérie Laurent, Guillaume Apollinaire, ADAGP, Paris, 2004, Le Pont Mirabeau: Sous le pont Mirabeau coule la Seine. Et nos amours. Faut-il qu'il m'en souvienne. La joie venait toujours après la peine). <http://www.psanci.cz/literatura>, s. 42-43.

⁶¹ V baru (též: „Absint“), asi 1936, olej na plátně, 60 x 34 cm, nesignováno. OGVU Ol., i.č. O-1941. Viz Maliva (pozn.3), s. 39.

⁶² Place Pigalle je centrem pro Pigalle čtvrť v Paříži. Zahnuje též přilehlé ulice a především bulváry Clichy a Rochechouart. Čtvrť je známa především svým nočním životem. Jean-Baptriste Pigalle (1714-1785), který dal náměstí, ulici a této čtvrti jméno byl francouzský sochař, který zde bydlel. www.google.cz, vyhledáno 22. 3. 2012.

⁶³ Collioure je malebné město na jihu Francie v departementu Pyrénées-Orientales na pobřeží Středozemního moře.

⁶⁴ Velkou pozornost umělec věnoval návštěvám slavné drážďanské opery. Ve svých listech tlumočil své hudební dojmy, které nezůstaly bez vlivu ani na jeho výtvarnou tvorbu. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 35.

---

⁶⁵ Diváci ve varieté, 1929, olej na plátně, 65,5 x 73cm, signováno vpravo dole: Kurt *Gröger* 29. OGVU-OL., i.č.O 194. Původní označení „Zuschauer im Varieté“ je na zadní straně obrazu. Ibidem, s. 68.

⁶⁶ U pultu, 1933, olej na plátně, 73 x 54 cm, signováno vpravo dole: KG 33. V majetku pana D. v Olomouci, Svatý Kopeček. Ibidem, s. 70.

⁶⁷ Během prvního pařížského období maloval výjevy z málo frekventovaných ulic Paříže. Ibidem, s. 40.

⁶⁸ Ulice v Montrouge, 1932, olej na plátně, 54x73cm, signovaného vlevo dole: KG 32, v majetku pana V. Z. ve Šternberku. Ibidem, s. 69.

⁶⁹ Porte d'Orleans, 1932, olej na plátně, 54x73cm, signováno vlevo dole: KG. V majetku Národní galerie v Praze, i.č.4448. Ibidem, s. 69.

⁷⁰ Pracovala zde jeho žena po válce.

⁷¹ Je jednou z bran Paříže umístěná v 16. obvodě, kterou na západě doplňuje brána la porte du Point-du-Jour a na jihu la porte Molitor. www.wikipedia.org/wiki/Porte-de-saint-Cloud, vyhledáno 5. 6. 2012.

⁷² Marseille, hlavní město Provence, je po Paříži druhé největší město Francie. Jde o nejvýznamnější francouzské obchodní přístav okolo Středozemního moře. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Marseille>, 5. 6. 2012.

⁷³ Paul Doumer (*22. 3. 1857 Aurillac, Cantal - †7. 5. 1932, Paříž) byl 14. prezident francouzské republiky a to v letech 1931-1932. Člen Radikálně socialistické strany, který ale postupem času tíhl k pravicové politice. www.wikipedia.org/wiki/Paul_Doumer, vyhledáno 29. 4. 2012.

⁷⁴ Studie Stromy v parku, olej na plátně, 50x60,5cm, nesignováno. V majetku OGVU-OL., i.č. O190. Viz Maliva (pozn. 3), s. 69

⁷⁵ Parc Monceau je veřejný anglický park, který se nachází v Paříži u 8. obvodu na hranici se 17. obvodem. Nechal ho vytvořit vévoda z Chartres v roce 1769, budoucí vévoda z Orléans. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Parc>, vyhledáno 5. 6. 2012.

⁷⁶ Allé de la Comtesse-de-Ségur se nachází v 8. obvodě. Začíná avenue Velasquez a končí avenue Van-Dyck. Pojmenovaná na počest Sophie Rostopchine (1799-1874), hraběnky Ségur, dětské spisovatelky a to od roku 1978. Předtím se jmenovala allée Velasquez. [www.wikipwdia.org/Allée de la Comtesse-de-Ségur](http://www.wikipwdia.org/Allée_de_la_Comtesse-de-Ségur), vyhledáno 5. 6. 2012.

⁷⁷ Plein air: les impressionnistes dans le paysage, Grégoire, Stéphanie: park Monceau byl prezentován Monetem na několika reprízách, ve třech obrazech datovaných z 1876, pak na třech jiných v roce 1878. Se svými vodními prostory, se svými kaskádami, svými grotami, přijímá rodiny ze čtvrti, matky s jejich dětmi, tak jak nám to ukazuje plátno z Metropolitan Museum of Art. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 64.

⁷⁸ . Bližší údaje jako datace nejsou v publikaci uvedeny. Tome Premier, *Dictionnaire biographique des artistes contemporains 1910-1930*, 1930, s. 37.

⁷⁹ Pozůstatek bývalých městských hradeb z konce 18. století vytvořenou od architekta Claude Nicolas Ledoux. <http://www.parisinfo.com/Parc-Monceau>, vyhledáno 5.6. 2012.

⁸⁰ Viz Pedretti (Pozn. 19), s. 64.

---

⁸¹ Krajina s terasou (La terrasse de Meudon I), 1934(?), olej na plátně, 54x73,5 cm, nesignováno. V majetku OGVU-Ol., i.č.O 1945. Viz Maliva (Pozn. 1), s. 71.

⁸² Boulogne-Billancourt je město v západní části metropolitní oblasti Paříže ve Francii v departementu Hauts-de-Seine a regionu Île-de-France. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Boulogne-Billancourt>, vyhledáno 13. 3. 2012.

⁸³ V roce 1860 vesnice Billancourt byla znovu připojena společně k Boulogne a Comtoir Bonnard. Sestavená tedy z nových cest, jejichž avenue Moulineaux (bývalá avenue de Meudon), která se začala jmenovat podle vzdorujícího Pierre Grenier v roce 1944. Školy a sociální ubytování tam byly postaveny od roku 1930. Boulogne – Billancourt: image d'un autre temps:: Avenue Pierre Grenier, s. 118.

⁸⁴ Stadion je v 16. obvodě v Paříži a je pojmenovaný na počest barona Pierra de Coubertina (*1. leden 1863 Paříž - †2. září 1937 Ženeva), byl francouzský historik a pedagog, který obnovil olympijské hry v moderní době. [org/wiki/stade-Pierre-de-Coubertin](http://wiki/stade-Pierre-de-Coubertin), vyhledáno 5. 6. 2012.

⁸⁵ Viz Pedretti (pozn. 19), s. 62.

⁸⁶ Le Pont Mirabeau: Passent les jours et passent les semaines. Ni temps passé. Ni les amours reviennent. Sous le pont Mirabeau coule la Seine. <http://www.psanci.cz/literatura>, vyhledáno 24. 2. 2012.

⁸⁷ Plein air: les impressionnistes dans le paysage, Grégoire, Stéphanie: „La Seine! Je l'ai peintre pendant toute ma vie, à toute heure en toute saison, depuis Paris jusqu'à la mer... Je n'en ai jamais été las: elle est pour moi toujours nouvelle. J'y ai passé des étés torrides, les yeux brûlés par les reflets.“ Claude Monet à Marc Elder, 1924, s. 87.

⁸⁸ Most přes Seinu, 1935, olej na plátně, 46x55cm, signováno vpravo dole: *Gröger 35*. V majetku V.Z. ve Šternberku. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 71.

⁸⁹ Most Mirabeau je most v Paříži postavený mezi 1895 a 1897. Klene se přes Seinu v 15e a 16e obvodu. http://fr.wikipedia.org/wiki/pont_mirabeau, vyhledáno 5. 6. 2012.

⁹⁰ Maisons-Alfort na soutoku Seiny nebo její přítoku Marny v departement Val-de-Marne. www.maisons-Alfort.fr, vyhledáno 5. 6. 2012.

⁹¹ La Marne à Maison – Alfort, 1933, olej na plátně, 59 x 79 cm, signováno vpravo dole: *KG 33*. V majetku L.F. v USA. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 69.

⁹² „Il y aurait des trésors à emporter de ce pays qui n'a pas trouvé encore un interprete à la hauteur des richesses qu'il déploie.“ Cézanne en Provence: l'expo Cézanne en Provence est placée Philip Conisber et Denis C., 2006, s. 25

⁹³ Viz Pedretti (pozn. 19), s. 62

⁹⁴ Korunovace Panny Marie, kolem 1453, tempera na dřevě, 183 x 220cm, Musée Pierre-de-Luxembourg ve Villeneuve-lès-Avignon. Hora je na obraze namalována vlevo.

⁹⁵ *1412 nebo 1415 Laon - † 1466 Avignon.

⁹⁶ „J'ai encore sous les yeux ces paysages pénétrants de ma jeunesse; je sens bien que je leur appartiens; que le peu d'amour et de vérité qui est en moi me vient de leur tranquille passion.“

⁹⁷ Guide Bretagne hachette tourisme, 2011, s. 165.

---

⁹⁸ Catalogue Raisonné de l'oeuvre peint de Jean Puy(1876-1960) Susanne Limousi et Louis Fressonnet-Puy, 2001, s. 19.

⁹⁹ Paysage à Bénodet kolem, 1910, 80 x 100 cm, Musée d'Oran, inv. č. n°16.854.

¹⁰⁰ Josef Maliva, Tvorba francouzského malíře moravského původu, *Střední Morava. Kulturněhistorická revue*, 2001, s. 130.

¹⁰¹ Zátíší s vázami květin, asi 1936, olej na plátně, 50 x 65 cm, signováno vpravo dole: *KG 36*. V majetku V. Z. ve Šternberku. Viz Maliva (Pozn. 3), s. 71.

¹⁰² Květiny, 1933, olej, plátno, 550 x 380 mm, signováno a datováno vpravo dole: *GRÖGER 33*; na rubu: *K. Gröger/ Blumenstück*, nálepka: SALON DES TUILERIES 1935/Fleurs. Viz Bielešová (pozn. 6), s. 19.